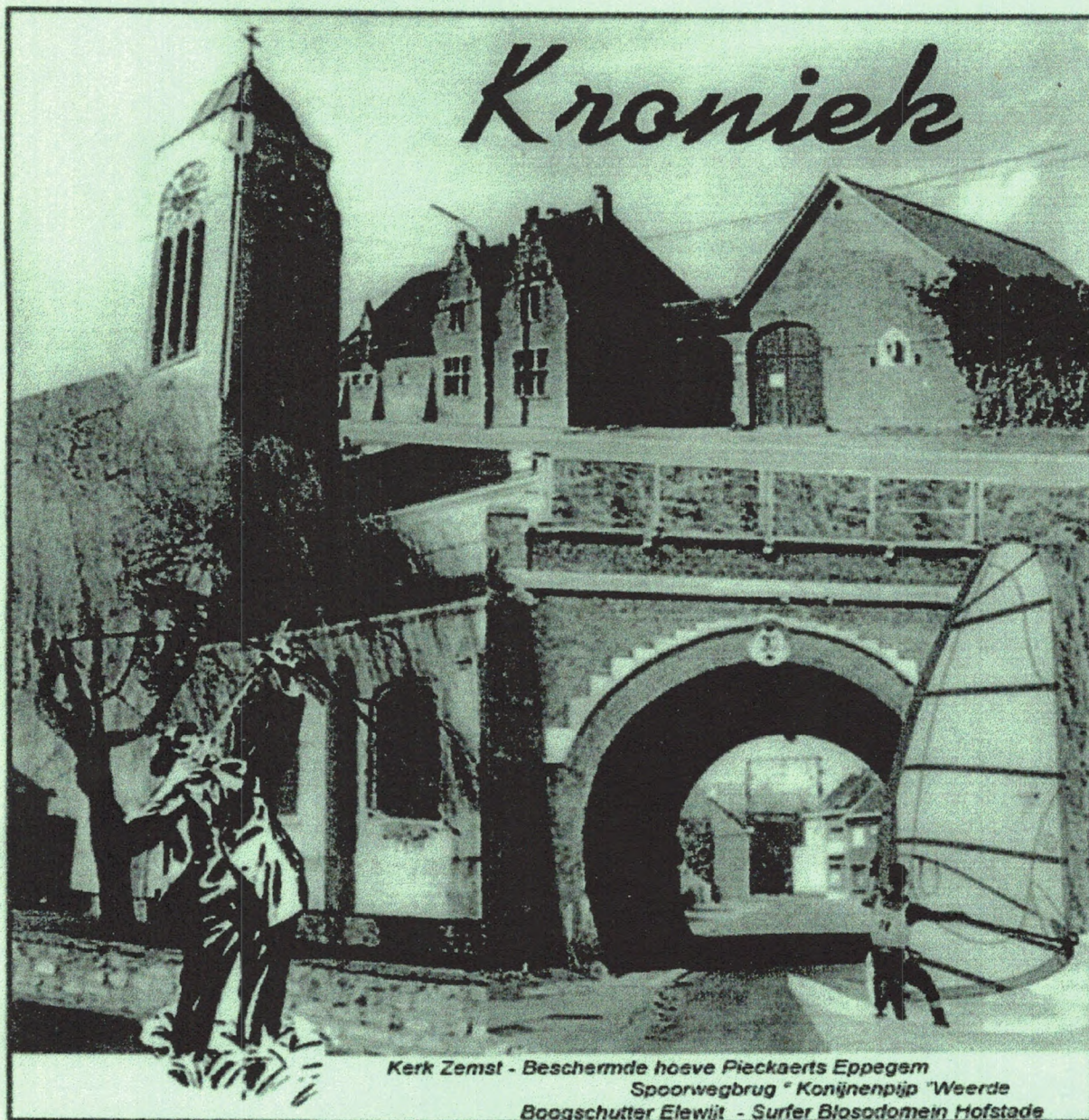

BELGIË-BELGIQUE
P.B. 1980 ZEMST
2/3006
AfgiftekantoorZEMST

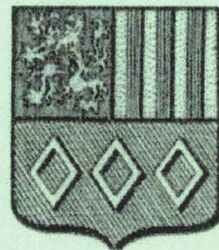
Semse

Kerk Zemst - Beschermdé hoeve Pieckaerts Eppegem
Spoorwegbrug "Konijnenpijp" Weerde
Boogschutter Elewijt - Surfer Blossodomein Hofstade

Tijdschrift - 21ste jaargang 2005

Nr. 3

Prijs: € = 3.00 - met port = € 3,50

Verantwoordelijke uitgever: Heemkundige Kring "de Semse" - p/a C. Vanderbeken Vredelaan 48 - 1982 Weerde - Zemst

Colofon

"*De Semse kroniek*" driemaandelijks tijdschrift
21ste jaargang - nummer 3 - september 2005

Heemkundige kring "de Semse"

vereniging zonder winstgevend doel
opgericht in juni 1985
ondernemingsnummer 432.094.418
Bibliotheek/wettelijk depot: nr: 27982

Erfgoedhuis "de Semse"

Schoolstraat 13/1 1980 Zemst
secretariaat: Vredelaan 48 1982 Zemst (Weerde)
tel: 00. 32. (0)15.62.07.40
e-mail: colette.vanderbeken@pandora.be
Internet: Zemst.be
Bankrekening "de Semse": 001-2183660-72

Mannaerts Fons, voorzitter
Floridor Staf, o/voorzitter
Vanderbeken Colette, secretaris/penningmeester
Buelens Paul, bestuurslid
De Blander Walter, bestuurslid
De Broeck Rogier, bestuurslid
Vermeulen Marie-Louise, bestuurslid

Redactie: Vanderbeken Colette
fotografie: Mannaerts Fons
Minnes Alida
Thyberghien Mathilde

2005:

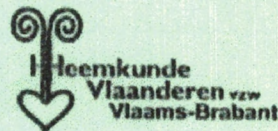
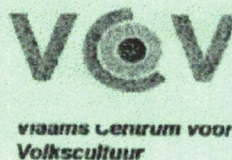
Lidmaatschap: € 20
Steunend lid: € 30
Beschermend lid: € 40
Ere-lid: € 50
Advertenties € 50

(adverteerders ontvangen gratis de "Semse Kroniek")

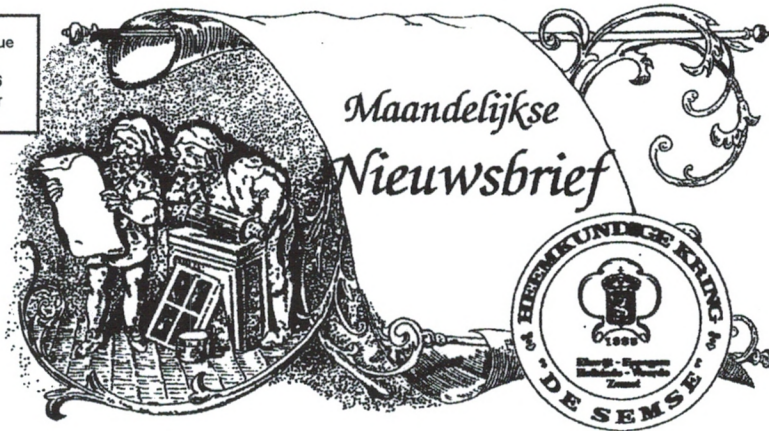
Het lidmaatschap geeft eveneens recht op
vier Semse kronieken
twaalf nieuwsbrieven
Toegang tot voordrachten, tentoonstellingen
Tussenkomst bij de uitstappen.

voorblad foto's: Mannaerts Fons © hjkenmorelleput@freeler.nl
verantwoordelijke uitgever: "de Semse" - Colette Vanderbeken D/2005/2
De auteurs zijn verantwoordelijk voor hun publicaties.

Aangesloten:

België-Belgique
1980 - Zemst
P.B. 2/3006
Afgiftekantoor

@mail- BOX

Maand
september 2005

@mail:
colette.vanderbeken@pandora.be
Bankrekening: 001-2183660-72

Zetel Heemhuis "de Semse" Schoolstraat 13/1 Zemst Oppericht 1985 ondernemingsnummer. 432.094.418
Secretariaat: Vredelaan 48-- B.1982 Weerde-Zemst

Paleografie voor beginners.

**Voor wie historisch of genealogisch onderzoek doet,
is een goede vaardigheid in paleografie,
het lezen van oud schrift, onontbeerlijk.**

Paleografie vereist veel oefening en training.

De cursisten krijgen daarom ook "huiswerk".

**Bij iedere les krijgt men één tekst om te "ontcijferen"
en uit te schrijven.**

**Op woensdag 28 september start de lessenreeks
"Oud schrift lezen en leren".**

**In het Erfgoedhuis "de Semse" te Zemst, Schoolstraat 13/1
om 19,30 uur.**

De volgende lesdagen, telkens om 19,30 uur:

woensdag 5 oktober

woensdag 12 oktober

woensdag 19 oktober

woensdag 26 oktober

Werkwinkels "Onderhandelen met de lokale overheid".

Een organisatie van Heemkunde Vlaanderen

**Zaterdag 1 oktober 2005 van 9,30 uur tot 16,30 uur
Leuven Provinciehuis Vlaams-Brabant, Provincieplein 1.**

9,30 uur Onthaal

10,00 uur Kennismaking en verwachtingen

11,15 uur Pauze

11,30 uur Sleutels om beter te communiceren, praktische oefeningen en zelftest.

12,30 uur broodjeslunch

13,30 uur Onderhandelingstechnieken

14,45 uur pauze

15,00 uur Praktische oefeningen en zelftest

16,00 uur Terugkoppeling en slotwoord

16,30 uur Einde

Project brood bakken in Vlaams-Brabant.

Uit opgravingen blijkt dat er reeds lang geleden brood werd gegeten. In de prehistorie werd er met stenen handmolens al graan vermalen.

De Egyptenaren waren wellicht de eersten die brood bakten boven een open vuur.

Brood is een terugkerend thema in de loop van de geschiedenis. Brood wordt vereenzelvd met voedsel, "GEEF ZE BROOD EN SPELEN", zei Juvenalis in de eerste eeuw na Christus toen het Romeinse volk dat door armoede en hongersnood in opstand kwam.

Uit het Nieuwe Testament kennen we het verhaal van Christus en de vermenigvuldiging van brood en de vissen.

Tijdens de misviering spreken we van "het breken van het brood" als teken van samenhang.

Er gaat een magische kracht uit van brood, het is het basisvoedsel van een gezonde voeding.

Brood kent enorm veel variaties, op het gebied van grondstoffen, maaltechnieken en bakvormen.

Een ontbijt tafel biedt een ruime keuze aan bakkerijproducten, een ruim assortiment aan brood.

De gebruiker geniet van deze variatie van gerezen deegproducten en weet dat dit het werk is van de bakker.

De bakker kneedt kwaliteitsgrondstoffen tot een homogeen deeg. Na verwerking, vormgeving en gisting worden het brood gebakken. Waar de consument minder besef van heeft, is dat de kwaliteit van het brood mede bepaald wordt door het gistingsproces. Temperatuur en vochtigheid zijn van groot belang.

De tarwekwaliteit wordt ondermeer bepaald door de variëteit, de grondsoort, de teelttechniek en de weersomstandigheden tijdens het groei -en rijpingsproces.

Voor het malen wordt de tarwe gereinigd en bevochtigd. Verschillende tarwesoorten worden homogeen met elkaar vermengd. Het malen zelf gebeurt op verschillende cilinders.

Tarwe.

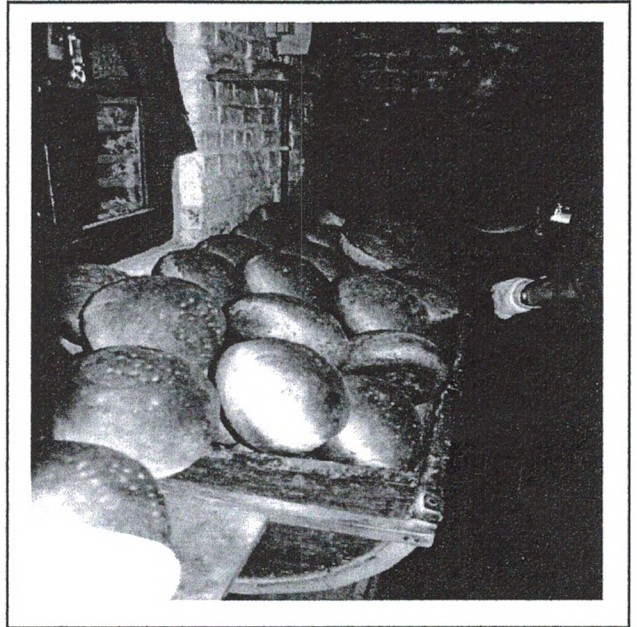
Tarwe is veruit de populairste graansoort, het is goudkleurige knapperige graansoort en een enorm rijk natuurlijk product.

Witte bloem is gebuild tarwemeel.

Integraal -of volkorenmeel wordt verkregen door vermalen van de volledige tarwekorrel.

Bruine meelsoorten worden samengesteld door verschillende soorten bloem en integraal meel in een welbepaalde verhouding mengen.

Meergranen zijn mengsels op basis van tarwemeel en meerdere soorten granen.

Gerts.

In tijden van nood bakte men brood van gerstemeel, maar eigenlijk gerst kennen we beter van bier. Gekiemde en nadien gedroogde gerst geeft mout.

Boekweit.

Is zwartachtig van kleur. Het is eigenlijk geen graansoort maar behoort tot de zuringfamilie. Het heeft een aardachtige smaak.

Haver.

Is een lekkernij voor paarden. Havermoutpap met havervlokken gemengd met tarwebloem geeft een extra smaak, textuur en voedingswaarde aan brood.

Spelt.

Is een variëteit van boerentarwe met kleine en harde korrels, bijzonder rijk aan vitaminen en mineralen, met een notensmaak.

Het project "Brood en broodbakken" van heemkunde Vlaams-Brabant is gestart met een demonstratie broodbakken in het kasteeldomein van Verrijck (gemeentehuis Boutersem). De bakkergilde van Kwabeek gaf een demonstratie broodbakken met de nodige uitleg.

Dit project is gericht naar alle heemkringen van Vlaams-Brabant en Brussel.

De theoretische basis wordt geleid door Dr. Henri Vannoppen. Tel: 02/759.61.79

Wie wil op deze vragen antwoorden?

De soorten brood:

1. Wat zijn de gewone ingrediënten van brood? Geef hierbij de hoeveelheden.
2. Welke soorten broden kent men? Wat zijn de verschillen? *"Graan, gebuild of ongebuild, rogge en masteluin"*
3. Vormen. *"Busbroden, platenbroden in ijzeren broodplaat of platine"*.
4. Tekening? *"Galettenbrood"*.
5. Bak methode? *"pannenbroden of vloerbroden"*.
6. Zijn er sociale verschillen qua gebruikers van wit en bruin brood?
7. Geef de evolutie van wit en bruin brood?
8. Welke broden werden bereid voor begrafenissen? *"missen 10 uur, armentafel"*
9. Bakte men gewijde broodjes? *"St-Hubertus"*

De gist:

1. Welk gistmiddel gebruikt men en welke benamingen heeft men daarvoor? *"Eef of neef, zuurdesem, brouwersgist of lopende gist, bakkersgist of Franse gist"*
2. Waar haalde men het gistmiddel?
3. Hoe werd bakkersgist gesneden?
4. Hoe lang duur het rijzen van het deeg?
5. Wat werd er over het deeg gelegd? *"een katoenen deken"*

Het deeg bereiden:

1. In welke plaats werd de deeg bereid? Waarom?
2. Op welk soort tafel kneedde men het deeg? *"Moelie of deegtrog op poten, op twee stoelen, moelie met moelieberd, deed dienst als tafel"*.
3. Uit welk hout was de deegtrog gemaakt? *"Eik, wit hout"*
4. Welk ander materiaal gebruikte men bij het bereiden van het deeg? *"Het groot broodmes om de deeg te snijden, de krabber, de deegschop, de deeghak, de mouillieschraper"*.
5. Legde men het deeg in pannen?
6. Werden de pannen uitgewassen
7. Hoe werd het deeg naar de over gebracht? *"Broodplank"*
8. Was de deeg bereiden vrouwenwerk? *"Rollenpatroon"*.

De bakoven:

1. Had elke hoeve een bakhoven? Waar was hij gelegen? Waarom?
2. Waren er gemeenschappelijke bakovens?
3. Voor enkele huizen? *"Geburenovens"*.
4. Bakoven voor een gehele geemenschap?
5. Hoe werd de *"ovenheef"* of de brandstof geregeld als men met meerdere in één oven bakte?

6. Hoe werd de oven gebouwd? Werd de oven langs de binnenzijde afgestreeken met *"kleem"*?
7. Hoelang werd de oven de eerste keer gestookt?
8. Welke andere functie had de bakoven? *"rommelkot, slaapplaats voor bedelaars, kippenhok onder de oven"*.

Een bakker, geen bakoven:

1. Ging men met het bereide deeg naar de bakker? Hoe gebeurde dit?
2. Met de plank gesteund op een kussentje of *"penderwis"* op het hoofd of met de kruiwagen?
3. Leverde landbouwers een zakje bloem aan de bakker om brood te bakken? Hoe ging de bakker daarmee om?
4. Werd de bloem van alle boeren te samen gebakken?
5. Mengde men de bloem van de boeren en de bloem van de maalderij?
6. Wanneer gaf men het broodbakken in de bakoven op? Wat was de reden?

Het brandhout:

1. Hoe noemt men het brandhout? *"Schaarhout, wishout, mutsaard, hetzel, scheva of schavei"*.
2. Welk soort hout gebruikt men voor het bakken van brood?
3. Welk soort hout mag het niet zijn?
4. Hoe droog moet het hout zijn?
5. Wat zijn de nadelen van nat hout?
6. Hoe werd het hout gelegd in de oven? *"Kruisgewijs"*.
7. Waar stond de houtmijt?
8. Waar haalde men het schaarhout? *"Koopdagen"*.
9. Hoe werd het schaarhout opgemaakt?
10. Gebruikte men ook andere afval om de bakoven te stoken? *"Stengelafval, aardappelloof"*.
11. Hoeveel schaarhout heeft men nodig voor één bakoven?
12. Was de oven stoken mannenwerk? *"Rollenpatroon"*

Het inschieten van het brood:

1. Op hoeveel graden bakt men brood, taarten?
2. Hoe zag men dat de oven warm genoeg gestookt was?
3. Hoe werd de gloeiende as van het schaarhout of de houtskool verdeeld en naar de zijkant gebracht? *"Met de ijzeren haak of reutelaar of rakelijzer"*
4. Wat was de functie van de ovenbezem? *"Ovenvloer reinigen vooraleer het brood werd ingeschoten"*
5. Hoe werd het brood ingeschoten? *"Met de ovenpaal of de broodschieter"*
6. Welke soorten ovenpalen kende men? *"Tongvormig houten blad of ronde plaat"*

7. Geef de verschillen tussen brood op steen en brood op "platines".
8. Hoeveel broden gaan in de oven?
9. Hoeveel wegen de broden?
10. 1 kg, karrenwielen
11. Wat is de baktijd voor een ovenbrood?
12. Was er een vaste bakdag? "Vrijdag, om brood te hebben voor zondag?
13. Hoe dikwijls bakte de boerin?
14. Was het brood in de oven zetten mannenwerk?

De taarten en andere baksels:

1. Wat deed men met de deegresten?
"Appelbroodjes of kattenkoppen, ovenkoeken zoals voor greef van halfvasten, vollaard of cougnou".
2. Bakte men kramiek, krentenbrood, rozijnenbrood, suikerbrood, melkbrood?
3. Wat waren de verschillen?
4. Bakte men mastellen, pistolets, sandwiches?
5. Bakte men taarten, vlaaien?
6. Welke? Appeltaarten, perentaarten, rijsttaarten, pruimentaarten, fruittaarten, cremetaarten, rubarbertaarten".
7. Welke deeg gebruikte men voor taarten?
"boerendeeg, bladerdeeg of pellekensdeeg".

Het uithalen van het brood:

1. Hoe zag men dat het brood voldoende gebakken was?
2. Werden ook puimen en appelschilfers in de oven gedroogd na het bakken van het brood?
3. Wat deed men met de "ovenas"? "Meststof"
4. Was het brood uithalen mannen of vrouwenwerk?

Het brood bewaren en opeten:

1. Waar bewaarde men het brood? "in de kelder op den hank, in de schapraai of in de moulle"?
2. At men vroeger vers brood?
3. Hoe werd het brood aangesneden?"Kruis op de steenkant".
4. Hoe noemt men een boterham? "ne kant of nen boo"?
5. Hoeveel boterhammen mochten de knechten op de pachthoven snijden?
6. Verklaring van "pleksel"?
7. Welke middelen kende men opdat het brood niet zou zuur worden of beschimmelen?
8. Kende men "gewonnen brood of pain perdu"?
9. Hoe werd het brood gesneden "broodsnijder, broodmes?"

Bij voorbaat hartelijk dank voor uw antwoord!

Dames met Klasse. Mechelen, 9 oktober a.s., noteer het in uw agenda.

Margareta van York en Margareta van Oostenrijk stonden rond 1500 aan het roer van de Nederlanden. Ze hielden het hof in Mechelen en speelden van daaruit een actieve rol in het politieke en culturele leven van Europa. De Dijlestad herdenkt haar roemrijke verleden in de expo Dames met Klasse, dat 170 kunstwerken uit de beroemdste musea bijeen brengt.

De bus vertrekt om 9,30 uur te Weerde aan d'Oude School.

- We bezoeken "Sportimonium" te Hofstade.
- In het restaurant "De Kraanbrug" is de tafel gedekt.
- Om 14 uur worden we verwacht in het Lamotcentrum.
- En om de dag af te sluiten rijden we naar Lier voor een bezoek aan het Stedelijk museum.

De prijs bedraagt 49 euro, daarin zijn begrepen: de bus, de toegangen en gidsen. Drank bij het middagmaal en fooi voor de chauffeur zijn niet inbegrepen.

We verwachten de inschrijvingen vóór 10 september a.s. op het rekeningnummer van "de Semse" 001-2183660-72.

Alle man welkom

Openingsfeest 17 september 2005

Mechelen 2005,

Stad in vrouwenhanden.

•VrouwenCULTUURmarkt

•Start van Dames met Klasse

En Contour.

•Preview Historieke Vrouwenwandeling

•Planet Gender

•Space Invaders

•Dames Troef

•Meiden aan Zet

•Vuurdoop

Harmonia en Buscemi

En dat allemaal van 8 uur tot 23 u.

tel: 070/22 28 00

inenuit@mechelen.be

www.mechelen2005.be

*****

Historische parken en tuinen in Zuidwest-Brabant - "*Et in Arcadia ego*".

Een lijvig en rijk geïllustreerd boek van 'Monumenten en Landschappen van de Vlaamse Gemeenschap' en een tijdelijke thematentoonstelling in het Kasteelmuseum van Gaasbeek

Het hoge vermelde boek is het vierde inventarisdeel in de reeks, gewijd aan historische tuinen en parken en Vlaanderen en behandelt voor de eerste keer een hele regio. Niet minder dan 72 groen domeinen - waaronder ook kasteelparken zoals dat van Gaasbeek - uit 11 gemeenten in het zuidwesten van Brabant werden onder de loupe genomen. Het gebied van Zuidwest-Brabant wordt in de geografische en toeristische literatuur omschreven als het Pajottenland en komt historisch overeen met het "Oude Land van Gaasbeek". Het is dan ook logisch dat de vele bevindingen van het archief-, literatuur- en terreinonderzoek via "groene" en tijdelijke tentoonstelling werden geïntegreerd in de permanente collectie van het Gaasbeekse museum, waar de bezoekers dankzij de vensters in de vele kamers ook een directe uitkijk hebben op het bijhorende park en de omgeving. Terecht worden het Kasteelmuseum en het Pajottenland als "*parel en belangrijk recreatief gebied in de Groene Gordel*" gepromoot.

Tuin, park en plantsoen: rijk in verscheidenheid
Een **tuin** is afgeleid van "teen" en een omheind stuk grond, waar bloemen en/of groenten gekweekt worden en dat, volgens oudere definities, ook principieel deel uitmaakt van een grondstuk en het erbij behorende huis omgeeft of erop aansluit. Een kleinschalig stuk groen, dus. Een **park** is een terrein, gelegen bij of omheen een kasteel of landhuis en bestaande uit weiland en bos en verfraaid met vijvers of kunstmatige aanleg. Grootschalig dus. En een **plantsoen** is een aangelegd grondstuk met bomen en planten, bedoeld als openbare tuin of publieke wandelplaats.

Zowel de schaal, de functie en de ligging van deze groendomeinen kunnen enorm variëren. We hebben de kleine moes -of siertuin voor of naast of achter de woning, een ommuurde en omgrachte pastortuin en een religieuze thematuin bij een klooster of een rusthuis. Maar ook een lusttuin bij een land -of herenhuis, een villatuin als verkleinde versie van een landschappelijk of formeel

kasteelpark. De kasteelparken in de regio zijn tussen 1 en 50 ha groot, met als grote uitschieter het domein van het kasteel -museum van Gaasbeek. De klooster, kasteel- en landhuis -of villaparken hebben een lange geschiedenis achter de rug, en zijn in de loop der tijden met allerlei onderdelen en gebouwtjes verrijkt: boomgaard, moestuin, neerhof -stallingen, zadelkamer, koetsen -of wagenhuis - tuiniers -of portiers -of boswachterhuisje - orangerie, serres, een ijskelder, een kunstmatige grot of andere folies.

Zuidwest-Brabant als een tweede "Land van Playsantiën".

In ons land zijn de Antwerpse Kempen toeristisch als "Land van Playsantiën" bekend. De naam verwijst naar de grote aanwezigheid van allerlei buitenverblijven, kastelen en hoven of "*huysen van playsantiën*", waar de Antwerpse adel, rijke geestelijken en burgers graag gingen vertoeven tijdens de zomers. Gaan vermeien op het koelere platteland, er genieten van de goede lucht en de gezonde dingen en uiteraard ook af en toe deelnemen aan het volks- en dorpsleven was een fenomeen, dat groeide vanaf de zestiende eeuw. Zelfs in onze schilderkunst werd dit fenomeen veelvuldig weergegeven! De steeds complexer wordende maatschappij had stilaan nood aan goed gevormde ambtenaren en de opbloei van de industrie zorgde voor nieuwe kapitalen. Deze "*nieuwe rijken*", handelaars en notabelen imiteerden de adel. Vooral tussen de 18de en het eerste kwart van de 20ste eeuw werden in Zuidwest-Brabant, talloze hoeven of dorpswoningen grondig verbouwd en landhuizen of kastelen opgericht. Men mag dus wel degelijk het Pajottenland als een tweede land van Playsantiën voorstellen!

Kasteeldomeinen van rijke Brusselaars te Dilbeek

In **Dilbeek** zijn er verschillende Brusselaars zich komen vestigen. In de omgeving van het Sint-Wivina-klooster van Groot-Bijgaarden en de spoorweglijn liet een rijke wisselagent uit Sint-Jans-Molenbeek, Christian Dansaert, een bescheiden buitenhuis bouwen, omringd door een luthof van ca. 58 are. Later werd het huis aan de Lange Haagstraat tot een "*chateau*" verbouwd en in 1935 door een modernistische villa vervangen. De tuin van het "**kasteel van Wolsem**" kreeg ook een nieuwe beplanting en werd uitgebreid met zwembad en enkele folies, zoals een duiktoren en een zuilenpergola.

In het dal van de Molenbeek, bij de grens van Sint-Agatha-Berchem, werd in 1896 de wisselagent Legros uit Schaarbeek de eigenaar van 'Les Ormes'. Het buitenhuis aan de Kattebroekstraat 306 uit de 18de eeuw werd meermaals verbouwd en omgeven door een landschappelijk park, bestaande uit een lusttuin, een vijver met cascaden en een lustbos. De naam van het huis verwijst naar de overwegend veel voorkomende bomen, de iepen. Deze werden echter n.a.v. een iepen ziekte na de Eerste Wereldoorlog gerooid. De tuin is ca. 1 ha groot en werd –gelukkig maar voor een deel – in een groot gazonveld veranderd. **Dezelfde Legros** liet vlakbij "Les Ormes", in de Maalbeekstraat een eclectische villa bouwen, **Villa Briard**. Deze villa was omgeven door een lusttuin met vijver, volière en serre van ca 2 ha. groot. Vanaf 1911 kreeg de villa een nieuwe naam, verwijzend naar de nieuwe eigenaar Adelin Briard. Er volgden ook uitbreidingen en aanpassingen, met o.a. de aanleg van een moestuin. De beplanting dateert hoofdzakelijk van na de Eerste Wereldoorlog.

In de Kattebroekstraat bevond zich ook een riante, eclectische villa van de familie De Viron. Deze eigendom lag op een heuvel met ravijnen, dat ooit een onderdeel was van een oude kalkzandsteengroeve. Het domein was omgeven door 4 ha bos, weide en akkerland. Beschadigd door de Eerste Wereldoorlog werd het goed gebruikt door de **Molenbeekse pastoor Arthuur Vetsuypens** als plaats van vakantiekolonies. In 1925 kwam het in handen van "L Oeuvre Mont Thabor" en werd "de **Thaborberg**" tot 1955 gebruikt als sanatorium. Er werd ook een park aangelegd met oprijlanen en een kapel gebouwd. Nadien was het domein een dag –en vakantieverblijf, gebruikt door de Christelijke Mutualiteiten. Even werd er zelfs aan gedacht om op deze plaats een ziekenhuis te bouwen, als tegenhanger van de vrijzinnige Franstalige hospitalen van Brussel. Het sanatorium werd in 1996 afgebroken. Aan de voet van de heuvel werd het Sint-Michielsheem gebouwd, een tehuis voor mentaal gehandicapten. Het beheer van het landgoed werd einde 2002 aan Natuurpunt toevertrouwd. Het **natuureservaat** is zeer rijk aan fauna en flora en bezit nog op meerdere plaatsen relictten van het vroegere park, zoals 3m dikke beuken en een zilverlinde.

Het **Sint-Wivinaklooster** in de deelgemeente Groot-Bijgaarden werd in de Franse tijd opgeheven en in 1797 verkocht. Twee derden van het complex werd afgebroken.

In 1803 en 1816 werden de uit Charleville afkomstige Emmanuel Deferrières en de **Brusselse advocaat Jean-Baptiste Dansaert-Krain** achtereenvolgens de eigenaars van het domein. Desferrières had binnen de kloostermuren een vroeg voorbeeld van een "Engelse tuin" laten aanleggen. Jean-Baptiste Dansaert-Krain, in 1808 ook nog burgemeester van Sint-Pieters-Leeuw en later zowel keizerlijke rechtbankprocureur in Den Haag als de grootste grondeigenaar van Groot-Bijgaarden liet de tuin binnen de bewaarde kloostermuren tot een bloemenhof omvormen. Verder waren er ook nog (in het noorden) een moestuin en (in het zuiden) meerdere gazons, gescheiden door groenmassieven en paden in de vorm van een uitwaaiende meer armige poliep aanwezig. Het landschappelijke park werd ook begrensd door de Molenbeek en een voorvijver. Het priesterhuis werd aangepast tot plaisantiehuis en de abdijhoeve tot cichoreibranderij. In 1897 gaf weduwe Dansaert het verwaarloosde domein in erfpacht aan de **Broeders van de Christelijke Scholen**. Zelf bleef ze tot in 1925, het jaar van haar dood, wonen in de tuinierswoning. In 1898 werd het domein door de Broeders gekocht en met een nieuw neogotisch complex, bestaande uit kapel, school, ziekenhuis en noviciaat verrijkt. De inmiddels blootgelegde resten van de afgebroken kerk en kloosterpand werden vegetatief geëvoceerd en met de gevonden puinfragmenten aangevuld. Talloze beelden van heiligen, een Lourdesgrot in zandsteenknollen, verder doorgetrokken dreven en looftunnels als brevierruimte zorgden voor de omvorming van het park tot religieuze thematuin. Het huidig bewaard gebleven park bezit slechts nog enkele bomen van voor de overnametijd, waaronder een meer dan 5 m dikke bruine beuk.

In 1880 liet **Edouard Fauconnier uit Sint-Joost-ten-Node** een dorpswoning in de Itterbeekse dorpskern tot herenhuis met bijgebouwen ombouwen. Rond het huis aan de Kerkstraat werd ook een lusthof met kronkelpadtracé tot aan de Itterbeeksebaan aangelegd. In 1900 werd door de nieuwe eigenaar het koetshuis afgebroken en 2 serres aan de oostrand vervangen door een dienstgebouwencomplex. Er werd ook voor een nieuwe beplanting gezorgd. Aan de Itterbeeksebaan verrees een "folly", een zogezegde "electriciteitsfabriek" alias watertoren en badhuisinrichting, en verderop ook een tuinierswoning, een moestuin en een grot van zandsteenknollen verwerkt in een heuveltje. Het huis werd het slachtoffer van

een erfeniskwestie, geraakte in verval en werd in de '80er jaren afgebroken. Zowel het verwilderde park van 1,52 ha groot als de vervallen serres en de watertoren bleven echter bewaard. In het park zijn er diverse bomen (bruine beuken en een plataan) met een stamomtrek van ca. 4,5 m en dus belangrijke relictten van het domein voor de transformaties bewaard gebleven! Ook wat verderop aan de Ninoofsesteenweg zijn er nog imposante groendomeinen met kastelen bewaard gebleven. In 1854 verwierf de Brusselaar **Prosper Vandersmissen** een domein aan de Ninoofsesteenweg 530. Het goed bevond zich in het gehucht van het Molenveld. De luthof rond het huis werd na verschillende aankopen tot een driehoek van 1,74 ha uitgebreid en reikte tot de Ifterbeeksebaan en de Zakstraat. Het vergrote huis was omgeven door een koetshuis, serres en een achthoekig paviljoen. De classicistische villa werd wegens de gelige bepleistering het "**Gulden Kasteel**" genoemd en was bereikbaar via verschillende toegangen en kronkelpaden, die deels bewaard zijn gebleven. Heel wat bomen dateren uit de tijd van P. Vandersmissen; de tamme kastanjelaar aan het huidige toegangshek is echter met zijn imposante stamomtrek van 5 m een relict uit een vroegere periode!

Een 2de complex is het **Sint-Annakasteel** aan de Ninoofsesteenweg 570, uitkijkend over een zijdal van de Pedebek. In dit domein bevonden zich voor 1804 zes vijvers, ooit bezocht door Brueghel. Later liet in 1726 **Jean-François de Fraye** aan de onderste vijver een hoeve ombouwen tot "*huis van plaisantie*". De Fraye was voorzitter van de raadskamer van Ukkel. Hij liet de tuin ook voorzien van een waterbekken met fonteinen, gevoed door een beekje en een beukendreef. Over een echte luthof was er nog geen sprake. Vanaf 1845 behoorde het domein toe aan **Jean Deneck van Molenbeek**. Het oude huis werd afgebroken en vervangen door neorenaissance villa, gelegen op de steile oostflank. De hoofdtoegang werd daarom verlegd naar de Ninoofsesteenweg en nog eens extra geaccentueerd door een eclectische portierswoning in de stijl van het slot "*Neuschwanstein*". De tuin werd omgevormd tot een informeel landschappelijk park, met vele verrassende zichten, visuele effecten, bomengroepen en struikmassieven. Tussen 1947 en 1998 werd de tuin aangepast aan het neoclassicistische en verbouwde kasteel. Twee internationaal bekende architecten, de in Frankrijk residentie Russell Page en de Belgische Jacques Wirtz zorgden

voor een terrassenstructuur en een reeks groene kamers. De kamers zijn door taxushagen omlijnd en hebben verschillende functies: siertuin, moestuin met serre en door grasstroken gescheiden bedden, boomgaard, bloementuin met rozen en lavendel en zelfs een tennisterrein. Na 1980 werden de 3 resterende vijvers herleid tot 2. Bij de vijvers bevinden zich ook de oudste bomen van het domein, met een stamomtrek van meer dan 4m.

In de deelgemeente **Sint-Martens-Bodegem** werd op de site van een middeleeuwse motte aan de Molenbeek ca. 1590 een blokhuis verbouwd tot een "*groot schoon huys rontsommen int watere*". In het domein waren er ook 2 eilandjes, een watermolen, een neerhof, een poortgebouw met duiventoren, een boomgaard en een moestuin aanwezig. Tot in de 18de eeuw was het waterkasteel **Castelhof** een bescheiden U-vormige constructie, met één bouwlaag. In 1830 werd het domein door **Prosper Bilaut** uit Brussel verworven. De tuin werd deels bouwland en door de spoorweglijn Brussel-Gent doorsneden; het neerhof en het kasteel werden afgebroken. Een nieuwe, pittoreske gesloten herenboerderij werd opgericht. Na de verkoop in 1904 door de nazaten Bilaut kreeg het goed tal van functies: een dierenkwekerij, een schoensmeerfabriek en tenslotte een retraitehuis en noviciaat van de "*Witte Zusters van Afrika*". Sedert 1999 fungeert het Castelhof als gemeentelijk jeugdcentrum. Bewaard gebleven steen sokkels, het serrecomplex, wandelpaden die soms in de vorm van cirkels werden aangelegd en de het huidige bomenbestand zijn relictten uit de kloostertijd. De beplanting van de oude ringwal aan de oostkant, fruitbomen en een parkeerrotonde bij de kapel zijn recente aanpassingen.

In de buurt van de parochiekerk, aan de Kerkberg 17, bevond zich reeds van in de 18de eeuw een dorpswoning, omgeven door een driehoekige tuin en 2 langwerpige vijvers. In 1852 werd de woning voor de eerste keer verbouwd tot een neoclassicistische herenwoning, en in 1878 verder uitgebreid met een terras en balustrade. Het huis was reeds vergezeld van 2 bijgebouwen -vermoedelijk koetshuizen en zadelkamer- en werd, na aankoop van 3 percelen, omgeven door een luthof van 1,08 ha groot. In 1928 werd het verkocht aan de Brusselse **advocaat Raymond Storms**. Het "**Stormskasteel**" heeft echter zijn vroegere mooie uitzichten op de Molenbeek -en Bellebeekvallei verloren, maar de meeste bomen dateren nog uit 1878.

In **Sint-Uriks-Kapelle** was er van in de 18de eeuw reeds een landhuis op het hoogste punt van het Kapelleveld aanwezig. In 1830 werd het huis met bijgebouwen verworven door de **Brusselse handelaar Guillaume Horis**. Het sobere, symmetrische en classicistische huis werd al vanaf 1833 als "*chateau*" omschreven en was door een lusthof of landschappelijk parkje van 1,24 ha -met hopveldje- omgeven. Tijdens de 2de helft van de 19de eeuw werd het huis in een volwaardig, pittoresk en eclectische kasteel herschapen; het huis werd opnieuw omgeven met een lang complex van nieuwe dienstgebouwen, echter op een grotere afstand van het kasteel verwijderd. Het park was door diverse perceelaankopen vergroot. Het werd tot één groot landschappelijk complex van 7 ha omgetoverd, met vele kronkels en lussen, serres, pittoreske vogelkooien en een zeshoekig paviljoentje. Het terrein werd ook verrijkt met 8 heuveltjes, beplant met bomengroepjes en allerlei vergezichten op de Molenbeekvallei. In 1929 werd het domein verkocht aan de **uit Sint-Jans-Molenbeek afkomstige Franse kloosterorde "les Soeurs du Sauveur et de la Sinte Vierge"**. Tussen 1930 en 1960 werd het kasteel als **rusthuis "De Verlosser"** ingrijpend vergroot. Zelfs een deel van de oude moestuin werd hierbij opgeofferd. Gelukkig heeft het landgoed -op enkele elementen na- de veranderingen van eigenaar en functie overleefd!

Vanaf 1450 was er eveneens in Sint-Uriks-Kapelle een watermolen actief, die de tijd van de godsdienstroebelen echter niet overleefde. De rijke **Louis Verreycken**, eerste secretaris van de Spaanse koning Filips IV en diplomaat en afgezant bij belangrijke buitenlandse conferenties liet tussen 1596 en 1606 niet alleen de molen herstellen maar ook aan de rand van de molenvijver een eigentijds waterkasteel bouwen. Het kasteel was opgetrokken in de typische eigentijdse materialen, in de bak- en zandsteenstijl. Het werd tussen 1750 en 1932 twee maal gerestaureerd en o.a. door de bekende Brusselse architect Paul Saintenoy aangepast. Kaarten uit de 17de en de 18de eeuw bewijzen het bestaan van een formeel park, voorzien van lange en met bomen afgezoomde dreven. Bij het kasteel bevonden zich een koer of ereplein, 2 boomgaardpercelen en verderop 2 moestuinen, 3 vijvers en een eilandje. Een der moestuinen was omgeven door hagen en ingedeeld in compartimenten -waaronder zelfs een sterrenbos- en aan 2 zijden begrensd door loofgangen. De andere moestuin lag bij de watermolen. In 1775 zijn de typische

formele elementen toegenomen: de dreven werden verlengd en soms met meer bomenrijen omzoomd, de siertuinen met compartimenten en padenkruisen verder verrijkt. Voor het kasteel is er ook een parterre met broderies of barok loofwerk aanwezig. In 1824 is het kasteel omgeven door een lusthof en een lustvijver met schiereiland. De enige toevoeging door de behoudsgezinde, dus op traditie gerichte nieuwe eigenaar is een indrukwekkende onderaardse polygonale grafkelder met graatgewelf en galerij. Deze "*folly*" werd niet als ijskelder maar vermoedelijk als bewaarkelder voor groenten verwend. Tussen 1891 en 1924 werd het park wat lichtjes aangepast en landschappelijk omgevormd. Er werden zowel slingerpaden als een kunstmatig heuveltje aangelegd. Een late aanpassing of voorkeur voor een landschappelijk park. In de periode na de Eerste Wereldoorlog bestond er immers al een voorkeur voor de "*nieuwe pittoreske tuinen*". De geometrische aanlegmodellen of historische tuinstijlen waren uit de mode geraakt. Nog later werd gestart met restauraties: enkele lanen en dreven werden met nieuwe bomen beplant, een padenkruis bij het kasteel en een 2de sterrenbos (of een nieuw sterrenbos) aangelegd. Nieuwermolen behoort tot één van de meest interessante sites in het Pajottenland. Het kasteel werd, na een aanvraag in de 20-er jaren, gelukkig ook definitief beschermd in 1962!

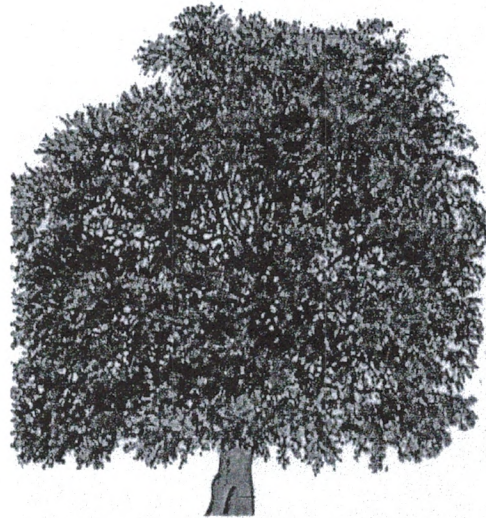
Slotbedenkingen

In het Pajottenland is er een samenhang vast te stellen tussen de graad en de druk van de verstedelijking en het aantal kastelen: de frequentie en de dichtheid van kasteeldomeinen en villatuinen is beperkt in het zuidwesten maar opvallend toegenomen in het noordoosten.

Uitzicht en vorm van de groendomeinen zijn meestal weinig veranderd: de ingrepen zijn beperkt gebleven, de verlandschappelijkingen in de 19de eeuw waren vaak een recyclage of een verdere doorgedreven uitwerking van oudere elementen. Vroege voorbeelden van landschapsparken zijn zeldzaam en een pittoreske tuin of "*Art nouveau*" -tuin is helemaal niet bekend! Het oud tuinmeubilair (zitbanken, hekkens...) komt quasi niet meer voor; meestal zijn de domeinen door de recentere eigenaars met aangevoerde elementen versierd. Ook oude randbeplantingen zoals bomenrijen (vaak met iepen) en hagen zijn meestal verdwenen, door de verbreding en de rechttrekking van de aanpalende wegen. Boomgaarden, serres en fruit -of moestuinen werden eveneens

opgeofferd. Maar er zijn ook andere vijanden geweest: de schuldenberg van eigenaars, opgelost door verdelingen, verkopen en daaropvolgende verkavelingen in villawijken, boomziekten vanaf 1919 en de opgestelde gewestplannen met ingekleurde woonzones (met een al of niet landelijk karakter). In het onderzochte Vlaams-Brabant verkeert één vierde van de 570 geïnterpreteerde zones in dit geval en zijn voor het Pajottenland alleen al 13 van de 72 domeinen in gevaar! Laat ons dus ervoor zorgen dat deze objecten géén archeologie van een "verdwenen levensstijl" zal worden!

Steller: Machteld de Schrijver
 Docente en coördinator van de afdeling
 Toeristische Gidse, Coovi CVO Elishout

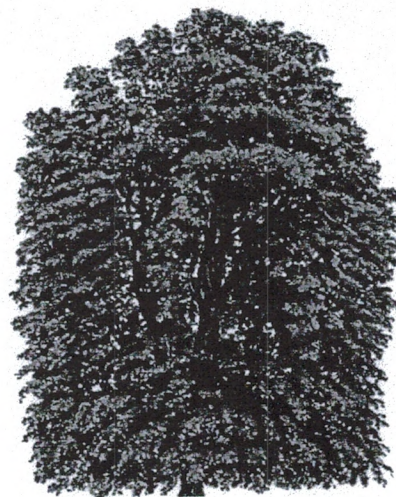
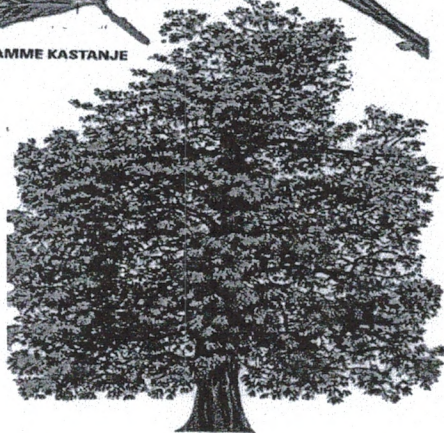
BRUINE BEUK

BEUK

TAMME KASTANJE

Zilver Linde

Een roos voor de belangrijkste Belgische vrouw, geplant voor de federale senaat

Marie Popelin, voor velen een illustere onbekende.

De keuze van de grootste Belg is nog niet definitief gevallen. Een reden om even nader kennis te maken met Marie Popelin, die een tijdje op de 27ste plaats heeft gestaan, zonder wie de vrouwen geen rechten en dus ook geen stemrecht, financiële onafhankelijkheid en het recht op gebruik van anticonceptiva hadden verworven.

Dit kalenderjaar is een merkwaardig jaar wat betreft evenementen: er is eerst en vooral de herdenking van 175 jaar België en ook de viering van de 100ste verjaardag van de dood van Constantin Meunier. Maar precies honderd jaar geleden, in 1895, werd door Marie Popelin te Brussel de Vrouwenraad opgericht. De Vrouwenraad heette toen nog "*Conseil National des Femmes Belges*" en ontstond in een periode, waarin een degelijke opvoeding en het recht op secundair, hoger, artistiek en universitair onderwijs voor meisjes en een baan cf. het behaalde diploma nog niet de normaalste zaak van de wereld waren.

Men was in de Belle Epoque toen nog stevast ervan overtuigd dat de vrouw een tweederang wezen was, dus ook intellectueel, artistiek en fysisch ongeschikt om bepaalde activiteiten uit te oefenen. Vrouwen waren om te baren geboren en dienden zich enkel met het huishouden en gezin bezig te houden. Marie Popelin had persoonlijk, op meerdere vlakken, moeten vechten. Zij was dus de meest geschikte persoon om in 1892 de Belgische Liga voor de rechten van de vrouw en in 1895 de Vrouwenraad te stichten.

In 1897 organiseerde zij, naar aanleiding van de Wereldexpo, ook het eerste Feministisch Congres te Brussel, dat een enorme weerklank heeft gehad in het buitenland.

Een korte biografie van Marie Popelin

Maar wie was Marie Popelin?

Tot vandaag zijn niet zoveel gegevens bekend. Ze behoorde tot de gegoede burgerij en zag het levenslicht in 1846.

Haar broers hadden belangrijke functies: één was dokter en de andere kapitein van het Belgische leger in Kongo.

Na het volgen van lager normaalonderwijs werd ze ingeschakeld in de "*Cours d'Instruction*", een opvoedingscursus en een soort lagere middelbare school voor meisjes van de stad Brussel, uitgewerkt door Isabella

Gatti de Gamond, dochter van de belangrijke pedagoog Zoë de Gamond.

Marie Popelin bleek één van de beste medewerksters te zijn, naast Daschbeck en anderen. Ze was helaas ook ondernemend en even autoritair. Tussen 1875 en 1882 bouwt ze, deels samen met haar zus Louise, als directrice voor meisjes de middelbare scholen van Mons en Laken verder uit. De school van Laken wordt ook uitgebreid met een afdeling van normaalonderwijs. Door een conflict met de Lakense burgemeester wordt Marie op "*disponibiliteit*" geplaatst en kan ze, in 1883, op 37-jarige leeftijd, zich eindelijk inschrijven aan de ULB. De ULB liet vanaf 1880 meisjes toe. Ze studeert er rechten. Haar zus Louise is de 2de vrouwelijke studente, ingeschreven voor apothekersstudies.

Ondanks haar diploma, behaald in 1888 met onderscheiding, wordt de toegang tot de Balie haar geweigerd. Haar klacht, neergelegd bij het Verbrekingshof, wordt ook daar niet aanvaard. Enkel in de Verenigde Staten werden vrouwen als rechter toegelaten. Marie Popelin zal tot haar dood, in 1913, maar secretariaatswerk mogen uitoefenen. Geschokt door deze discriminatie worden dan, gesteund door andere modern denkenden zoals de pacifistische advocaat Lafontaine en zijn zus Léonie, advocaat Louis Franck en Isola Van Diest, de eerste vrouwelijke Belgische arts vanaf 1892, allerlei belangrijke organisaties opgericht.

Marie organiseert ook Diners Feministes, zit de debatten van de Cercle d'Etudes voor en wordt na L. Franck de algemene secretaris van de Liga voor de rechten van de vrouw. Ze bereidt allerlei wetsvoorstellen voor, neemt ook deel aan congressen in Londen en Berlijn en verwerft allerlei rechten voor de vrouw (opname in de familieraad -recht op de voogdij -recht op onderzoek naar het vaderschap -deponeren en terug storten van spaarcenten bij de spaarkas, zonder akkoord van de echtgenoot). In 1905 wordt de koepelorganisatie, de Conseil National des Femmes opgericht. In 1912 heeft het Feministisch Congres plaats in het Paleis van de Academiën.

Een Popelinroos

Op 14 juni werd voor de hoofdingang van de senaat, aan de linkerkant de Marie Popelinroos geplant. Deze "roos van feministisch rood" werd toevallig gecreëerd door de bekende rozenkweker Daniël Schmitz

uit Bellevaux- Malmédy. Tot op heden werden slechts twee feministen met een roos vereerd, waaronder ook een geestesgenote van Popelin in Duitsland.

De Popelinroos is aanverwant aan de beroemde Engelse Austinrozen, en is een struikroos, met meerdere bloeiperiodes en een zeer sterke geur.

De rozentuin en de boomkwekerij van D. Schmitz kan bezocht worden van woensdag tot

**Steller: Machteld de Schrijver, docente Coovi CVo Elishout, TG afdeling-
Vroegere verantwoordelijke toerismeburo Sint-Pieters-Leeuw**

zaterdag. Twee maal per jaar zijn er speciale activiteiten: in maart een rozencursus en in juni een rozenfeest.

Daniël Schmitz is gespecialiseerd in klim-, heester rozen en oude rozen. Zijn catalogus bevat méér dan 1800 items en kan via internet ook geraadpleegd worden. Zie www.danielschmitz-roses.com

Vuurrode Marie Popelinroos

BEUKELAERS
 IN EPPEGEM EN OMGEVING SEDERT 25 Mei 1766
 Frans BEUKELAERS

Deel 3 De Stam HENRICUS

2/1

BEUKELAERS Henricus ° Eppegem 6/12/1792 + Vilvoorde 15/04/1851

Gehuwd te Vilvoorde 15/05/1820

VAN DAM Theresia ° Vilvoorde 31/03/1793 + Vilvoorde 4/08/1821

Zij was Weduwe Lombaert

Dochter van Guilhelmus en Pauwels Jeanne

Het gezin woonde in Houtem onder Vilvoorde

Kinderen uit dit huwelijk

1. **BEUKELAERS Anna Catharina** ° Vilvoorde 20/12/1820 + Vilvoorde 26/02/1821

De nalatenschap van Van Dam Theresia bestond uit :

1 huis op grond 1 ha 10 are

25 are grond onder Peutie

Aangifte ondertekend door Henricus Beukelaers

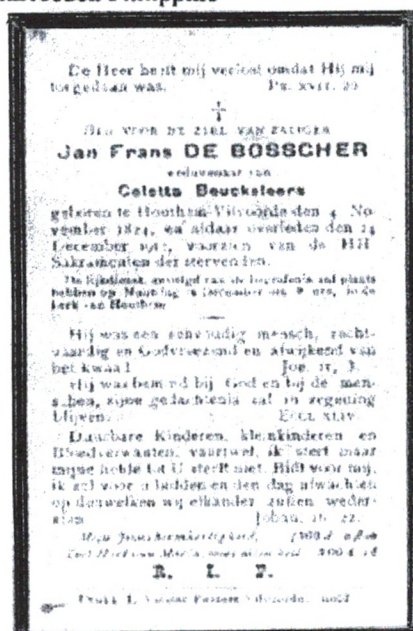
Henricus hertrouwde te Erps Kwerps op 10/12/1821 met

COPPENS Anna Maria ° Erps 28/12/1795 + Vilvoorde 4/03/1834

Dochter van Joannes Franciscus en Goovaerts Anna Maria

Kinderen uit dit gezin

1. **BEUKELAERS Anna Maria Theresia** ° Houtem Vilvoorde 21/09/1822 + Humbeek 7/04/1878
 X Beukelaers Ludovicus Franciscus
 Het betreft hier een huwelijk tussen neef en nicht, Dit gezin werd uitvoerig besproken in **deel 2 Stam Guilhelmus**
2. **BEUKELAERS Petrus Joannes** ° Houtem Vilvoorde 5/04/1824 + Eppegem 7/08/1872 (Zie verder 3/1)
 X Van Bever Francisca
3. **BEUKELAERS Guilhelmus Ludovicus** ° Houtem Vilvoorde 26/03/1889 (Zie verder 3/2)
 X Geerens Anna Maria Sophia
4. **BEUKELAERS Maria Theresia Coleta** ° Houtem Vilvoorde 20/02/1829 + Houtem Vilvoorde 9/01/1891
 X Vilvoorde 25/01/1851
DE BOSSCHER Jean François ° Houtem/Vilvoorde 4/11/1824 + Houtem Vilvoorde 14/12/1912 Landbouwer Zoon van Jean François en VandenBreedem Philippine

In het gezin waren 4 kinderen

Nalatenschap BEUKELAERS Maria Theresia Coleta Zie Registratie Vilvoorde Bundsel 10445 Dossier 192
Aangevers zijn De Bosscher Joannes Franciscus en zijn 3 kinderen

Er is een algemene gemeenschap, en de nalatenschap omvat :

Een huis en verdere afhankelijkheden opp 1 are 80 ca grond van de gemeente Vilvoorde Fr 600
Een perceel grond 7 are 53 ca op « Het Kapelleblok » te Houtem 400
Een perceel land 30 are 40 ca op « Den Dorst » te Houtem 1 645

Totaal 2 645

Waarvan de helft aan de overledene toebehoort

Bij het overlijden van Beukelaers Maria Theresia Coleta woont het gezin Kluitingstraat 12 Houtem/Vilvoorde

5. **BEUKELAERS Elisabeth Dorothea** °Houtem/Vilvoorde 1/06/1830 + Houtem/Vilvoorde 9/08/1832

6. **BEUKELAERS Petrus Joannes** ° Houtem/Vilvoorde 8/08/1832 + Houtem/Vilvoorde 24/10/1837

Na het overlijden van Petrus Josephus op 24/10/1837 vinden we de aangifte van zijn nalatenschap die in feite de nalatenschap van zijn moeder weerspiegelt.

De nalatenschap vermeld:

1 Huismoulen	200 fr
2 Geld ;goud en silver belopende	330
3 Kleederen , lijnwaad van den overledene	30
4 Werktuigen dienstig voor de akkerbouw	600
5 Granen en ander vrugten te velde	1000
6 3 Peerden	700
7 5 Hoornbeesten	400
8 2 Varkens	80
9 Kiekens en ander kleyne gedierten	20

Totaal 3 360

Hiervan voor de heilige agtergelaten door sijne moeder waarvan 1/5 aan den overledene toebehoorde

Dus belooft de nalatenschap 336 fr waarvan een vierde is verstorven op de vader nl 84 fr en drie vierden op de broers en zusters

Henricus trouwde een derde maal te Epegem op 10/04/1839 met

LEEMANS Françoise ° Grimbergen 18/04/1810 + Houtem/Vilvoorde 25/05/1878 Dochter van Franciscus en Van Laer
Joanna Zij was de zus van Leemans Barbara echtgenote van Beukelaers Petrus Joannes , broer ven Henricus

Bij het huwelijk is de ambtenaar van de burgerlijke stand Guilhelmus Beukelaers , broer van de bruidegom

Kinderen in dit gezin

1. **BEUKELAERS Jean François** ° Houtem/Vilvoorde 8/08/1841 + Houtem/Vilvoorde 10/09/1841

2. **BEUKELAERS Antoine Constantin** ° Houtem/Vilvoorde 23/02/1842 + Schaarbeek 27/01/1888 (Zie verder 3/3)
X Van Der Auwera Maria Ludovica

3. **BEUKELAERS Pierre Jean** ° Houtem/Vilvoorde 27/08/1845 + Houtem/Vilvoorde 18/07/1917 (Zie verder 3/4)
X Willems Anna Catharina

4. **BEUKELAERS Jean Augustin** ° Houtem/Vilvoorde 3/03/1851 (Zie verder 3/5)
X Wouters Elisabeth

De aangifte nalatenschap van Henricus Beukelaers omvat :

1 Eenhuis met grond gelegen te Houtem/Vilvoorde groot 20 are 20 ca onder kadastrummer Sectie G nrs 98 en 99

2 Een stuk grond gelegen te Houtem/Vilvoorde groot 26 are 22 ca onder kadastrummer Sectie G nrs 335b en 335c

Na het overlijden van Beukelaers Henricus hertrouwde Leemans Françoise op 2/04/1855 te Vilvoorde met **LEEMANS Charles François** ° Zemst 24/03/1809, landbouwer en ongeschuwde zoon van Leemans Guilhelmus en Vertongen Petronella

Hij overleed te Vilvoorde op 7/02/1888 oud 79 jaar Aangever van dit overlijden is Jean Augustijn Beukelaers, zijn stiefzoon in wiens woning hij overleed Ch de Malines 5 Houtem/Vilvoorde

3/1

BEUKELAERS Petrus Joannes ° Houtem/Vilvoorde 5/04/1824 + Epegem 7/08/1872

Huwde in Epegem op 10/09/1852

VAN BEVER Barbara Francisca ° Epegem 4/07/1812 + Epegem 1/07/1873 Weduwe Ferdinand Verhaeren met 7 kinderen en dochter van Jan Frans en Van Relegem

Bij de loting voor militaire dienst trok Petrus Joannes nr 47 en werd opgeroepen

Zij woonden aan de Brusselsesteenweg te Epegem De aangifte van overlijden van Petrus Joannes gebeurde door Verhaeren
Jan Eduard 38 jaar Stiefzoon

De aangifte van zijn nalatenschap zag er uit als volgt :

Aangifte door Van Bever Barbara Francisca

Weduwe met 7 kinderen uit haar eerste huwelijk met Verhaeren Ferdinandus Franciscus en in 2^e huwelijk zonder kinderen met den overledene, Landbouwers te Eppegem

Hij maakte bij testament per 17/05/1872 voor Notaris Sterckx te Zemst al zijn goederep, zo roerend als onroerend aan de aangeefster, zijn vrouw

Actief

1 Meubelen akker en pachtersgerief, heesten, granen, vruchten en vetten te velde, zo als in de schuur en elders

Geschat 5 000 fr

2 Kleederen en lijnwaad

105

3 Geldspecien

27

Totaal 5 127

Passief

Wegens investeren van gelden uit haar 1^e huwelijk is er een schuld aan de kinderen van

7 471 fr

Lening bij Notaris Sterckx

1 000

Diverse schulden nog te betalen o.a. Smid, Wagenmaker, Brouwer enz

1 469

Kosten begrafenis

487,50

Het passief overtreft het actief

Aangeefster ondertekend de aangifte met een kruis

3/2

BEUKELAERS Guillaume Louis ° Houtem/Vilvoorde 14/03/1827 + Houtem/Vilvoorde 26/03/1889

Huwde te Vilvoorde 24/08/1853 met

GEERENS Anna Maria Sophia ° Vilvoorde 14/05/1822 + Vilvoorde 1/07/1899

Dochter van Joannes Baptist en Leemans Petronella

Het gezin woonde als landbouwers aan de Kruiningstraat Houtem/Vilvoorde

Kinderen in dit gezin

1. **BEUKELAERS Joanna Petronella Louise** ° Houtem/Vilvoorde 21/09/1854

Huwden te Schaarbeek 12/08/1876

COECKX Henri ° Laken 20/03/1847 Zoon van André en De Vleeschouwer Claire

2. **BEUKELAERS Joannes Baptist** ° Houtem/Vilvoorde 29/09/1855

(Zie verder 4/1)

X Buchin Catharina

3. **BEUKELAERS Françoise** ° Houtem/Vilvoorde 14/03/1857 + Vilvoorde 3/01/1924

Gehuwd te Vilvoorde 23/08/1880 met

DE BACKER Louis ° Vilvoorde 24/03/1849 + Vilvoorde 20/06/1918 Zoon van Guillaume en Huybrechts Josine hij was weduwnaar Willems Marie Anne + Vilvoorde 24/03/1880

5 kinderen in het gezin

4. **BEUKELAERS Anna Catharina Seraphine** ° Houtem/Vilvoorde 8/02/1859

Huwde te Brussel op 10/09/1881 met

BORREMANS Nicolas ° St Pieters leeuw 19/06/1855 Zoon van Philippe en De Pauw Anna Catharina

Woonden in St Gillis/Brussel. Hadden daar 3 kinderen die alle drie zeer jong stierven. Na 1886 geen verdere gegevens in St Gillis/Brussel

5. **BEUKELAERS Guillaume** ° Houtem/Vilvoorde 28/07/1861 + Vilvoorde 10/03/1909

6. **BEUKELAERS Petronella Françoise** ° Houtem/Vilvoorde 4/08/1863 + Vilvoorde 30/01/1917

Huwde te Vilvoorde op 13/06/1889 met

ANDRIES Guillaume ° Grimbergen 30/08/1863 + Vilvoorde 12/04/1940

Zoon van Cornelius Florentinus en Nouel Maria Anna

Het gezin telde 8 kinderen

7. **BEUKELAERS Franciscus** ° Houtem/Vilvoorde 8/03/1866

(Zie verder 4/2)

X Van Keerberghen Christina

3/3

BEUKELAERS Antoine Constantin ° Houtem/Vilvoorde 23/02/1842 Schaarbeek 27/01/1889

Huwde te Vilvoorde 19/09/1871 met

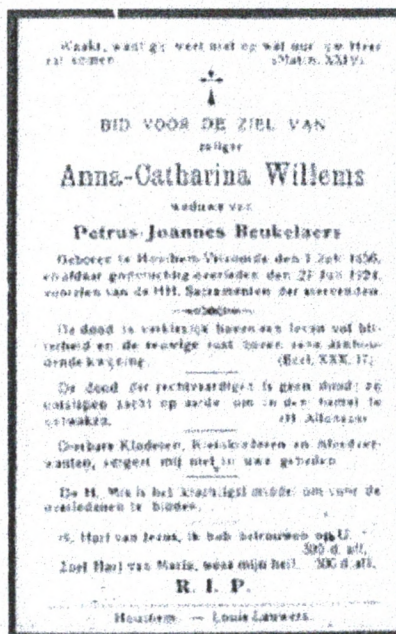
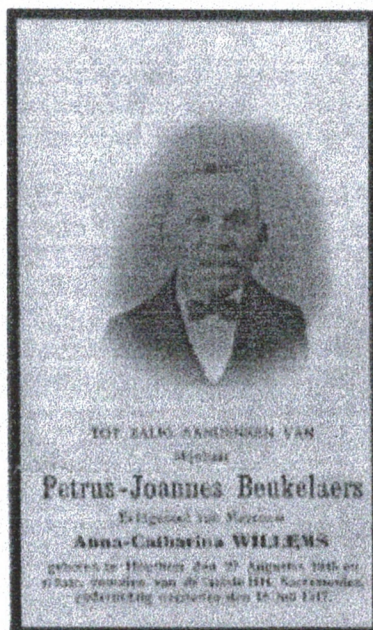
VAN DER AUWERA Marie Louisa °Rijmenam 2/03/1840 + Laken 26/09/1905 Dochter van Petrus en Van Den Brande Theresia

Kinderen in dit gezin :

1. **BEUKELAERS Petrus Joannes** ° St Jans Molenbeek 6/02/1872
X Meysmans Maria Coleta
2. **BEUKELAERS Françoise Augustine** ° Schaarbeek 30/06/1875 + Schaarbeek 2/08/1875
3. **BEUKELAERS Pierre Aloyse Julien** ° Schaarbeek 15/06/1877 + Schaarbeek 5/09/1947 (Zie verder 4/3)
X Pauwels Maria
X Thielemans
4. **BEUKELAERS Maria Leonia** ° Schaarbeek 3/08/1883 + St Jans Molenbeek 5/01/1932
Beviel van een natuurlijke dochter Rose Marie te Laken op 7/10/1904. De aangifte gebeurde door de vroedvrouw Maria Nijs. Kind gewettigd bij huwelijk te Laken op 27/12/1909 met
LAUWERS François ° Laken 3/02/1875 Zoon van Willem en GOOR Maria Dymphina.
Maria Leonia hertrouwde later met VAN DEN DAELE Jules

3/4

BEUKELAERS Petrus Joannes ° Houtem/Vilvoorde 27/08/1845 + Houtem/Vilvoorde 18/07/1917
Huwde te Vilvoorde 23/10/1876 met
WILLEMS Anna Catharina ° Houtem/Vilvoorde 1/07/1856 + Houtem/Vilvoorde 29/07/1924 dochter van Joannes Baptist en Van Win Anna Maria

Kinderen in dit gezin

BEUKELAERS Maria Francisca ° Laken 2/02/1877 + Eppegem 8/10/1918
Huwde te Vilvoorde op 4/10/1911 met
TUYAERTS Joannes Baptist ° Eppegem 26/07/1870 + Houtem/Vilvoorde 9/12/1928 Zoon van Hendrik en Dee Joanna
In het gezin waren 2 kinderen

Wie God vreest moet de dood niet vrezen, want zij zal hem een bron van genade zijn.

†

EID VOOR DE ZIEL VAN ZALIGER
Jan-Baptist TUYAERTS
 Wed. van van

Maria-Françoiska Beukelaers
 geboren te Eppegem den 2 Februaari 1877 en op zonne
 feestdag overleden te Eppegem den 8 October 1918, voorzien van de
 H.H. Sacramenten der Sterfenden.

Wie God vreest moet de dood niet vrezen, want zij zal hem een bron van genade zijn.
 (Ecc. 12)

†

EID VOOR DE ZIEL VAN ZALIGER
Maria Francisca Beukelaers
 geboren te Laeken den 2 Februaari 1877 en
 godverruchtig overleden te Eppegem den
 8 October 1918, voorzien van de H.H. Sa-
 cramenten der sterfenden.

Mijn God, ik weet dat gij alle herten
 doorgradt, en dat gij de eenvoudige d
 bemint: daarom heb ik u dit alles in de
 eenvoudigheid mijns herten met vreugde op-
 gedragen.

Op U, o Heer, heb ik mijn hoop gesteld
 laat niet toe dat deze verijdeld worde voor
 altijd: om uwe rechtvaardigheid, verlos en
 red mij.

Het kortstondig Ijden brengt ons een
 overgrootte heerlijkheid voort. U Kom, iv 17

Benedide Echtgenoot, geliefde Kinderen
 en Bloedverwanten, troost u met mij, ik
 verlaat een dal van tranen voor het rijk der
 hemelen: daar zullen wij makender we-
 dezien: vaartwel, weet mij indachtig in
 uwe gebeden.

Uwe Jezus barmhertigheid

R. I. P.

L. Aker, past. Eppegem

Wie God vreest moet de dood niet vrezen, want zij zal hem een bron van genade zijn.

†

EID VOOR DE ZIEL VAN ZALIGER
Maria Francisca Beukelaers
 geboren te Laeken den 2 Februaari 1877 en
 godverruchtig overleden te Eppegem den
 8 October 1918, voorzien van de H.H. Sa-
 cramenten der sterfenden.

Mijn God, ik weet dat gij alle herten
 doorgradt, en dat gij de eenvoudige d
 bemint: daarom heb ik u dit alles in de
 eenvoudigheid mijns herten met vreugde op-
 gedragen.

Op U, o Heer, heb ik mijn hoop gesteld
 laat niet toe dat deze verijdeld worde voor
 altijd: om uwe rechtvaardigheid, verlos en
 red mij.

Het kortstondig Ijden brengt ons een
 overgrootte heerlijkheid voort. U Kom, iv 17

Benedide Echtgenoot, geliefde Kinderen
 en Bloedverwanten, troost u met mij, ik
 verlaat een dal van tranen voor het rijk der
 hemelen: daar zullen wij makender we-
 dezien: vaartwel, weet mij indachtig in
 uwe gebeden.

Uwe Jezus barmhertigheid

R. I. P.

L. Aker, past. Eppegem

BEUKELAERS Maria Louisa ° Houtem /Vilvoorde 16/10/1878

Huwde te Vilvoorde 5/02/1903 met

HUENAERTS François Isidore ° Eppegem 19/05/1877 + Evere 9/07/1914 Zoon van Guillaume en Buelens Joanna Maria
 2 kinderen gekend in dit gezin

1. **BEUKELAERS Joannes Augustin** ° Houtem/Vilvoorde 30/05/1882 + Vilvoorde 3/05/1968 (Zie verder 4/4)

X Tuyaerts Francisca

2. **BEUKELAERS Maria Theresia Coleta** ° Houtem/Vilvoorde 30/05/1882 + Vilvoorde 14/10/1949

Huwde te Vilvoorde 3/11/1913 met

HAESAERTS Joannes ° Houtem/Vilvoorde 31/12/1879 + Houtem/Vilvoorde 13/01/1943 Zoon van Philippe en Van
 Eylen Josephina Hij was weduenaar Van Haesendonck Jeanna + Vilvoorde 14/03/1908

2 Kinderen in dit gezin

Wie God vreest moet de dood niet vrezen, want zij zal hem een bron van genade zijn.

†

EID VOOR DE ZIEL VAN ZALIGER
Joannes HAESAERTS
 Generaalsoldaat Staatswerkmans
 Veteerd met Hong. Medaille 1°, 2° en 3° klas
 echtgenoot van

Maria Theresia Coleta BEUKELAERS
 geboren te Houtem-Vilv. op 31 December
 1879 en aldaar zeer godvruchtig overleden
 op 13 Januari 1943 voorzien van de H.H.
 Sacramenten der Sterfenden.

De plechtige lijdendienst, gevolgd van de
 begrafenis, zal geschieden in de parochiekerk
 van den H. Antonius te Houtem, op Zater-
 dag 16 Januari 1943, te 10 u.

Een dienst wegens de kinderen Maandag
 23 Januari, ten 9 uur.

Mijne lieve Echtgenote en Kinderen,
 heb dank voor uwe genegenheid en goede
 zorgen. Bemint elkander, liefst voor mij,
 en verlaten zij elkaar niet voor in den
 hemel.

LAAT ONS BIDDEN:
 Neem aan, o Heer onze gebeden voor
 de ziel van uwen dienaar JOANNES
 opdat zij, indien haar nog vlakken der
 aardse beaemtingen aankleven, door de
 barmhertigheid uwer vergevenszame moge ge-
 reinigd worden. Amen.

Ziet Hart van Maria weest mijn heil. 100 d. 45.

R. I. P.

CRIST. D. Degeleer-Teunier Houtem-Vilvoorde

Wie God vreest moet de dood niet vrezen, want zij zal hem een bron van genade zijn.

†

EID VOOR DE ZIEL VAN ZALIGER
Joannes HAESAERTS
 Generaalsoldaat Staatswerkmans
 Veteerd met Hong. Medaille 1°, 2° en 3° klas
 echtgenoot van

Maria Theresia Coleta BEUKELAERS
 geboren te Houtem-Vilv. op 31 December
 1879 en aldaar zeer godvruchtig overleden
 op 13 Januari 1943 voorzien van de H.H.
 Sacramenten der Sterfenden.

De plechtige lijdendienst, gevolgd van de
 begrafenis, zal geschieden in de parochiekerk
 van den H. Antonius te Houtem, op Zater-
 dag 16 Januari 1943, te 10 u.

Een dienst wegens de kinderen Maandag
 23 Januari, ten 9 uur.

Mijne lieve Echtgenote en Kinderen,
 heb dank voor uwe genegenheid en goede
 zorgen. Bemint elkander, liefst voor mij,
 en verlaten zij elkaar niet voor in den
 hemel.

LAAT ONS BIDDEN:
 Neem aan, o Heer onze gebeden voor
 de ziel van uwen dienaar JOANNES
 opdat zij, indien haar nog vlakken der
 aardse beaemtingen aankleven, door de
 barmhertigheid uwer vergevenszame moge ge-
 reinigd worden. Amen.

Ziet Hart van Maria weest mijn heil. 100 d. 45.

R. I. P.

CRIST. D. Degeleer-Teunier Houtem-Vilvoorde

3. **BEUKELAERS Maria Rosalia** ° Houtem/Vilvoorde 13/04/1884 + Vilvoorde 3/07/1944
 Huwde te Vilvoorde 6/05/1911 met
LAUWERS Ludovicus ° Vilvoorde 2/08/1887 + Vilvoorde 14/02/1952 Weduwnaar Leemans Catharina Zoon van Adolf en Meysmans Elisabeth
 Ecn dochter gekend in dit gezin
4. **BEUKELAERS Maria Leonia** ° Houtem/Vilvoorde 31/12/1885 + Mechelen 23/12/1968
 Huwde te Mechelen 18/06/1912 Later echtgescheiden
VAN GERVEN Joannes Baptist ° Mechelen 21/11/1887
 Geen kinderen
5. **BEUKELAERS Maria Seraphina** ° Houtem/Vilvoorde 6/11/1887 + Wiekevorst 26/11/1976
 Huwde te Vilvoorde 18/05/1914 met
6. **SELLESLAGH Jozef** ° Mechelen 29/11/1890 + Mechelen 16/12/1976
 Geen kinderen
7. **BEUKELAERS Frans** ° Houtem/Vilvoorde 24/10/1889 + Mechelen 5/03/1953 (Zie verder 4/5)
 X Selleslagh Maria Antonia
8. **BEUKELAERS Julia** ° Houtem/Vilvoorde 15/11/1892 + St Truiden 23/01/1959
 Gehuwd te Vilvoorde 28/07/1920
LAMMERS Charles Henri ° Eppegem 3/09/1894 + St Truiden 22/11/1945 Zoon van Nicolaus en Van Cappellen Maria Elisabeth
 Een dochter in het gezin
 Lammers Ch was oud bevelhebber van de rijkswachtbrigade te St Truiden. Hij was tevens politiek gevangene in de concentratiekampen Sachsenhausen Neuengamme en Ludwiglust. Kwam als een ziek en gebroken man terug na de bevrijding en overleed kort daarna aan de gevolgen en ontberingen van deze gevangenschap.
9. **BEUKELAERS Delphine** ° Houtem/Vilvoorde 21/03/1896 + Vilvoorde 9/10/1963
 Huwde te Vilvoorde 17/04/1920 met
NOEL Joannes Baptist ° Vilvoorde 23/12/1895 + Vilvoorde 16/03/1964 Zoon van Guillaume en Van Beneden Louisa
 Een dochter in dit gezin

PROVINCE

COMMUNE VILVOORDE

ÉTAT-CIVIL

le 16 Mars 1964

Notaire, Officier de l'Etat civil, etc.

que Joannes Baptist Noel est
 né le 23 décembre, an 1895,
 à Eppegem,
 fils de Guillaume Noel
 et de Catharina Meysmans,
 ses parents.

et Delphine Beukelaers
 née le 21 mars, an 1896,
 à Vilvoorde,
 fille de Guillaume Beukelaers
 et de Catharina Meysmans,
 ses parents.

ont contracté mariage devant Nous, le Notaire
 le 17 avril 1920.

1963

ÉTAT-CIVIL

Handwritten notes on the left: *Compte sur recd. de l'Etat*

BEUKELAERS Jean Augustin ° Houtem/Vilvoorde 3/03/1851 + Vilvoorde 14/11/1929

Huwde te Vilvoorde 6/11/1876 met

WOUTERS Elisabeth ° Vilvoorde 10/12/1849 + Vilvoorde 31/03/1919 Dochter van Jean François en Van Laer Elisabeth

In 1891 woonde het gezin te Vilvoorde Ch de Malines 78

Kinderen in dit gezin

1. **BEUKELAERS Jean François** ° Vilvoorde 4/07/1877 + Vilvoorde 10/07/1937 (Zie verder 4/6)
X Verhaeren Josephina Elisabeth
2. **BEUKELAERS Charles François** ° Vilvoorde 22/12/1878 + Vilvoorde 7/09/1955
Gehuwd met
DE CONINCK Maria Theresia ° Eppegem 8/06/1885 + Eppegem 21/11/1963
Geen kinderen in dit gezin
3. **BEUKELAERS Antoine Constantin** ° Vilvoorde 22/12/1880 + Vilvoorde 2/07/1946 (Zie verder 4/7)
X De Ridder Melanie Josephine
4. **BEUKELAERS Pierre Jean** ° Vilvoorde 22/12/1880 + Vilvoorde 14/09/1914
X
VAN SEGHBROECK Trinette ° Grimbergen 10/05/1886 + Vilvoorde 17/01/1953 Dochter van Joannes Baptist en Polspoel Lucia
Zij hertrouwde te Vilvoorde op 3/03/1919 met haar schoonbroer Beukelaers Antoine
Bij overlijden was zij echtgenote Miller Leo
5. **BEUKELAERS Antoine** ° Vilvoorde 5/06/1885
Huwde te Vilvoorde 15/04/1912 met
CARMANS Maria Louise ° Steenokkerzeel 14/08/1871 + Vilvoorde 24/06/1914 Weduwe Steenhoudt François + Vilvoorde 3/08/1910 Dochter van Anselmé en Van Der Borgh Maria Theresia
Beukelaers Antoine hertrouwde
Vilvoorde 3/03/1919 met zijn schoonzus
VAN SEGHBROECK Trinette (Zie hoger) ° Grimbergen 10/05/1886 + Vilvoorde 17/01/1953
Zij was Wed Beukelaers Pierre Jean Bij overlijden was zij echtgenote Miller Leo
6. **BEUKELAERS Maria Theresia Coleta** ° Vilvoorde 2/04/1887 + Vilvoorde 25/01/1973 Wed
Gehuwd Vilvoorde 4/04/1909
LAUWERS Louis Corneille ° Vilvoorde 14/11/1886 + St Jans Molenbeek Zoon van Antoine en Ryckmans
Petronella Lauwers Louis was koster, het gezin telde 8 kinderen
7. - Dood geboren kind Vilvoorde 24/12/1889
8. **BEUKELAERS Maria Angélique** ° Vilvoorde 1/08/1891 + Vilvoorde 2/07/1973
Gehuwd Vilvoorde 21/11/1911
CHRISTIAENS Felix Henri ° Vilvoorde 5/10/1884 + Vilvoorde 1/03/1936 Zoon van Emanuel en Van Paesschen
Maria Anna Christiaens Felix was bediende . Er waren 3 kinderen in het gezin
9. **BEUKELAERS Jean François** ° Vilvoorde 25/03/1893 + Vilvoorde 20/01/1955

4/1

BEUKELAERS Joannes Baptist ° Vilvoorde 29/09/1855 + Neder over Heembeek 23/10/1923 Spoorwagarbeider

Gehuwd Schaarbeek 27/09/1884 met

BUCHIN Catharina ° Schaarbeek 9/09/1851 + Laken 13/07/1926 Blijkster, Dochter van Gregoire en Crockaerts Maria Josepha

Kinderen in dit gezin

1. **BEUKELAERS Guillaume Louis** ° Schaarbeek 4/11/1885 + Ukkel 17/11/1950 (Zie verder 5/1)
X Torrekens Vicorina
2. **BEUKELAERS Albert** ° Schaarbeek 27/04/1889 + Ukkel 6/07/1948 (Zie verder 5/2)
X Lambrechts Marie
3. **BEUKELAERS Elisabeth** ° Schaarbeek 12/06/1891 + Schaarbeek 4/07/1891

Que la volonté de Dieu soit faite.

†

PRIEZ POUR LE REPOS DE L'ÂME
de Madame
CATHÉRINE BUCHIN
veuve de Monsieur
Jean-Baptiste BEUKELAERS
née à Schaarbeek, le 11 Septembre 1851 et
décédée à Laeken, le 13 Juillet 1926, munie
des Secours de la Religion.

Elle s'est endormie, entrevoyant la fin de
sa vie mortelle, avec cette résignation et
ce calme surnaturel qui sont pour ceux, qui
vont à Dieu, la plus précieuse des grâces
et pour ceux qui restent, la plus douce des
consolations.

Chers enfants, le Seigneur m'appelle à l'instant
au moment où j'aurais encore voulu vivre
parmi vous ! que sa sainte volonté s'accomplisse
en moi ! Ne m'enviez pas ma gloire
je me trouve en possession d'ineffables délices ;
vous pleurez sur moi, parce que j'ai
quitté le monde. Consolerez-vous..... au
sein de Dieu je prie pour vous.

Miséricordieux Jésus, donnez lui le repos
éternel. (Ind. de 7 ans et 7 quarant.)
Doux Cœur de Marie soyez mon salut.
(300 j. d'ind.)

15

Droevige dagen en nachten heeft hij ge-
teld, maar versterkt door de woorden van
den Apostel : God beproeft diegenen hij be-
minst, heeft hij zijne smerten kloekmoedig
verdragen.

†

Isid voor de ziel van zaliger
Jan-Baptiste Beukelaers
Echtgenoot van
Katharina BUCHIN.

geboren te Vilvoorde den 29 September 1855,
en goetvuchtig overleden te Neder Over Heem-
beek Brussel, den 23 October 1923, voorzien
van de H. H. Sakramenten der Stervenden.

De lijkdiens: gevolgd van de begrafenis,
zal plaats hebben in de kerk van Neder
Heembeek, Donderdag 25 October om 9 1/2
uur. De vigilien om 9 uur.

Vereeniging ten sterfhuizen
Lombardzijdestraat, 72, om 8 1/2 ure

Betreuwt mij niet, mijne beminde Echtge-
noots Kinderen, Kleinkinderen en Bloedver-
wanten, want ik leef al reeds in den Hemel,
bij deze die mij van de aarde heeft doen
verdwijnen. Helaas ik had mij niet ver-
wacht u zoo schielijk te verlaten.

N. O.-Heembeek — Drukk. H. Peeters.

4/2

BEUKELAERS Franciscus ° Houtem/Vilvoorde 8/03/1886 Landbouwer

Gehuwd Zemst 19/09/1889

Gescheiden St Jans Molenbeek 11/05/1908

VAN KEERBERGHEN Christina ° Weerde 9/03/1867 Dochter van Peter Jan en Van Dooren Anna Catharina

Kinderen in dit gezin

1. **BEUKELAERS Franiscus Emile** ° Zemst 22/12/1886 gewettigd bij huwelijk
2. **BEUKELAERS Henri Joseph** ° Schaarbeek 10/03/1890 + St Jans Molenbeek 7/09/1900

4/3

BEUKELAERS Pierre Aloyse Julien ° Schaarbeek 15/06/1877 + Schaarbeek 5/09/1947

Gehuwd Laken 24/01/1898 met

PAUWELS Jeanne Maria ° Laken 5/06/1877 + 22/07/1920 Dochter van Pierre Joseph en Elpers Jeanne

†

A LA CHÈRE ET SAINTE MÉMOIRE
de Monsieur
Jules-Pierre BEUKELAERS
Veuf ou Premier Nécessaire de
Dame Marie PAUWELS,
Epouse de
Madame TIELEMANS

né à Schaarbeek, le 15 juin 1877 et y décédé le 5
septembre 1947, muni des Secours de la Religion.

Adieu, adieu vous tous que j'ai tant aimés
sur la terre.

Ne soyez pas inconsolables ; donnez à ma
tombe quelques larmes seulement, une prière
chaque jour et un de ces longs souvenirs qui
durent toute la vie.

Je meurs, mais mon âme ne meurt pas ; je
vous attends dans le Ciel, comme je vous ai
aimés sur la terre.

O mon Dieu, j'adore vos desseins éternels
et impénétrables, et je m'y soumets de tout
mon cœur pour l'amour de vous.

Mon Jésus, miséricorde. (100 j. d'ind.)
Doux Cœur de Marie, soyez mon salut.
(300 j. d'ind.)

Par MATHY Schaarbeek - Tél. 15. 27. 51

1. **BEUKELAERS Maria Rosalia** ° Laken 20/02/1898 + St Jans Molenbeek 24/08/1987 = Echtgenote X
VANDENBRANDEN Jean ° 1904
Bij + Maria Rosalia gebeurt de aangifte door zoon Maurits uit Anderlecht ° 23/03/1932
Van Den Branden Jean woont dan in Brussel Bodegemstraat 6
2. **BEUKELAERS Jeanne** ° Laken 28/06/1899 + Jette 26/06/1994
Ongehuwd
3. **BEUKELAERS Maria Leonia** ° Laken 12/09/1900 + 24/11/1900
4. **BEUKELAERS Maurits Valère** ° Laken 27/10/1903 + Brussel 07/12/1985 (Zie verder 5/3)
X Pletschet Marie
5. **BEUKELAERS Louis Raymond** ° Vilvoorde 17/06/1909 + Schaarbeek 29/11/1988
Geh
HAEMELS Yvonne + 1962
6. **BEUKELAERS Maria Mathilde** ° Vilvoorde 5/02/1917 + Brussel 16/04/1988
Geh
KÖHNE José ° 20/12/1918 + 8/12/1990
7. **BEUKELAERS Etienne Willem** ° Vilvoorde 14/05/1920
Geh Huppaye 24/12/1941
L'HEUREUX Rosa ° Huppaye 28/03/1923
Dit gezin telt 7 kinderen

PIERRE ALOYS Hertrouwd te Vilvoorde op 17/06/1933 met **THIELEMANS Marie Emelienne (Julia)** ° Leuven 29/10/1893
Echtgescheiden **PERLET Leon Joseph Gislain** Dochter van François en Boogaerts Annette + Leuven 14/12/1901

4/4

BEUKELAERS Joannes Augustinus ° Houtem/Vilvoorde 9/04/1880 + Mechelen 3/05/1968
Gehuwd Epegem 20/06/1906 met
TUYAERTS Francisca ° Epegem 28/10/1873 + Mechelen 25/03/1952 Dochter van Hendrik en Dee Joanna
Herberguitbater / Koopman in Paardenvoedsel Brusselsesteenweg 197 Mechelen

Kinderen in dit gezin

1. **BEUKELAERS Maria Francisca** ° Epegem 16/07/1907 + Mechelen 1/05/1982
Gehuwd Mechelen 9/11/1925
VAN HERP Alexander Jozef ° Mechelen 6/06/1904
2 zonen in dit gezin
2. **BEUKELAERS Maria Joanna** ° Mechelen 2/06/1910
Gehuwd Mechelen 19/09/1932
LOOTENS Hilarius Lodewijk ° Mechelen 24/01/1910 + Isenbattel Duits 22/01/1941
1 zoon in het gezin

Tot blijvend ondenken aan
Mijnheer
Hilarius-Lodewijk LOOTENS
Echtgenoot van
JEANNE BEUKELAERS
HILARIUS VAN DIT IS EN VERDIEPTE VERBODEN
VERBODEN HET WOLVEN VAN HET IS EN VERBODEN
VERBODEN HET WOLVEN VAN HET IS EN VERBODEN
getuigd te Mechelen, op 24 Januari 1941 en
overleden te de begraafplaats te Isenbattel (Duits)
op 22 Januari 1941.

Zijn Echtgenote,
Zijn Zoon, zijn Moeder,
Broeder, Schoonbroeder,
Schoonvader, Schoonmoeder,
Schoonbroeders en blootverwanden
De familie LOOTENS en BEUKELAERS
Zeer getroffen door Uw bijken van
doelmatig in de grote rouw danken
U van harte.

Mechelen, 9 Februari 1942

Druck. KUNSTEN Mechelen

3. **BEUKELAERS Frans August** ° Epegem 17/06/1907
 Vertrokken naar Brussel St Catharina op 15/12/1923

4/5
BEUKELAERS Frans ° Houtem/Vilvoorde 24/10/1889 + Mechelen 5/03/1953 Landbouwer /Herbergier
 Gehuwd
SELLESLAGH Maria Antonia ° Mechelen 5/07/1893 + Vilvoorde 3/06/1978

De lieft der Heer behaagde, op in het geschild
 te naam van Maria A. gesegeerd

†

**TER ZANDER OEDACHTENS VAN
 FRANS BEUKELAERS**

WEDUWDE VAN
 Maria Antonia SELLESLAGH

geboren te Vilvoorde, op 24 October 1889, en
 godvruchtig overleden te Mechelen op 5 Maart 1953
 na een lang ziekbed van de Heil. Sacramenten der sterfden.

De plechtige lijdensverrichting van de begrafenis,
 heeft plaats gehad in de parochiekerk van S. V. van
 Godefridus te Vilvoorde, op Maandag 8 Maart 1953
 te 10 uur.

De tweede dienst wegens de begrafenis zal geschieden
 in de parochiekerk van de H. Antonius te Melle, op
 Maandag 15 Maart 1953, te 10 u.

—

Waarde Anna M. beuuden overloet zeer, zij vonden
 te zijne dagen te verengen. Bij het hem de
 begrafenis zal geschieden, twee Heilige Naam waze
 gezonden.

—

Leve Natigheite, kinderen en Broedersmaats,
 wende wazent en, want het heeft der Heer behaagde
 zijn lijdensverrichting en een nieuw leven te
 scheen. Deze verandering is heel, maar werd ge-
 traakt en verdacht zoals ik verstaag was. Ik heb
 dit wazent transende met al zijn lijdensverrichting
 wazent verstaen en door alijd wazent gelukkig wazent
 te beuuden, want ik hoop te allen tijde te zien.
 Barmhertige Gode graef sijn en de begrafenis rust.

H. I. P.

Druck • Drukkerij Ysaacs, Brussel

Getukkig en wijs is de mens die altijd zo-
 dell gefelt hij wazent dat de Heer hem in zijn
 uiterste vndt.

†

Met Gode wazekorenen
 leeft voor ewige de zint van

Maria Antonia SELLESLAGH

weduwde van
FRANS BEUKELAERS

Zij werd geboren te Mechelen op 5 juli 1893
 en overleed zeer godvruchtig te Vilvoorde op
 3 juni 1978, gesterkt door het ziekenoverlevt.

Op 7 juni 1978 hebben wij haar, na een
 plechtige plechtigheid in de parochiekerk van
 Beigem naar haar laatste rustplaats begeleid.

—

Als een zachte troost veldt de herenking
 van haar in een open, hoe eenzijdig en
 ingesd zij was in woord, gebaar en blik, hoe
 mild en levend karakteristiek, hoe werkzaam-
 heid haar zijnde, tot glide mededeelzaam-
 heid, hoe godvruchtig in gebed bij haar ver-
 wazent lagen in de laatste arbeid van elke
 dag.

Kinderen in dit gezin

1. **BEUKELAERS Anna Catharina Yvonne** ° Houtem/Vilvoorde 27/12/1919 (akte 327) + Vilvoorde AZ 16/11/1999
 Ongehuwd
2. **BEUKELAERS Angela Theresia** ° Houtem/Vilvoorde 13/04/1925
 Geh Houtem/Vilvoorde 29/05/1951
VAN RODE Jean Maria Antonia ° Beigem 15/11/1923 Zoon van Norbert Jean en Behaegels Alice Maria
 Het gezin telt 3 kinderen

4/6
BEUKELAERS Jean François ° Vilvoorde 4/07/1877 + Vilvoorde 10/07/1927
 Gehuwd
VERHAEREN Josephine Elisabeth ° Epegem
 Het gezin wordt vermeld als bierhandelaars wonende Aubremestraat 22 Vilvoorde

Kinderen in dit gezin

1. **BEUKELAERS Rosa** ° Vilvoorde 4/08/1909 + Brussel 15/12/1975
 X Vilvoorde 21/06/1932
TESSEUR Jean Charles ° Vilvoorde 13/11/1905 + Vilvoorde 3/02/1985
 Zoon van Guillaume en Van Dam Marie Hij was bediende. Het gezin telde 9 kinderen
2. **BEUKELAERS Joseph** ° Vilvoorde 16/08/1912 + Vilvoorde 8/01/1938 **Zie verder (5/4)**
 X Vekemans Maria

4/7
BEUKELAERS Antoine Constantin ° Vilvoorde 22/12/1880 + Vilvoorde 2/07/1946
 Gehuwd Vilvoorde 18/05/1910 (akte 43)
DE RIDDER Melanie Josephine ° Vilvoorde 18/03/1884 + Sijsele 6/11/1974
 Dochter van Frederic en Creyx Aldegonde
 Bediende. Het gezin woont in 1911 Harmoniestraat 7 Vilvoorde

Kinderen in dit gezin

1. **BEUKELAERS Irma Aldegonde Augustina** ° Vilvoorde 22/09/1911
 X Vilvoorde 16/01/1933
DE VLEESCHOUWER René Karel Paul Maria ° Grimbergen 24/12/1908
 Dit gezin woonde in 1974 in Brugge 1 zoon gekend Lucien

5/1

- BEUKELAERS Guillaume Louis** ° Schaarbeek 4/11/1885 + Ukkel 17/11/1950
 Diensthoofd (Ritmeester) op het koninklijk paleis
 Gehuwd Laken 6/06/1908
TORREKENS Victorina ° Brussel 26/07/1886 + Elsene 5/03/1967
 Garnisseuse Dochter van Theophile en Mertens Rosalia

Kinderen in dit gezin

- 1 **BEUKELAERS Germaine Rosalie Jeanne** ° Laken 28/11/1908 + Watermaal/Bosvoorde
 8/08/1996
 Gehuwd Laken 11/05/1931
BRIL Adolf ° Brugge 13/09/1909 + Koksijde 15/05/1974
 In het gezin zijn 3 kinderen: Christiane Jacqueline en Jean Claude

Albert Beukelaers Zie 5/2

Guillaume Louis Zie 5/1

In gallauniform bij hun dienst aan het koninklijk paleis

5/2

- BEUKELAERS Albert** ° Schaarbeek 27/04/1889 + Ukkel 6/07/1948
 Gehuwd
LAMBRECHTS Marie ° Deurne 20/10/1893 + Grez Doiceau 10/03/1983
 Dochter van Frans en Van Den Bossche Catharina
 Hij was diensthoofd koetsiers op het koninklijk paleis

Kinderen in dit gezin

BEUKELAERS Marcel ° Schaarbeek 27/04/1889 + Ukkel 6/07/1948 (Zie verder 6/1)
X Jacobs Madeleine

5/3

BEUKELAERS Maurits Valère ° Laken 27/10/1903 + Brussel 7/12/1985
Gehuwd Kerk Borgt Grimbergen 12/11/1927
PLETSCHET Marie ° Grimbergen 19/03/1907 + ? 3/03/1981 Dochter van Alfons en Lauwens Isabella

†	
Dit wese voor allen een dierbare herinnering aan het leven en sterven van	Eén ding is zeker, al wat wij in dit aardse leven te verduren hebben kan niet opwegen tegen het overweldigend geluk dat ons te wachten staat.
MEVROUW	
Marie PLETSCHET	
echgenote van Maurice BEUKELAERS	
Zij werd geboren te Grimbergen op 19 maart 1907 en na pestert te zijn door het Ziekte- transport, op 3 maart 1981 opgenomen in de vrede van de Heer.	Heer God, In het dagelijks werk zag zij een opgave van U. Geef dat ze steeds een plaats zal blijven bekleden in ons hart.
Na een plechtige eucharistieviering hebben we haar op 7 maart 1981 begelend naar haar laatste rustplaats.	Dierbare echgenoot, kinderen en kleinkinderen, familie en vrienden, samen hebben we lief en leed gedragen. Dank om de genegenheid en helfde die ik van U mocht ontvangen in dit lange en nog te korte leven. Verwel en tot weertiens bij de Heer.
	†
De Good heeft plichting toegelegd in dit sterke leven. Wij staan droef en stil bij dit heengaan. Wij kunnen het niet begrijpen en toch is het waar.	De familie denkt U om uw geboden en uw troostend meelven
	Drukkerij Ressort - Grimbergen - 269 28 22

Kinderen in dit gezin

BEUKELAERS Rosa ° Grimbergen 16/12/1928
Geh. Elsenne 13/04/1950
TAHAY Paul ° La. Louviere 1/03/1927
Juweliers/Uurwerkmakers in La. Louviere
Zij hebben 2 dochters

5/4

BEUKELAERS Joseph ° Vilvoorde 16/08/1912 + Vilvoorde 8/01/1938
Gehuwd Vilvoorde 5/04/1937
VEKEMANS Maria ° Vilvoorde 19/12/1913 + Vilvoorde 18/10/1971 Dochter van François en De Wint Joanna Josepha +
Vilvoorde 27/05/1936

Kinderen in dit gezin

BEUKELAERS Joseph François ° Vilvoorde 2/02/1938 (3 weken na overlijden van vader) (Zie verder 6/2)
x Glibert Nadina

Vekemans Maria hertrouwde te Vilvoorde op 8/06/1921 met
MOLS Georges Frans ° Kappellen Antw 9/10/1921

6/1

BEUKELAERS Jean Marcel ° Laken 13/02/1920 + Grez Doiceau 9/08/1991
Gehuwd Brussel 23/08/1941
JACOBS Madeleine Gabrielle Louise Marie Jeanne ° Laken 12/01/1920 + Ottignies 23/01/1991
Dochter van Petrus Franciscus en Van Den Bosch Joanna Catharina
Jean Marcel was techniek bij Sabena o.a. in Congo van 1949 tot 1959

Kinderen in dit gezin

- 1 **BEUKELAERS Andre** ° Brussel 18/12/1942 (Zie verder 7/1)
 X Fontaine Josette Josephine Louise
 XX Hervin Catharina Marie Madeleine Denise
- 2 **BEUKELAERS Albert** ° Brussel 25/01/1953 (Zie verder 7/2)
 X Willocq Martine Louise Juliette

6/2

BEUKELAERS Joseph François ° Vilvoorde 2/02/1938
 X Ukkel 26/10/1973
GLIBERT Nadina Pierette ° Ukkel 10/02/1947
 Joseph François is een zeer gekend acteur

Kinderen in dit gezin

BEUKELAERS Marie Charlotte ° 14/05/1974

7//1

BEUKELAERS André Albert Adrien ° Brussel 18/12/1942
 Gehuwd Brussel 23/08/1961
FONTAINE Josette Josephine Louise ° Roisin (Henegauwen) 12/02/1943
 Dochter van Marcel en Lepoint Marie Louise
 André is Organisator Reizen en Evenementen

Kinderen in dit gezin

- 1 **BEUKELAERS Veronique** ° Bosvoorde 224/01/1962
 Gehuwd Mont Doré, Noumea Nieuw Caledonie 17/12/1993
CAMBEURLANT Jean Charles ° Marnes Les Mines (Fr) 30/08/1948
 Zij hebben 2 kinderen Laura en Mike
- 2 **BEUKELAERS Stéphane** ° Bosvoorde 06/07/1963

BEUKELAERS André hertouwde te St Jans Molenbeek 27/06/1963

Met

HERVEIN Catharine Marie Madeleine Denise ° Kortrijk 06/12/1953
 Dochter van Roger en Gilis Denis
 geen kinderen uit dit huwelijk

7/2

BEUKELAERS Albert Henri ° Brussel 23/02/1953
 gehuwd Schaarbeek 21/12/1974
WILLOCQ Martine Louise Juliette ° Brussel 05/06/1954
 Dochter van Francis en Faljoneer Denise

Kinderen in dit gezin

- 1 **BEUKELAERS Aurore** ° Ukkel 8/09/1976
 2 **BEUKELAERS Natacha** ° Ottignies 13/05/1987

BEUKELAERS
 IN EPPEGEM EN OMGEVING SEDERT 25 MEI 1766
 Frans BEUKELAERS

Deel 4 De stam **PETRUS JOANNES** /

2/1

BEUKELAERS Petrus Joannes ° Eppegem 26/08/1795 + Eppegem 13/06/183

Gehuwd Eppegem 27/05/1822

LEEMANS Barbara ° Grimbergen 24/12/1798 + Eppegem 20/01/1878

Dochter van van Franciscus en Van Laer Joanna

In de aangifte van de nalatenschap van Petrus Joannes die gebeurde op 11 Juli 1839 bestaat uit:

Een leemen huys en stal, en schuer staande en geboirwd op een parceel land Sectie D nr 17 18 en 19 groot te saemen Een bunder vierentwintig roeden en dertig ellen . Paelende ten eersten Peeter Jan Pauwels , ten tweeden het hospice van Mechelen , ten derde Verheyden Weduwe Cornelis , ten vierdere Willem Van Den Nieuwenhuysen , ten vijfde de Driesstraat

Kinderen in dit gezin:

1. **BEUKELAERS Joanna Catharina** ° Eppegem 12/09/1822 + Grimbergen 18/03/1888

X Eppegem 16/07/1858

DE SMEDT Pieter Jan ° Meysse/Nieuwenrode 10/09/1827 + Grimbergen 4/10/1892 Bij X weduwnaar Anna Pirey die overleed te Grimbergen op 20/02/1858 bij bevalling van doodgeboren zoon Hij was de zoon van Franciscus en Ceuppens Elisabeth

In dit gezin waren 4 kinderen waarvan de twee jongste een tweeling van het mannelijk geslacht was , kinderen die dood geboren werden.

Bij de loting voor militaire dienst trok P. De Smedt nr 30 en werd niet opgeroepen.

2. **BEUKELAERS Guilhelmus** ° Eppegem 12/10/1824 + Eppegem 25/04/1827

3. **BEUKELAERS Franciscus** ° Eppegem 27/02/1828 + Eppegem 21/04/1898

Zie verder (3/1)

X Selly Maria Elisabeth

4. **BEUKELAERS N.N.** Eppegem 26/03/1830 Levensloos geboren

5. **BEUKELAERS Maria Theresia** ° Eppegem 27/10/1832 + Eppegem 26/06/1898

X Eppegem 9/06/1865

LOOS Joannes Baptist ° Eppegem 15/10/1829 + Eppegem 22/04/1914 Zoon van Petrus Josephus en De Iloef Anna Maria

Het gezin woonde als landbouwers aan de Driesstraat te Eppegem en hadden 6 kinderen

6. **BEUKELAERS Francisca** ° Eppegem 17/02/1837 + Zemst 27/03/1906

X Eppegem 30/10/1863

NEES Joannes Franciscus ° Eppegem 4/08/1824 + Eppegem 30/01/1878 Gemeenteontvanger van Eppegem. Bij huwelijk Weduwnaar Cluckers Maria Paulina + 24/06/1860 Hij was de zoon van Cornelius en Verstraeten Anna Catharina

In het gezin waren 7 kinderen

De oudste dochter Barbara Josephina huwde te Eppegem op 28/09/1892 met Beukelaers Egidius ° Zemst

9/01/1859 Zoon van Beukelaers Petrus Joannes en en Doms Joanna Maria (Zie stam Guilhelmus)

In de nalatenschap van Nees Joannes Franciscus lezen we dat zij eigenaar waren van een huis met

aanhorigheden erve en hof 25 are 8 ca zijnde Herberg "De Zwaan" te Eppegem in het dorp

BEUKELAERS Francisca hertrouwde te Eppegem op 7/09/1880 met

MEULEMANS Petrus Joannes ° Eppegem 19/08/1838

Zoon van Michael (koster) en van Wouters Joanna Francisca

Hij was schoolmeester te Eppegem en oprichter van het zangkoor

Uit dit huwelijk werd nog een zontje geboren Michael ° Eppegem 5/09/1882 Het stierf na 10 dagen

7. **BEUKELAERS Maria Anna** ° Eppegem 2/10/1839 + Eppegem 30/09/1854

Zij werd geboren 4 maand na het overlijden van haar vader

3/1

BEUKELAERS Joannes Franciscus ° Eppegem, 27/02/1828 + Eppegem 21/04/1898

Gehuwd te Eppegem 14/01/1853 met

SELLY Maria Elisabeth ° Eppegem 13/09/1826 + Eppegem 12/12/1899

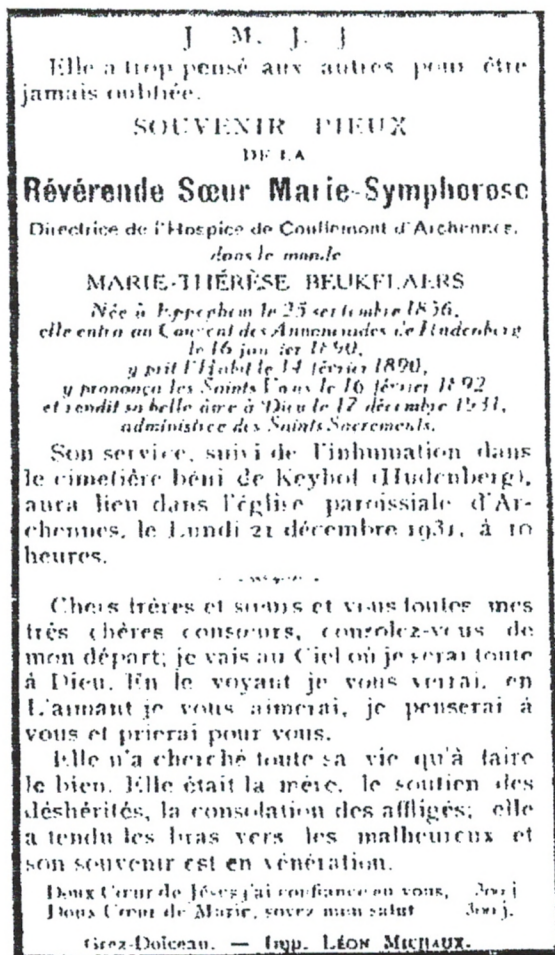
Dochter van Joannes Baptist en Silvrans Barbara

Landbouwers aan de Zenneweg te Eppegem

Bij de loting voor militaire dienst trok Joannes Franciscus het nummer 8 en was vrij.

Kinderen in dit gezin

1. **BEUKELAERS Joannes Jacobus** ° Eppegem 5/05/1853 + Eppegem 2/02/1939 Zie verder (4/1)
X Thiry Maria Elisabeth
2. **BEUKELAERS Catharina Josephina** ° Eppegem 26/08/1854
Gehuwd te Eppegem 31/12/1895
BETTENS Cogetanius ° Sterrebeek 6/08/1843 + Eppegem 5/08/1928 = Wedn
3. **BEUKELAERS Maria Theresia** ° Eppegem 21/09/1856 + Archennes 17/12/1931
Kloosterlinge bij de Annonciaden van Huldenberg . Ingetreden op 16/01/1890 . Haar kloosternaam was **MARIA SYMPHOROSA**
Zij werkte in het godshuis van Archennes "Maison de repos de Baron de Coullemont"
Zij was een tijdlang Directrice van dit rusthuis en ook overste van de lokale zustergemeenschap

4. **BEUKELAERS Francisca** ° Eppegem 30/09/1858 + Eppegem 1/10/1902
Gehuwd te Eppegem 16/04/1885
CAMERMANS Emanuel ° Brussel 14/06/1843
Zoon van Benedictus en Schoeters Maria Anna
Hij was schrijnwerker in Eppegem
In het gezin was een dochter die overleed op 2 jarige ouderdom
5. **BEUKELAERS Euphrasie** ° Eppegem 10/12/1860
Gehuwd in Eppegem 27/10/1903
CAMERMANS Emanuel ° Brussel 14/06/1843
Zoon van Benedictus en Schoeters Maria Anna
Hij was de weduwnaar van haar zus Francisca. Voor dit huwelijk werd een toelating bekomen van Koning
Leopold II ondertekend te Oostende op 29 September 1903

6. **BEUKELAERS Maria Josepha** ° Eppegem 17/08/1863 + Huldenberg 28/05/1935
 Kloosterlinge bij de Annonciaden van Huldenberg. Haar kloosternaam was MARIA-CELESTA. Zij trad in 2/12/1882
 Zij was onderwijzeres in de lagere school. Eerst te Wommelgem en later te Ravels
7. **BEUKELAERS Joannes Franciscus** ° Eppegem 2/02/1866 + Eppegem 19/12/1949 **Zie verder (4/2)**
 X De Wit Joanna Catharina

Jesus, Marie, Jozef, Joanna

Uw woord, o mijn God, was een lamp voor mijn
voeten en een licht op mijn wegen Ps. 138.

†

BID VOOR DE ZIEL VAN ONZE WELBEMINDE
Zuster MARIA-CELESTA
 in de wereld Josephina-Maria BEUKELAERS

geboren te Eppegem den 17 Augustus 1863
 tradt in 't klooster der ZZ. Annonciaden van Huldenberg den 2 December 1882
 ontving het H. Heilig Sacrament den 7 December 1882
 overleed ten H. Heilig Sacrament den 8 December 1884
 overleed zeer pijnloos, gebedt door de HH. Sacramenten te Huldenberg den 29 Mei 1935

Zij sloop zachtjes in, met volle overgave aan Godde wil, want hi haer ziel om en haer hart rustschapen was.

Zij verhoort sijn: thans in het hemelcijk Jeruzalem, in een onafgebroken rust, met degenen die hier bereiden geacht hebben onder het yk van den arheid, terwyl de hemel zoo vriendelijk op haer stinnig poel neerzag en haer troostte met de insluit van een betes lot.

Denkens we niet van het liiden en de kwaling. In dien we het oog gericht op den overled, was het schone kind der mensche te wenke lig, en hiertan we naar het lot der menschen die zagen van gouden kroonen en tronen, van sijnclonen eer en vrede.

Wie zou niet wenschen een door den eeuwigen Rechter verselzond te worden met den groot Zalig sijn de beestherten, want zij zullen barmharticheit verwerven

H. Hart van Jesus, ik betrouw op U! (100 d. 28)
 Zoet Hart van Maria, wees mit: heil (100 d. 28)
 R. L. P.

Leoven Dink. Joe. Reekmans, St. Antonijn, 18

8. **BEUKELAERS Ludovica Francisca** ° Eppegem 13/05/1869
 Gehuwd in Eppegem 6/10/1897
VAN HUMBEEK Carolinus Antonius ° Eppegem 25/03/1874
9. **BEUKELAERS Christina** ° Eppegem 11/11/1872 + Heffen 22/01/1960
 Kloosterlinge bij de Annonciaden van Huldenberg Haar kloosternaam was Zuster MARIA BEATRIX
 Zij trad in op 5/02/1901 Zij was onderwijzeres, aanvankelijk te Hulshout en later te Heffen

4/1

- BEUKELAERS Joannes Jacobus** ° Eppegem 5/05/1853 + Eppegem 2/02/1939
 Gehuwd te Eppegem 17/01/1889
THIRY Maria Elisabeth ° Eppegem 17/03/1861 + 11/02/1934
 Lanbouwers aan de Rekelstraat te Eppegem
 Hij was Kerkmeester te Eppegem

Welke vrede smaakt de mensche, die leeft,
 lutt en sterft, in volle overgave aan Gods
 wil.

†

Bid voor de ziel van zaliger

JOANNES BEUKELAERS
 wed. van

ELISABETH THIRY
 gewezen voorzitter der Kerkfabriek, verord
 met het burgerlijk overleden van te klas,
 geboren te Eppegem den 5 Mei 1863 en
 alhier geleevdlyc overleden den 2 Februar
 1934, overleden van de HH. Sacramenten der
 Stervenden.

Denkt zij, die de krankheden en kwaling
 lijden met geduld en heilige vasten: zij
 zullen gekroond worden, want God gebedt
 hen, die Hij beidit, laugs den weg des kruis-
 ses ten hemel.

Hij was eenzaam, goed en rechtzinnig,
 zijn goede inbort maakte hem vele vrienden
 en de oude gevoelens van zijn hart
 verwekten hem de algemeene achting, naar.

In aanblijven, bereikt op den weg der
 rechtvaardicheit is een kroon van waardig-
 heid.

Die gelukkig, o Maria, zijn degenen, die
 den heiligen Naam ontfangen: zij voelen
 gansen schrik in het uur der dood, o. myn.
 Mein Jesus barmharticheit.

Zoet Hart van Maria, wees mit: heil

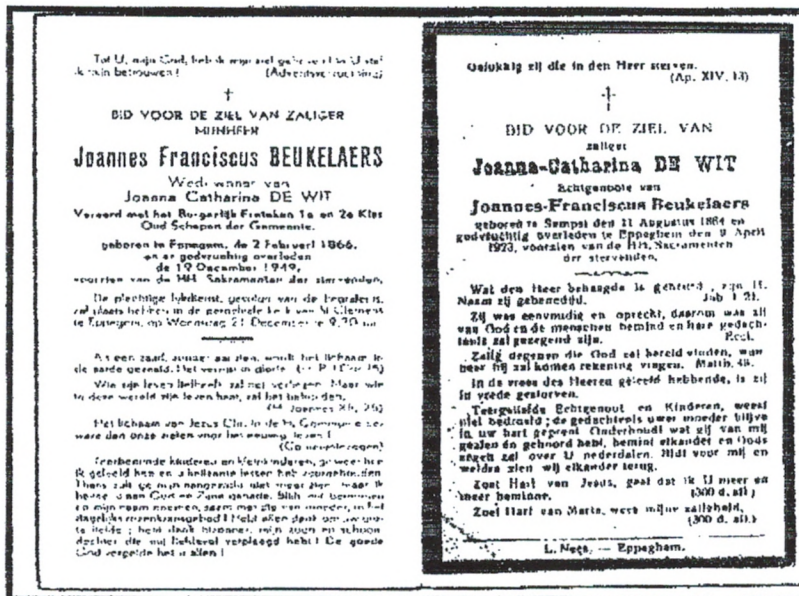
R. L. P.

Kinderen in dit gezin

1. **BEUKELAERS Joannes Franciscus** ° Eppegem 19/11/1889 + Eppegem 9/10/1966 Zie verder (5/1)
X Van Dam Justine
2. **BEUKELAERS Judocus** ° Eppegem 17/01/1891 + Eppegem 10/02/1964 Zie verder (5/2)
X Bosmans Maria
3. **BEUKELAERS Joannes Josephus** ° Eppegem 14/12/1892 | Mechelen 1/05/1959
X
LAUWERS Josephina Julia ° Eppegem 4/12/1897 | Vilvoorde AZ 27/02/1983
Dochter van Matheus en Van der Elst Anna Ludovica
Geen kinderen Woonden te Eppegem in de Rekelstraat 26
4. **BEUKELAERS Joannes Augustus** ° Eppegem 27/10/1894 | Eppegem 1/01/1949 Zie verder (5/3)
X Binst Philippina
5. **BEUKELAERS Maria Francisca** ° Eppegem 6/04/1898 + Eppegem 10/10/1898 6 maand
6. **BEUKELAERS Emanuel** ° Eppegem 6/04/1898 + Eppegem 28/02/1899 10 Maand
7. **BEUKELAERS Alphonsius Augustinus** ° Eppegem 1/09/1902 + 28/06/1956 Zie verder (5/4)
X Masure Ludovica Maria
8. **BEUKELAERS Franciscus Ludovicus** ° Eppegem 30/09/1904 + Eppegem 11/11/1984 Zie verder (5/5)
X De Cree Francisca

4/2

BEUKELAERS Joannes Franciscus ° Eppegem 2/02/1866 + Eppegem 19/12/1949
Gehuwd te Eppegem 31/01/1899
DE WIT Joanna Catharina ° Zemst 11/08/1864 + Eppegem 9/04/1923
Dochter van Joannes Baptist en Spruyt Maria Rosalia
Landbouwers te Eppegem

Kinderen in dit gezin

1. **BEUKELAERS Rosalia Maria** ° Eppegem 14/02/1900 + Eppegem 24/11/1933
Gehuwd te Eppegem 11/05/1927
ALENBERGH Joannes Franciscus ° Weerde 25/12/1897 + Eppegem 15/11/1967
Zoon van Theodorus en Thiry Joanna Maria
In het gezin waren 3 kinderen
Alenbergh Joannes Franciscus hertrouwde te Eppegem op 16/10/1935 met VERBERCKT Maria Pelagia
2. **BEUKELAERS Josephus Joannes Baptist** ° Eppegem 27/04/1901 + Eppegem 19/02/1967 Zie verder (5/6)
X Van Eeckhout Hortensia Catharina
3. **BEUKELAERS Anna Maria** ° Eppegem 2/01/1903 + Eppegem 22/01/1975
Gehuwd
VERSTRAETEN Guilielmus ° Zemst 2/07/1904 + Mechelen 14/09/1988
Zoon van Joannes Baptist en De Smet Barbara
In dit gezin waren 2 zonen Joannes Franciscus en Ludovicus

4. **BEUKELAERS Ludovica Euphrasia** ° Eppegem 25/11/1905 + Mechelen 4/10/1970
 Gehuwd Eppegem 28/04/1934
TUYAERTS Carolus Franciscus ° Eppegem 17/08/1910 + Mechelen 27/03/1982
 Zoon van Cornelius en Tuyaerts Maria Ludovica
 In dit gezin waren 2 kinderen Joannes Franciscus en Anna Maria

5/1

BEUKELAERS Joannes Franciscus ° Eppegem 19/11/1889 + Eppegem 9/10/1966
 Gehuwd
VAN DAM Justine ° Eppegem 4/09/1890 + Eppegem 5/12/1965
 Dochter van Ludovicus en Vhaegen Maria Elisabeth

Kinderen in dit gezin

- 1 **BEUKELAERS Joannes Ludovicus** ° Eppegem 28/01/1921 + Eppegem 10/07/1996 **Zie verder (6/1)**
 X Lauwers Maria Theresia

5/2

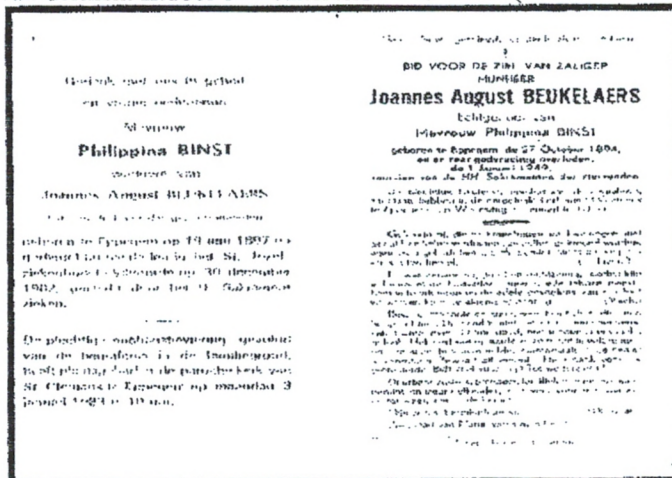
BEUKELAERS Judocus ° Eppegem 17/01/1891 + Eppegem 10/02/1964
 Gehuwd Eppegem 31/08/1921
BOSMANS Maria ° Eppegem 6/10/1887 + Eppegem 17/10/1954
 Veldwachter/ Huisvrouw

Kinderen in dit gezin

1. **BEUKELAERS Joannes** ° Eppegem 27/02/1922
 Gehuwd Vilvoorde 24/10/1953
NIJS Maria Clementina ° Eppegem 5/07/1922 Wed De Smet Henri Albert + Etterbeek 2/07/1952
 Dochter van Joannes Baptist en Schoevaerts Maria
 Trambediende/Huisvrouw
 Geen kindeen in dit gezin
2. **BEUKELAERS Joannes Franciscus** ° Eppegem 25/02/1923 + Leuven 13/08/1993 **Zie verder 6/2**
 X Beutels Solange
3. **BEUKELAERS Maria Ludovica** ° Eppegem 19/11/1925
 Gehuwd Zemst 17/09/1949
WELLENS Frans Alfons ° Elewijt 20/06/1921 + Mechelen 2/01/1990
 Zoon van Petrus Joannes en Beullens Elisabeth
 2 kinderen in dit gezin Anna Maria en Paul
4. **BEUKELAERS Justina Joanna** ° Eppegem 19/01/1929
 Gehuwd 30/06/1951
COPPENS Joannes Baptist ° Grimbergen 24/01/1927 + Eppegem 2/10/1989
 Zoon van Joannes Franciscus en Van Huynegem Catharina
 2 kinderen in dit gezin André en Marleen

5/3

BEUKELAERS Joannes August ° Eppegem 27/10/1894 + Eppegem 1/01/1949
 Gehuwd Eppegem 10/06/1925
BINST Philippina ° Eppegem 19/06/1897 + Vilvoorde 30/12/1982
 Dochter van Clement Isidoor en Beukelaers Anna Maria (Zie stam Guilhelmus)

Kinderen in dit gezin

26

- 1 **BEUKELAERS Clement Isidoor** ° Eppegem 6/02/1927
X Detournay Lucienne Amelia

Zie verder (6/3)

5/4

BEUKELAERS Alfons August ° Eppegem 1/09/1902 + Eppegem 28/06/1958
Gehuwd Eppegem 31/07/1929
MASURE Ludovica Maria ° Eppegem 4/07/1906 + Zemst (Rusthuis Relegem) 04/04/1998
Dochter van Carolus en Polspoel Anna Justine
Schilder

Kinderen in dit gezin

1. **BEUKELAERS Anna Justine** ° Eppegem 4/12/1931
Gehuwd Eppegem 2/06/1954
BUELENS René ° 3/03/1930
1 dochter in dit gezin Patricia
2. **BEUKELAERS Elisa** ° Eppegem 4/01/1935 + Eppegem 7/04/1935

5/5

BEUKELAERS Franciscus Ludovicus ° Eppegem 30/09/1904 + Eppegem 11/11/1984
Gehuwd Grimbergen 17/11/1930
DE CREE Francisca ° Grimbergen 8/03/1909 + Eppegem 25/01/1987
Dochter van Joannes Josephus en De Vinck ??

Kinderen in dit gezin

1. **BEUKELAERS Joannes Jacobus** ° Grimbergen 13/04/1931 + Vilvoorde AZ 25/04/1954 **Zie verder(6/4)**
X Muyltermans Jeanne
2. **BEUKELAERS Justine** ° Grimbergen 19/07/1938 Zemst 21/02/2005
Gehuwd Grimbergen 15/05/1961
MUYLDERMANS Frans Isidoor ° Grimbergen 17/07/1938
Zoon van Joannes en De Hertogh Mathilde
Kinderen in dit gezin Johan Martine en Peggy

5/6

BEUKELAERS Josephus Joannes Baptist ° Eppegem 27/04/1901 + Eppegem 19/02/1967
Gehuwd Eppegem 23/09/1930
VAN EECKHOUT Hortensia Catharina ° Eppegem 24/07/1903 + Eppegem 4/02/1971
Dochter van Henricus en Meysmans Theresia Christina
Landbouwers

Kinderen in dit gezin

1. **BEUKELAERS Joanna Christina** ° Eppegem 28/07/1931
Gehuwd Eppegem 26/10/1955
WILLEMS Charel Richard ° Zemst 13/05/1928
2 kinderen in dit gezin Walter en Viviane
2. **BEUKELAERS Leon Joseph** ° Eppegem 19/01/1934
Gehuwd 25/09/1981
MOSSELMANS Marie Henriette ° Vilvoorde 30/11/1935
Geen kinderen

6/1

BEUKELAERS Joannes Ludovicus ° Eppegem 28/01/1921 + Eppegem 10/07/1996
Gehuwd Zemst 16/09/1947
LAUWERS Maria Theresia ° 22/03/1922
Dochter van Pieter en Beukelaers Maria Clotildis (Zie stam Guilhelmus)

Kinderen in dit gezin

- 1 **BEUKELAERS Hilda Clotildis Francine** ° Eppegem 23/04/1949
Gehuwd 5/10/1974
MEULEMANS Louis Joannes ° Zemst 18/03/1946
1 zoon in dit gezin Bart

6/2

BEUKELAERS Joannes Franciscus ° Epepegem 25/02/1923 + Leuven 13/08/1993
 Gehuwd Epepegem 10/08/1946
BEUTELS Solange °Kampenhout 20/03/1925
 Dochter van Eugene en Soulliant Flavie
 Vleesbewerker /Huisvrouw

<p>Vroom aandenken aan</p> <p>DE HEER Joannes Franciscus BEUKELAERS echtgenoot van Mevrouw Solange BEUTELS</p> <p><i>geboren te Epepegem op 25 februari 1923 en godvruchtig overleden te Leuven op 13 augustus 1993, voorzien van de Sacramenten der zieken</i></p> <p>---</p> <p>De plechtige Eucharistiewering, gevolgd door de plaatsing in de familiegrafkelder, heeft plaatsgehad in de parochiekerk van Sint-Clemens te Epepegem op donderdag 19 augustus 1993 om 10 uur.</p>	<p><i>Stil en haast onopvallend zijt ge door het leven gegaan. Stil en vroedzaam hebt gij ons vertoan. Zo weinig plaats hebt gij voor uzelf in het leven opgeëist, steeds vol aandacht voor uw familieleden die tot het loots! in uw gedachten bleven Voor ons zijt gij onvervangbaar.</i></p> <p><i>De familie dankt U oprecht voor uw geberden en blijken van deeheming en genegenheid.</i></p>
---	--

Kinderen in dit gezin

1. **BEUKELAERS Nancy** °Epepegem 18/04/1950
 Gehuwd 28/04/1972
VERHOEVEN Eduard °Perk 31/03/1946
 Zoon van Joannes Baptist en Goolaerts Caroline
 2 kinderen in dit gezin Bart en Koen
2. **BEUKELAERS Etienne** °Epepegem 25/09/1951   **Zie verder (7/1)**
 X Wouters Gerda

6/3

BEUKELAERS Clement Isidoor ° Epepegem 6/02/1927
 Gehuwd 5/08/1950
DE'TOURNAY Lucienne Amelia ° Elewijt 27/02/1928
 Dochter van Pierre en Van Beersel Irma
 Bediende / Huisvrouw

Kinderen in dit gezin

- 1 **BEUKELAERS Myriam Francoise Augusta** ° Elewijt 21/03/1956

6/4

BEUKELAERS Joannes Jacobus ° Grimbergen 13/04/1931 + Vilvoorde AZ 25/04/1995
 Gehuwd Grimbergen 24/08/1954
MUYLDERMANS Jeanne ° Grimbergen 26/09/1933 + Elewijt 11/02/2005
 Dochter van Joannes en De Hertogh Mathilde
 Beenhouwer/Huisvrouw

Kinderen in dit gezin

1. **BEUKELAERS Joannes Franciscus** ° Vilvoorde 27/11/1954
2. **BEUKELAERS Ludovicus Franciscus** ° Vilvoorde 4/07/1957   **Zie verder (7/2)**
 X Van Paesschen Anita

7/1

BEUKELAERS Etienne ° Epepegem 25/09/1951
 Gehuwd Kortenberg 6/07/1973
WOUTERS Gerda ° Rummen 18/12/1951
 Dochter van Louis en Roelants Louisa

Kinderen in dit gezin

1. **BEUKELAERS Ronny** ° Vilvoorde 14/05/1974 28
2. **BEUKELAERS Ann** ° Mechelen 5/06/1976

7/2

BEUKELAERS Ludovicus Franciscus ° Vilvoorde 4/07/1957
Gehuwd 23/06/1981
VAN PAESSCHEN Anita ° Mechelen 20/08/1952
Dochter van Isidoor en Boschmans Francine

/

Kinderen in dit gezin

1. **BEUKELAERS Chris Isidoor Francois** ° Vilvoorde 9/11/1971
X Denblijden Pascale
2. **BEUKELAERS Andy** ° Mechelen 3/10/1982

Zie verder (8/1)

8/1

BEUKELAERS Chris Isidoor Francois ° Vilvoorde 9/11/1971
Geh Zemst 18/09/1992
DENBLIJDEN Pascale ° Mechelen 25/11/1970
Dochter van André en Schorreels Viviane

Kinderen in dit gezin

1. **BEUKELAERS Maité** ° Jette AZ 2/09/1997
  2. **BEUKELAERS Leeroy** ° Jette AZ 2/09/1997
-

West-Vlaanderen op 3 juli 2005.

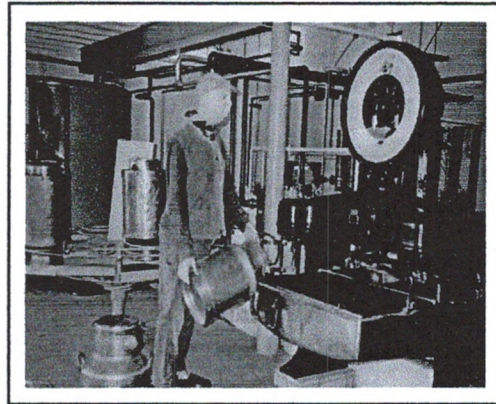
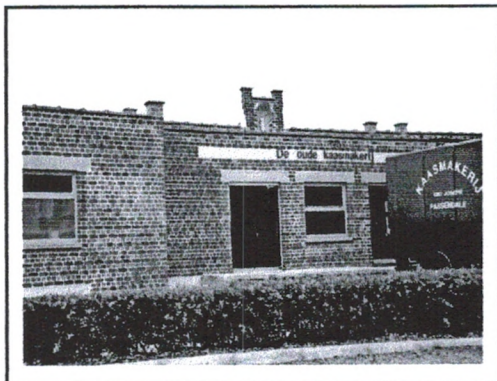
Kaasmakerij te Passendale.

Het verhaal van de oude kaasmakerij begint op een hoeve in de "s graventafelstraat, die vanaf 1899 uitgebaat wordt door het echtpaar Emiel Spruytte (1862-1940) en Marie-Louise Vandenbulcke (1859-1937), beide afkomstig uit het naburige Oostnieuwkerke. Tijdens W.O. I vlucht het gezin Spruytte naar Normandië en wordt de rest van de hoeve net als de rest van Passendale met de grond gelijk gemaakt. Na de oorlog wordt de boerderij heropgebouwd en vanaf midden de jaren 1920 uitgebaat door de inmiddels uit Frankrijk teruggekeerde dochter Germaine Spruytte (1896-1985) en haar echtgenoot Romain Donck (1898-1984).

Rond 1932 wordt op de hoeve een aanvang gemaakt met de kaasproductie, een toch nog zeldzame bedrijvigheid op Belgische bodem. Aanvankelijk verloopt het productieproces rudimentair. De aardappelkelder deed dienst als rijpingsproces voor de eerste kazen. De eigen melkwinning blijkt al gauw ontoereikend. De boeren uit de omgeving moeten overhaald worden om hun melk te leveren voor kaas -en boterfabricage.

In 1935 wordt aan de overkant van de straat overgegaan tot de bouw van een nieuw bedrijf. In 1936 was de bouw van de nieuwe stoomzuivelfabriek onder de naam Kaas -en boterfabriek Sint-Jozef voltooid.

Tijdens W.O. II sluit de fabriek op bevel van de bezetter, om opnieuw te openen in 1946. In 1963 sluit de fabriek definitief de deuren. In 1995 wordt het gebouw beschermd als monument en inmiddels omgedoopt tot Oude kaasmakerij en doet dienst als museum. Voorwerpen, foto's, geluiden en videobeelden geven een beeld van het kaasverhaal.

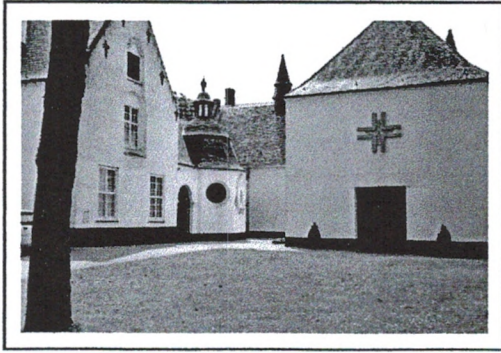
Oostends Historisch museum "de Plate".

De Koninklijke Residentie in de Langestraat, de verblijfplaats van koningin Louise-Marie, er overleden in 1850. Ze was de echtgenote van koning Leopold I. De sterfkamer van de koningin is op de eerste verdieping. Verder is er een overzicht van de scheepvaart, de visserij, de vismarkten, de vissers woonkamer en een vissersherberg anno 1900.

Abdi "Ten Putte" te Gistel.

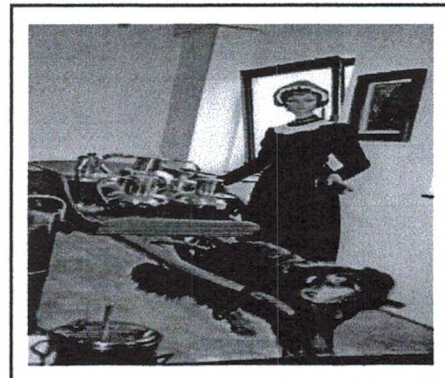
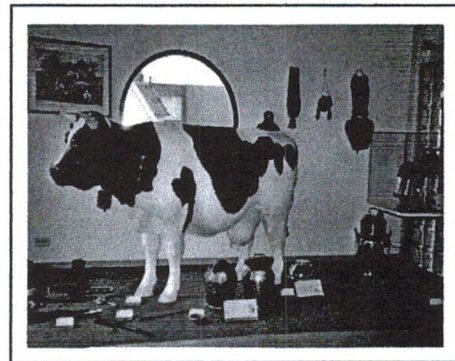
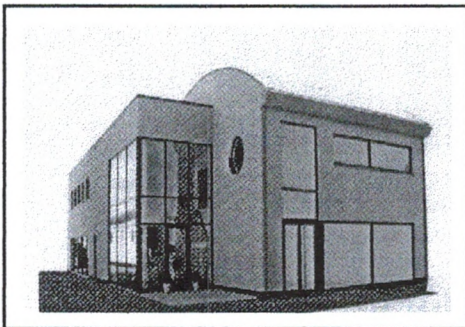
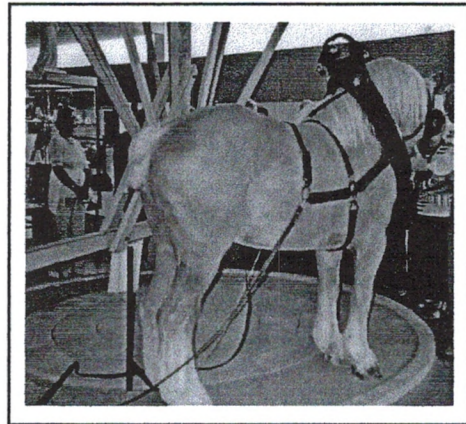
Abdi "Ten Putte" te Gistel. Op de plaats waar de H. Godelieve in 1070 werd vermoord door haar echtgenoot heer Bertolf werd het kasteel veranderd in een Benedictinesseabdi op het einde van de 11de eeuw. Het werd een bedevaartsoord. De abdi werd verwoest door de Geuzen in 1578 en heropgericht in 1891. Van 1952 tot 1958 werd ze verbouwd tot een schilderachtig geheel.

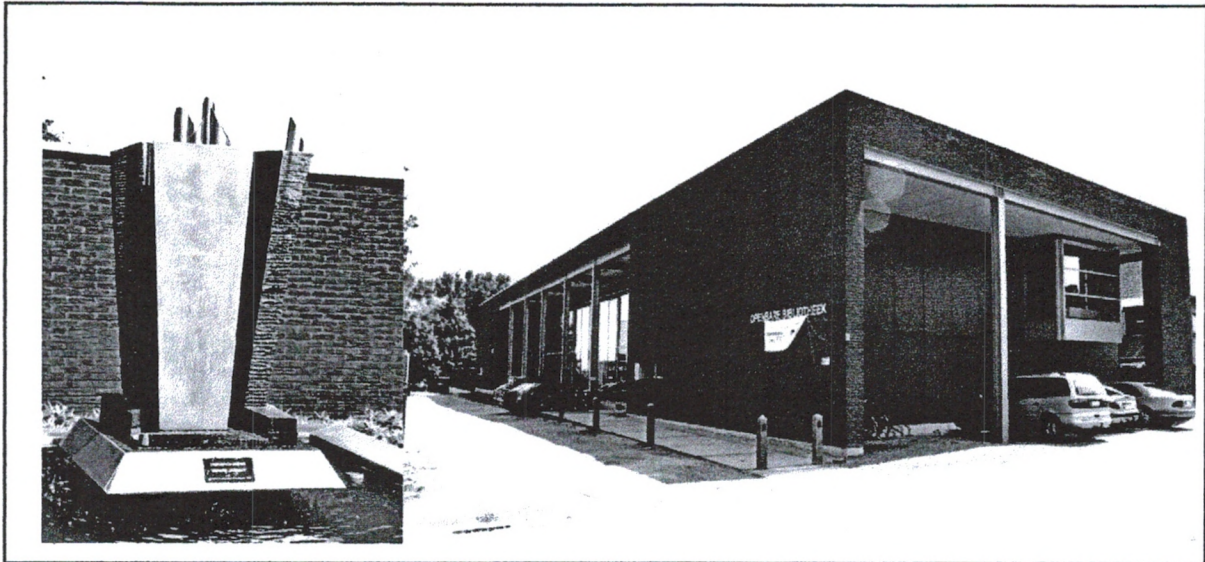
Het Zuivelmuseum te Uitkerke (Blankenberge)

Een ongelooflijk verhaal over Melk, Boter en Kaas.

Het zuivelmuseum is een merkwaardige, permanente tentoonstelling van oud zuivelmateriaal uit de lage landen. Het is een unieke verzameling van boterkarnen, boterkneders, kaaspersen, afromers, melkflessen, laboratoriummateriaal en allerhande specifieke gebruiksvoorwerpen. Historische prenten, affiches en foto's. Door middel van didactische voorstellingen belicht het museum de natuurlijke drank. Het museum is gebouwd naast het melkdistributiebedrijf "Schoolmelk De Jonghe".

**Zondag 10 juli 2005,
viering van het feest van de Vlaamse Gemeenschap.**

In de tuin van staat een kunstwerk dat o.a. de Barebeek en de Zenne symboliseert. "de Semse" en "Natuurpunt" stelden hierover een tentoonstelling op.

De heemkundige kring hing een vijftigtal foto's over water te Zemst en dan vooral gericht op de Barebeek en de Zenne.

Het kunstwerk "Herbronning" is een creatie van de kunstenaar Werner Bossuyt uit Oostakker. Hij is werkzaam als titularis van de afdeling beeldhouwkunst in de Portaelschool voor Beeldende Kunsten in Vilvoorde sedert 1985.

Het kunstwerk werd gerealiseerd naar aanleiding van de Vlaams Ruimtelijke Planningprijs die de gemeente Zemst in 1998 mocht ontvangen voor het ingediende project: het gemeentelijk ruimtelijke structuurplan Zemst. De prijs bestond uit een bedrag dat moest besteed worden aan een kunstwerk.

Schepen van cultuur André Vandermeiren onthulde het kunstwerk.

Werner Bossuyt schetste zijn visie op zijn kunstwerk en Jacqueline Quackels schreef en las de tekst voor.

"Herbronning" is gebaseerd op zes krachtlijnen:

- De fijnmazige oost-west corridor van open ruimte tussen de stedelijke gebieden.
- De dragende valleien van Zenne en Barebeek krijgen betekenis door de aanwezigheid van het water.
- Het open westelijk landbouwgebied;
- De oostelijke boscomplexen.
- De zes compacte kernen met ingeperkte doortochten.
- En de spoorweg-voorstadlijn met twee op te waarderden stationsomgevingen.

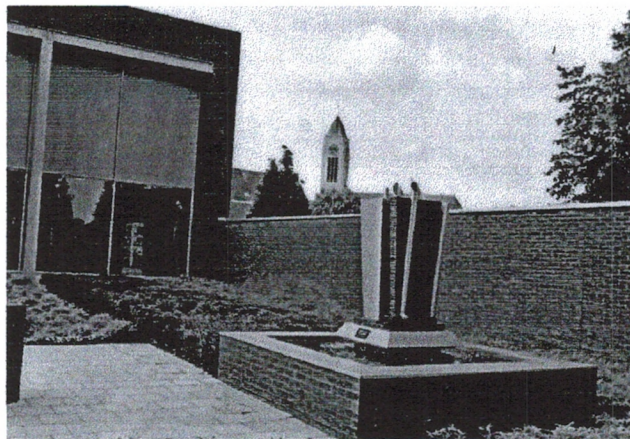
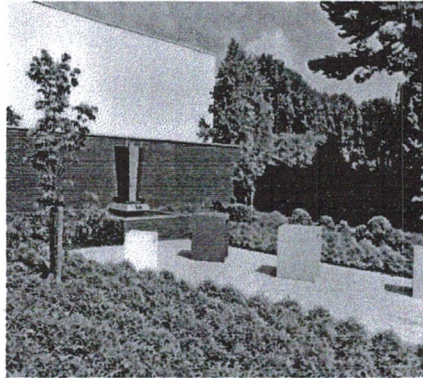
Het logo werd gebruikt als grondplan van waaruit de zuilen vertrekken. De contrasten tussen de materialen: natuursteen en roestvrij staal benadrukken de tegenstellingen tussen stad en landbouwgebied. De zuilen ontgroeien zichtbaar het grondplan samen een harmonisch geheel.

Het concept is een symbiose van verschillende materialen en vormen, waarbij ieder element onmisbaar is als schakel in het geheel. Het is in die zin vergelijkbaar met het basisopzet van ruimtelijke ordening: verschillende aspecten van deze omgeving op een goed georganiseerde manier samenbrengen.

Het kunstwerk kreeg zijn definitieve plaats in de tuin van de bibliotheek. Het continu proces van lopend water is een geschikte metafoor voor de herbronning. Op deze manier wordt de factor tijd toegevoegd en wordt de sculptuur dynamisch. Een eigentijdse samenleving dient uiteindelijk "evidenties" in vraag te stellen. Een continu proces van herbronning voorkomt verstarring en is toekomstgericht.

Het kunstwerk geeft een esthetische genoegdoening aan de rustende, lezende, spelende of vragende toeschouwer. Deze laatste kan dan in geval van nood altijd terecht in de bibliotheek. En zo is de cirkel rond. U kunt u herbronnen in de tuin van de bibliotheek.

André Vandermeiren, schepen van cultuur
onthult het monument "herbronning"
van de kunstenaar Werner Bossuyt

Het pas onthulde monument met op de achtergrond de kerk

Waar men ga langs Vlaamse wegen...

Onze-Lieve-Vrouw van Smarten kapel aan de Geerdegemstraat te Mechelen.

50 jarig bestaan 1954-2004.

Jos Maes.
Hooimaand 2004

Al jaren werd er in de Geerdegemstraat, buren onder elkaar, gepraat over het oprichten van een kapel ter herinnering aan de vroegere... "de oude kapel die in 1730 was gebouwd onder de naam: Kapel van den Zoeten naam. In de kapel werd een beeldje van Onze-Lieve-Vrouw van affligem geplaatst. In de volksmond werd de kapel dan ook altijd vermeld als de kapel van Onze-Lieve-Vrouw van Affligem. En feitelijk was de kapel toegewijd aan onze-Lieve-Vrouw van de Vrede. In 1797 werd ze door de Fransen vernield. Het beeldje en nog enkele kostbaarheden werden, voor de komst van de Fransen, in veiligheid gebracht door een familielid van de schenker Gaspard Estrix. Het was Louis de Meester de Tilbourg die de kleinnoden verborgen hield. In 1844, bij de stichting van de eerste parochiekerk van Hofstade schonk hij het beeldje aan de kerk".

Uiteindelijk werd er een open wijkvergadering belegd door Wannes Diedens (1888-1957 - Wannes van den Died) genoemd. Wannes had een belofte gedaan in 1939: "als er oorlog komt en we geraken er allen levend door, laat ik een kapelletje maken ter ere van Onze-Lieve-Vrouw van Smarten".

In de naoorlogse jaren toen alle commotie wat was weg gedeind, sprak Wannes over zijn belofte uit tegen de buurtbewoners. Hij wou een klein kapelletje laten bouwen langsheen de straatkant. Iedereen was het er mee eens, het zal en het moet zelfs een grote kapel zijn. Na wat wenselijk was en kon, besloot tuinder Johannes Diedens een stuk grond af te staan.

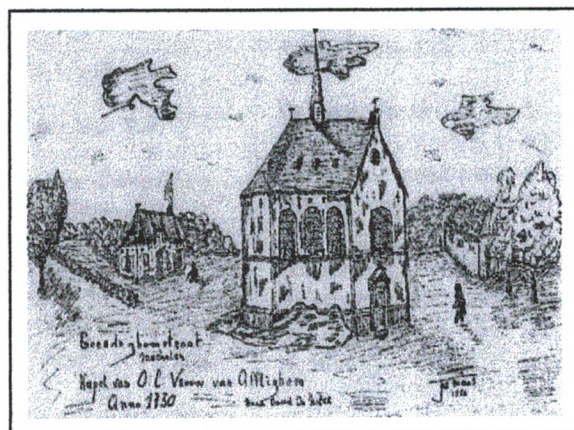
Pastoor Sampermans (pastoor van de Sint-Jozef-Coloma parochie) drong eveneens aan op een grote kapel. De buren uit de Geerdegemstraat besloten zich in te spannen -dus financieel bij te springen- om een grote kapel, niet zo'n boomkapelletje, te bouwen. De pastoor zou mijn vader aanspreken om ze te bouwen.

Pentekening jos Maes

Lieve vrouwke, ik kom niet om te bidden,
Maar om een poos bij u te zijn.
Ik heb u niets te geven,
Niets te vragen deze dag,
Ik bezit alleen de grote vreugde
Dat ik u bekijken mag.
Svoboda.

Beeldje uit de kapel van 1730
Totale hoogte 19 cm
Beeldje 14,3 cm
Sokkel 4,7 cm (niet origineel)

Een witte zandsteen die ten huidige dagen als console dient voor het eerste beeldje in de nieuwe kapel, is ook een overblijfsel van de 18de eeuwse kapel. Deze zandsteen was reeds lang in het bezit van de familie Vaeck. Zij waren de naaste bewoners van de verdwenen kapel, en hadden die sokkel uit de puin gehaald. Vermoedelijk zal het de sokkel geweest zijn waar het oorspronkelijke beeldje opstond. Denk ik zo maar.

Tuinder Wannes van den Died, een vroom en diep gelovig man, stelde aan de uithoek van zijn akkers op de hoek van de veldweg; genaamd Lindestraat met Geerdegemstraat de nodige oppervlakte grond ter beschikking.

Vermeld ik even dat in het driedelig werk; deel III: blz. 72, bij een aquarel van de oude kapel.

Mechelen zoals J.B. de Noter het zag.

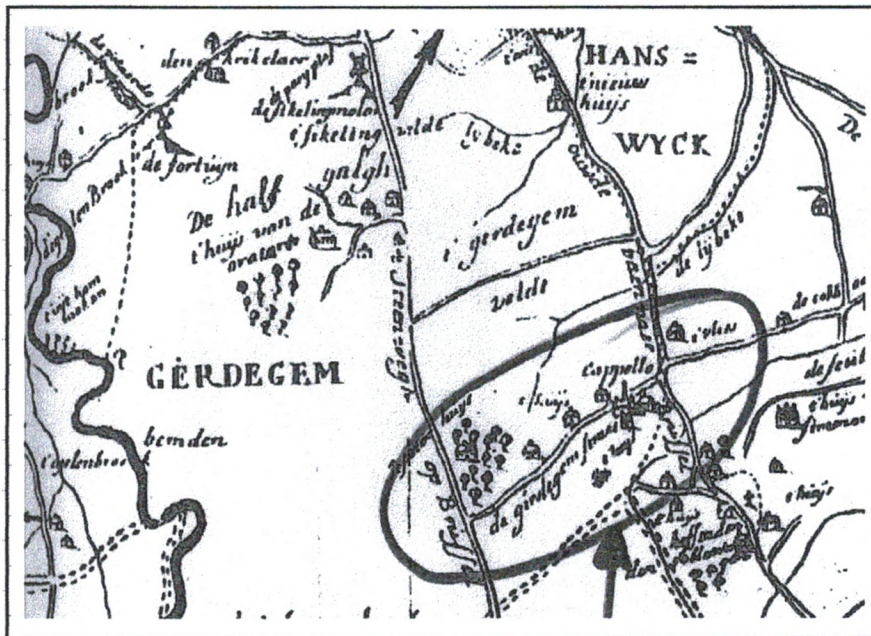
Tekst van Jan Neckers; twee fouten staan:

1. Sinds 1954 staat hier een modern kapelletje op de plaats van de vroegere kapel...
2. Het is nog altijd toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw van Affligem...

Maar kom, we hebben al meermaals ondervonden dat historici soms hun boter niet bij de juiste boer halen. Missen is nog altijd menselijk. Ik ben me daar zelf ten volle van bewust!

De huidige kapel staat NIET op de reeds hoger vermelde plaats. De oude kapel stond aan de andere zijde van de straat, tegen "de ouwde baene naer Brussel". De huidige Tervurensteenweg, nabij de Baerebeek. Terug te vinden op de landkaart van landmeter P. van Antwerpen opgemaakt in 1730.

Secundo: de huidige kapel is toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw van Smarten.

zie "Semse kroeniek"
3/4 2003.

Op de tekening van Van den Eynde, is duidelijk de dijk van de Baerebeek te zien.

Bron: "Namen der straten van Mechelen en korte beschrijving hunner oude gebouwen" door Kanunnik W. van Caster. Vertaalde uitgave uit het Frans (1882) in 1901. Blz. 310

Goed. De kapel zou er komen. Tijdens gesprekken met Jef Diedens, zoon van Wannes bleek tot onze verwondering dat de bouwstenen voor ongeveer 3/4 uit "Sempst" afkomstig waren. Zij zuster, Josephine bevestigde dit.

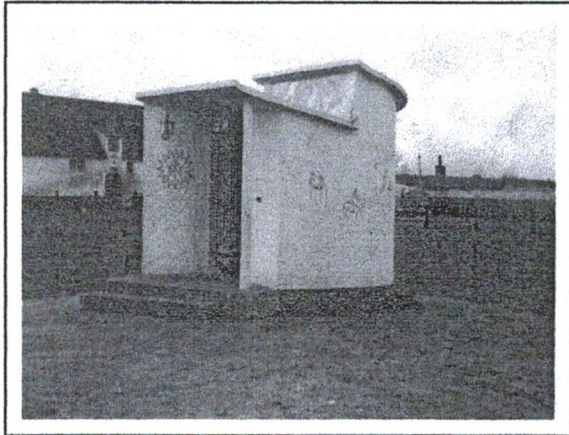
In 1929 liet ene "Deudon d' Heysbroek" een adellijke familie te Sempst, ergens aan het Sitterveld-Singelweg, zo juist weten de erven van Wannes dat niet meer, zijn buitenverblijf en druivenserre slopen. Huidige naam van die plaats "De Don".

Alles werd per opbod verkocht. Tuinder Diedens was vooral geïnteresseerd in de koepelserre. Ook de onderbouw was in de koop begrepen. De oude bakstenen verhuisden dan, met de serre, naar de Geerdegemstraat te Mechelen. Wannes bouwde de serre eigenhandig op, en de overbodige stenen bleven aan de hoek met de Lindestraat liggen.

Tot 1954.....

In juni van dat jaar startte met de bouw van de huidige kapel.

1954. De voltooide kapel (foto uit de schoendoos van mijn vader)
Rechts een deel van de eigendom van Johannes Diedens.
Achteraan een deel van de serres.

De jonge architect Jos Beeck ontwierp de plannen. Hij was tevens kunstglazenier. Hij zou ook voor de muurtekeningen zorgen en het glasraam bovenaan, voor de lichtinval.

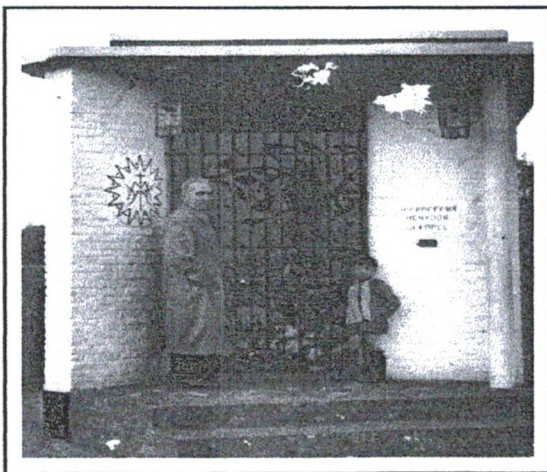
Oud-minister Verbist zorgde ervoor dat de nodige vergunningen op een minimum van tijd afgeleverd werden. Hij was ook een buurtbewoner.

Het werd nu zoeken naar enkele goede zielen die gratis de kapel wilden opbouwen. Geld was er, zoals steeds, onvoldoende.

Pastoor Sampermans sprak mijn vader aan: Constant Maes, Boutersemstraat 3 (1889-1970). Laat het gezegd en geschreven zijn dat mijn vader zowat de "*gratis werkkracht*" was van de parochie van *Sint-Jozef-Coloma*. Ik zou hier een hele waslijst kunnen neerpennen van zijn gratis prestaties maar dat hoeft niet in dit verhaal. Hij heeft er in elk geval zijn hemel mee verdiend. Zeker weten, hé Vader.

Vader kon dat natuurlijk wel alleen opknappen, maar hulp zou toch de voltooiing versnellen.

Naast enkele trouwe helpers: Frans en Staf Vaeck en Dore De Schouwer had hij een vast hulpje. Een metseldiender van de bovenste plank: Rik Vaeck, nauwelijks 12 jaar. Hij woonde wat verder in de straat op het huisnummer 10 om precies te zijn. De knaap was van het bouwterrein niet weg te krijgen. Stenen aanbrengen, opruimen, met kar en paard zavel gaan halmen aan de spoorweg, op het stuk van Wannes Diedens. Uiteraard werd de kar wel geladen door de volwassen helpers. Ons vader vertelde dat die knaap een geboren bouwvakker was. Toch werd hij tuinier.

Na de inhuldiging Constant Maes en Rik Vaeck.

Zo terloops, onder WO II werd het oude stort uitgezeefd. Om uit de resten van de kolen as, dat daar tot 8m hoog lag, nog wat bruikbare koolrestjes te verzamelen.

Nevens het stort en langsheen de verhoogde spoorweg, bevond zich een echte "*bidon ville*", barakken en van golfplaten gebouwde hutten. Er stond ook een beschilderde woonwagen. De eigenaar reed daar mee langs de straten om voden, beenderen, oude metalen en konijnenvellen op te halen. Het was een "*rijke*", vermits hij een paard bezat om de kar te trekken. De mensen die er woonden leefden van wat ze vonden op het stort. Na WO II werden ze door het stadsbestuur verplicht op te hoepelen. Hun redenering was: "*Het is geen zicht als men per trein Mechelen binnen rijdt*".

De ondergrond werd verstevigd met de afval van de Deudon-stenen en steenslag van de spoorweg, die daar toch maar lag op het stort nabij de "Zwarte tunnel". Deels in de oude bedding van de eerste spoorweg anno 1835.

Na voltooiing van het bouwwerk, kwam Jos Beeck, de muurschilderingen aanbrengen. Het bleek weldra dat de jeugdige architect een fout had gemaakt bij het uittekenen van de smeedijzeren deur.

De spijlen stonden zo ver uit elkaar, dat de kinderen uit de buurt, al spelend, in de kapel geraakten. Smid "den Delle" van de Halfgalg, diende onverwijld de poort bij te werken. Tussen elke spijl werd een tweede geplaatst. Wie goed toekijkt op de foto's, of ter plekke, zal merken dat er tussen elke spijl een tweede dunne staat. Later werd door Frans Vaeck nog een draad aangebracht daar de deugnieten van de wijk allerlei rommel naar binnen wierpen. Elke week diende men de kapel te reinigen. De draad voorkwam die hinder. Ook Jos De Smedt gehuwd met Lisette Vaeck, heeft nog beveiliging moeten aanbrengen. Onder andere de pinnen boven op de poort. De kinderen kropen gewoonweg boven op het draadwerk en geraakten ook zo nog binnen. Vandalisme lijkt wel van alle tijden te zijn! Lisette Vaeck draagt nu nog zorg voor de kapel.

Architect Jos Beeck vroeg Wannes zijn inschattingsfout betreffende de poort niet aan zijn vader, architect Desiré Beeck, te vertellen. Hij zou ongetwijfeld een felle uitbrander hebben gekregen voor deze "jeugdzonde".

De boekhouding werd verzorgd door Gustaaf Vaeck. Sinds het overlijden van haar broer doet Maria Vaeck het tot op heden nog en met veel toewijding.

Op vrijdag 1 oktober 1954 werd de kapel plechtig ingehuldigd door pastoor Sampermans en onderpastoor Verbruggen. Processiegewijs droegen enkele jongens en meisjes uit de Geerdegemstraat, het nieuwe beeldje vanuit de Sint-Jozef Colomakerk naar de nieuwe kapel. Langs het lange traject stonden achter de ramen Lieve-Vrouwbeeldjes en brandende kaarsen. De biddende en zingende menigte, droegen allen een brandende kaars met papieren windkapje. Het leek wel de kaarsjes processie van Scherpenheuvel of Lourdes.

Aan de kapel is iets bouwkundig speciaal, bedacht door mijn vader Stanne Maes. Wanneer men beton giet zal onvermijdelijk de bekisting, de structuur van het hout te zien zijn. Mijn vader vond dat niet zo mooi en bedacht een systeem om dat te verdoezelen. Toen bestonden nog geen gladde bekistingsplaten, zoals nu in 2004.

Vader nam het grauwe papier van de cementzakken, verkreukelde het lichtjes en legde dat op de ruwe platen. U kan het resultaat gaan zien.

Als u dan de kapel bekijkt mag je aandachtig toezien op de bouwlagen. Op een gegeven moment zijn de "Zemstse-stenen" verwerkt. Dan werden pas de andere gebruikt. Ongeveer op manshoogte aan de achterzijde kan men dat het best bemerken.

In het oude kasboek staat vermeld, oude stenen 1250 franken.

Met familietrots kan ik zeggen dat op een goeie dag een Duits architect, zo rond de jaren 1960, aanbelde. Via Diedens was hij mijn adres te weten gekomen. We zijn samen naar de Geerdegemstraat gegaan en heb hem ter plaatse heel de uitvinding van mijn vader uitgelegd.

Hij was ook in de wolken over de muurschilderingen van Jos Beeck.

Hij had nog nooit gezien, dat je met enkele lijnen zo treffend het leven van Ons Heer kon weergeven.

Bij het er schilderen van de kapel zijn ze helaas overschilderd; ze zijn dus verdwenen. Spijtig!

Jaren nadien.

Pastoor Keppens uit Hofstade vond dat het beeldje niets te maken had met Onze-Lieve-Vrouw van Smarten. Hij stelde voor om een Piëta aan te kopen. Hij trok met een afvaardiging uit de Geerdegemstraat naar Brugge, naar de Onze-Lieve-Vrouw kerk. Na het aanschouwen van dat prachtige marmeren beeld, gebeeldhouwd door Michel-Angelo, was er geen twijfel meer, dat was een echte Onze-Lieve-Vrouw van Smarten.

Voor de som van 54.990 franken werd in april 1991 het nieuwe beeld afgeleverd. (Er is geen naam vermeld op de replica maker uit Brugge).

In een mum van tijd had men het nodige geld verzameld. De bewoners van de Geerdegemstraat houden van "*hun kapele*", het weze gezegd.

Elke avond te 19 uur wordt in de meimaand nog steeds een rozenhoedje gebeden voor de overleden weldoeners en buurtbewoners. Ook bij overlijden van een buurtbewoner komt men 's avonds samen bidden aan de kapel. Vroeger werd ook in de Rozenkransmaand, oktober, elke avond om 19 uur een gebedswake gehouden. Dat gebruik is wegens gebrek aan belangstelling gestopt.

Onze-Lieve-Vrouw van Affligem te Hofstade

Jos Maes

In oktober 2004 werd in de Geerdegemstraat, te Mechelen, het 50 jarig bestaan van "hun" kapel gevierd. Hier wordt Onze-Lieve-Vrouw van Smarten vereerd. Ik voelde me daar nauw bij betrokken, omdat mijn vader zaliger gedachtenis, Constant Maes, de kapel heeft gebouwd. Uiteraard met vele "dienders" uit de vernoemde straat.

Het eerste beeldje, van die kapel, staat op een zandstenen sokkel afkomstig uit een kapel (anno 1730) die vooraan in dezelfde straat stond. Daarin bevond zich een beeldje van Onze-Lieve-Vrouw van Affligem. Daar wou ik meer van weten. Zo is volgende verhaal gegroeid. Nee, ik ben geen historicus die u gaat vervelen met voetnota's en verwijzingen naar boeken die je toch niet gaat lezen.

Ik ben een verteller, die evenwel eerst wat gaat rond neuzen in archieven en bevoegden ondervraagt. Kwestie van toch wel de waarheid te vertellen. Bij deze dank ik van ganser harte pater D. Wilfridus Verleyen O.S.B., archivaris van de abdij van Affligem, voor de enorme massa informatie die hij mij bezorgde. Die heb verwerkt in mijn vertelling.

Ik dank ook pastoor Frans van de parochiële federatie Zemst voor het bezorgen van een mooie foto van het beeldje dat in de parochie berust.

Het vis al jaren geklasseerd als nationaal erfgoed Het wordt achter slot en grendel bewaart, spijtig maar nodig, gelet op de vele kunstdiefstallen.

Geschiedenis van het beeldje van Onze-Lieve-Vrouw van Affligem.

Een zekere Gaspard Estrix en zijn ega lieten in 1730 een grote kapel bouwen, vooraan in de Geerdegemstraat te Mechelen. Zij plaatsten er een klein beeldje in van Onze-Lieve-Vrouw van Affligem, amper 14,3 cm hoog.

Ik stelde me nogal wat vragen. Waarom een grote kapel? Vanwaar kwam dat beeldje.

Het waren gegoede burgers uit de ommuurde stad Mechelen. Zoals toen gebruikelijk bij dat rijk volk, bezaten ze een buitengoed, een "hof van plaissance" in de Geerdegemstraat. Nu noemen ze dat een tweede verblijf op den buiten!

De Geerdegemstraat was onderhorig aan de Onze-Lieve-Vrouw over de Dijle parochie. Dat wil zeggen dat men enkele kilometers kon stappen, door weer en wind. Hofstade was toen een gehucht van Muizen en bezat geen kerk. Men kon ook naar Muizen gaan voor de wekelijkse mis via de Muizenstraat, er was nog geen Leuvense vaart. Maar dat zal wellicht nog verder af geweest zijn.

Gaspard Extrix vroeg aan het bisdom toelating om een kapel te bouwen in boven vernoemde straat. En vermits hij familie was van aartsbisschop Hovius kwam dat vlug in orde. Niets nieuws onder de zon hé! Ons kent ons.

Goed Extrix, liet een kapel bouwen, ruim genoeg voor 200 stoelen. Hij verkreeg dat er wekelijks een priester uit de stad kwam mis lezen en de sacramenten toedienen. De geestelijke kwam via de Lindenstraat, toen nog een veldwegeltje, naar de kapel. Tot in de 20ste eeuw bleven de oudere bewoners dat wegeltje het "Papenwegje" noemen.

In 1797, tijdens de Franse bezetting, werden alle kapellen rond Mechelen verbeurt verklaard, verkocht en afgebroken. Slechts één overleefde de nieuwe "beeldenstorm", de kapel van Borgerstein.

Met een heel slimme truc bleef deze gespaard, maar dat is een ander verhaal. Wat bleef: het beeldje werd gered door Louis de Meester de Tilburg. De sokkel belandde bij de familie Vaeck. De sokkel werd in 1954 geplaatst in de nieuwe kapel, al de tijd is ze bij de familie bewaard gebleven.

Nadat de brave edele de Meester de Tilburg in 1844 gezorgd had voor een parochiekerk in Hofstade, schonk hij het beeldje aan de nieuwe parochie. Het werd boven het altaar geplaatst.

De grafsteen uit de kapel van de echtelingen Extrix, die voor de afbraak al waren overleden, is in de kerk van Hofstade ondergebracht. Wie bewaarde zolang de steen?

Nu, van waar kwam dat beeldje?

Wat genealogie ofte familiekunde maakt dat duidelijker. Hoop ik toch.

Robert Estrix was proost van de abdij van Affligem, toen de lokale overste. Zij hadden geen abt. De abt was de aartsbisschop van Mechelen (periode 1569-1802).

Robert was een achterneef van aartsbisschop Hovius. De oprichter van de kapel aan de Geerdegemstraat was een kleinzoon van de jongste broer Robert, Gaspard Estrix. Toeval of wat, de kleinzoon had dezelfde naam, misschien zijn petekind.

Het was proost Robert die het kleine beeldje schonk aan zijn jongste broer en die gaf het aan zijn kleinzoon. Het beeldje kwam uit de abdij van Affligem.

Onze-Lieve-Vrouw van Affligem, koningin van Vrede.
Prentkaart uitgegeven ter gelegenheid van het 800 jarig bestaan van de abdij, 1146-1946.

De geschiedenis van dat beeldje is boeiend.

Het oorspronkelijke Mariabeeld in de abdij van Affligem, was 5 voet hoog. Omgezet in onze hedendaagse maateenheid is dat 1,38 meter. Het beeld wordt voor het eerste vermeld in de 12de eeuw.

Talrijke verhalen zijn er te vinden over het wonderbaar beeld.

Toen Bernardus, de stichter van de Benedictijnenorde (O.S.B) op bezoek kwam te Affligem bij zijn volgelingen, knielde hij neer vóór het beeld van de Maagd Maria en sprak in aanwezigheid van zijn broeders: "AVE MARIA". En wonderbaar, het beeld antwoordde klaar en duidelijk tot Bernardus "SALVE BERNARDE". Uiteraard vertelden de monniken dat vlug rond, het werd genoteerd in de geschriften.

Getroffen door dit wonderbaar feit is Godfried van Bouillon zijn zwaard komen neer leggen voor het beeld en bad er, alvorens te vertrekken op kruisvaart naar Jeruzalem. Aldus een kroniek.

Nu maak ik een grote sprong voorwaarts - 16de eeuw.

Godsdienst oorlogen, beeldenstorm. Ook het wonderbeeld sneuvelde onder het brut geweld en werd volledig vernield. Nadat de storm was gaan liggen hebben de monniken de brokstukken verzameld; brijzeling genoemd. Uit deze materie vermengd met klein zijn verscheidene kleine beeldjes vervaardigd, echt monniken werk.

Eén van die kleine beeldjes is uiteindelijk in de kapel aan de Geerdegemstraat beland.

Pastoor Jan van Hofstade had ergens horen vertellen dat het beeldje zou gehouwen zijn uit een bovenarm van het grote beeld.

Pater Wilfridus Verleyen bezorgde me een lijst van beeldjes die vermoedelijk uit de brijzeling werden vervaardigd.

1. Onze-Lieve-Vrouw van Deinsbeke te Zottegem. Bewaard in de parochiekerk.
2. Onze-Lieve-Vrouw van de Hemelingenpoort te Tongeren. Bewaard bij juffrouw x van Tongeren, wellicht overleden.
3. Beeldje van Waret, in het bezit van notaris L. Van Eeckhoudt te Hakendover.
4. Beeldje van de Sint-Norbertuskerk te Landen, nu in abdij van Affligem.
5. Beeldje van de Minderbroeders te Sint-Truiden, nu in hun museum.
6. Beeldje van de abdij Zevenkerken te Loppem.
7. Mini beeldje, slechts 2 cm, in glazen kadertje, bewaard in de reliekenkast van abdij van Affligem.
8. Vier minibeeldjes: 12 bij 4, in de Benedictinesseabdij Hekelgem-Affligem.
9. Hofstade-Geerdegem in parochiekluis, 14,3 cm hoog.
10. Proosdij van Berlaymont te Ohain, onvindbaar, verhuis, verloren, enz...
11. Sint-Katherinakerk te Brussel, albast (?).
12. Kessel-lo, privébezit.
13. Beeldje in doosje van 3,5 cm doorsnede. Bewaard door Leo De Smedt te Opwijk, neef van de bisschop van Brugge(+), zijn oom.
14. Beeldje uit Brugge, nu bij Ludwig De Pauw, Collegestraat, 1 te Eeklo.
15. Beeldje bij Erik De Keyzer, Jadestraat 13 Gent. (twijfelachtig, zou van hout zijn).
16. Beeldje in Beauraing (twijfelachtig, zou van hout zijn).
17. Zeer mooi fragment, ontdekt bij opgravingen op de site van de Rijke Claren te Brussel.

#####

Themabezoek VCM rond "Vreemd Erfgoed" op zaterdag 30 juli 2005. Tempels van religie.

Colette Vanderbeken

Het Nieuwe kerkhof van Oostende

Het oudste gedeelte van deze begraafplaats werd aangelegd naar plannen van stadsingenieur Auguste Verraert (1861-1942) en draagt art-decomerken.

De twee treurende beelden aan de ingang zijn van een Gentse beeldhouwer Geo Verbanck (1881-1961).

Op het vissersmonument (dat bestaat uit vier zuilen) worden de namen bijgeschreven van de op zee gestorven vissers.

De steenkapper Etienne Debeir (1933-2002) heeft zijn graf met monument aan de ingang van het kerkhof, zijn naam komt op de meeste grafmonumenten voor.

De stedelijke begraafplaats in Oostende is de enige in België die een officieel Joods kerkhof bevat. Op de meeste kerkhoven in België zijn wel Joodse graven te vinden, maar geen apart kerkhof.

De ingang is afgesloten door een kleine zwarte poort met daarop de Davidster.

Sedert 1920 worden er op deze Joodse begraafplaats mensen bijgezet, toch staan er maar een twintigtal graven.

Respect voor een overledene is altijd één van de belangrijkste punten geweest in het Joodse geloof. De begraafplaats bestemd voor de teraardebestelling van de leden van de Joodse gemeenschap zou zich slechts doen gelden in de talmoedische tijd, met het "bet gevarot" (het huis van de graffombes), het "bet olam" (het huis van de eeuwigheid) en vervolgens het "bet hayym" (het eufemistisch huis van de levenden). Het oprichten van een begraafplaats is altijd een van de eerste stappen geweest die een gemeenschap na haar vestiging ondernam.

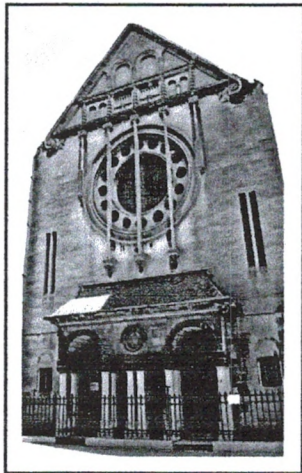

Gepaste kleding en een onberispelijk gedrag op de begraafplaats zijn gebruikelijk. In principe is het niet toegestaan er te eten of te

drinken. In de regel gebeurt het eerste bezoek aan de begraafplaats na zeven dagen rouw "shivah" genaamd, vervolgens dertig dagen na de begrafenis "shelochim" genaamd en tot slot elk jaar op de dag van de herdenking van het overlijden, de "yahzeit".

Men gaat ook naar de begraafplaats tijdens de Eloul-maand, voor het feest van Rosh ha-Shanah, het nieuwe jaar, of ter gelegenheid van de Tishah Be Av, de 9de maand van de "Av". Dit is de vastendag ter herdenking van

de vernieling van de Eerste Tempel in 586 voor Christus en de vernieling van de Tweede Tempel in 70 na Christus. Deze dag houdt tevens verband met andere donkere periodes in het antieke en middeleeuwse Joodse geloof. Uiteraard gaat men ook de dag voor het feest van Kipour naar de begraafplaats, want "Yom kipour", de Grote Verzoendag, is de meest heilige en plechtige dag van de Joodse kalender.

Op een grondoppervlakte van 350 m² creëerde de joodse architect Joseph de Lange een gebedsruimte voor 150 personen in overwegend Romaanse stijl. Hij inspireerde zich op de Duitse synagoge van Frankfurt. Het portiek rust op tien zuilen, symbolen voor de tien geboden. Gebeeldhouwde friezen, kapitelen en casementen met gestileerd blad - en rankwerk sieren de gevel.

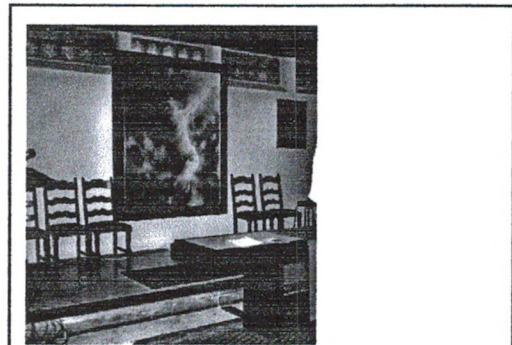
De synagoge heeft een prachtig glasraam met het zegel van Salomon. Centraal in het schip staat de bima, de lessenaar voor de voorlezing.

Protestantse kerk.

In de oorlog met Spanje om de vrijheid van Vlaanderen en de Nederlanden, speelde ook de reformatie een grote rol. In 1597 namen de burgemeesters van de stad Oostende, Cornelis Kien en Jacob Gheertsseune, het besluit om de protestantse eredienst exclusief binnen de stadsmuren te handhaven. Zeven jaar later, in 1604, na een felle strijd en een belg van drie jaar en twee maanden, werd de stad echter, als laatste protestantse vesting in het Zuiden, door de Spanjaarden ingenomen

en deed de markgraaf van Spinola zijn intocht in de stad.

Vanaf die tijd zijn er altijd protestanten in de stad te vinden geweest. Er was zelfs sprake van een relatieve bloei onder het tolerantie Edict van Jozef II. De huidige protestantse gemeenschap gaat terug tot het jaar 1870 en was aanvankelijk een Franstalige aangelegenheid. Ze onderging vele verschuivingen en kende tot het einde van de 20ste eeuw nog heel wat scheuringen, maar vanaf 1979 behoort ze tot de Verenigde Protestantse Kerk in België en geniet staatserkening.

Moskee (arabisch: masjid).

In 622 trekt de profeet Mohammed met zijn volgelingen van Mekka naar Jathrib (Medina) om daar een gemeenschap op islamitische basis te stichten. In 632 is na een korte ziekte de profeet Mohammed overleden, hij wordt opgevolgd door Aboe Bakr.

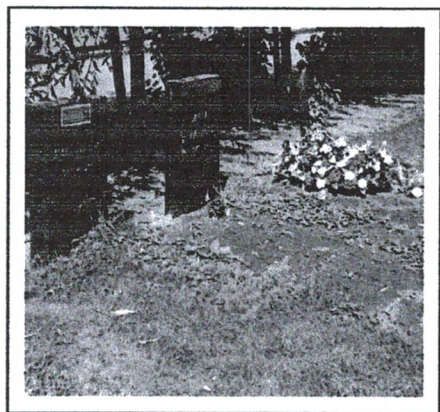
Te Oostende is in een huis in de rij een moskee gevestigd. Dit gebouw is bestemd voor de islamitische eredienst, waar gelovigen samenkomen voor het gebed. Beneden op het gelijkvloers is een theologieschool, daar krijgen kinderen onderricht en ontmoeten de vrouwen elkaar voor het gebed.

Op de bovenverdieping komen de mannen van de moslimgemeenschap samen om Allah te aanroepen. De gelovigen verrichten hun

godsdienstoefening knielend, geblootvoets, op de vloer met tapijten belegd. Het enige meubel is een kansel (minbar) voor de voorganger (chatib), in Oostende is het reeds 30 jaar een en dezelfde man. De enige versiering is een klok die de uren van het gebed aanduiden.

Op het kerkhof is een gedeelte voorzien om moslims te begraven, ze liggen schuin met hun hoofd naar Mekka, alhoewel de grafstenen op een rechte lijn gezet zijn.

Anglicaanse kerk.

In Oostende is er sinds de 16de eeuw een belangrijke Engelse, protestantse gemeenschap.

De huidige Engelse kerk werd in 1865 ingewijd door bisschop Samuel Wilberforce.

De groei van Oostende van een klein vissersdorp naar een bloeiende haven en

vakantieoord werd beïnvloedt door oorlogen en opeenvolging van regeringen, want België was, in het verleden, een deel van grotere naties en dikwijls bezet door vreemde mogendheden.

Onder Oostenrijkse bezetting bevondt Oostende zich in een periode van expansie. De haven maakte een bloeitijd mee en Britse handelaars en hun families vestigden zich er.

Twee duizend Britse onderdanen brachten niet enkel voorspoed, maar ook hun manier van leven, met Engelse uitbaters in kroegen en in opvoeringen voor theaters. Het is dan ook geen wonder dat, zodra het mogelijk werd,

Oostende zijn eigen "Englisch church" bekwam met residentiële chaplain (priester). Dit gebeurde in het begin van 1780 wanneer de Oostenrijkse keizer, Jozef II, religieuze hervormingen decreeteerde, waarvan een de niet katholieke gelovigen het recht gaf om hun geloof te belijden. De chaplain woonde in een oud pakhuis dat ook dienst deed als gebedshuis.

Alhoewel, wanneer de Franse Revolutionairen het land overnamen in de jaren 1790n verlieten de Engelsen Oostende.

Na de nederlaag van Napoleon, in 1817 maakte we deel uit van het Koninkrijk der Nederlanden, werd er een Nederlandse Dominee aangeduid die behalve Nederlands ook Frans en Engels sprak en instond voor het leger en de Engelse gemeenschap.

In 1819 werd de kapel van de Witte Nonnen toegewezen aan de Protestantse erediensten voor de Engelse en de Nederlandse gemeenschap. In 1829 werd een Engelse Chaplain aangesteld naast de Nederlander.

Na 1830, jaar van de onafhankelijkheid van België, ontstond opnieuw voorspoed in Oostende na de inauguratie van de spoorlijn tussen Oostende en Brussel, de hoofdstad van het nieuwe rijk, en de opening van de Oostende-Dover lijn met de bouw van drie stoomschepen. Er werden nieuwe hotels gebouwd, een Casino en de Engelse toeristen stroomden toe.

De bouw van een nieuwe kerk drong zich op omdat de kapel moest plaats ruimen voor het postgebouw. Onder impuls van Koning Leopold I, zou het stadsbestuur beginnen met de bouw van de huidige kerk. De kerk werd ingewijd in 1865 en werd bemeubeld met de attributen van de kapel, ondermeer de communiebank, de preekstoel, de banken, het orgel. Ook de staatsiebank door Koningin Victoria an andere leden van de koninklijke familie gebruikt. Ook Leopold I en de keizer Willem van Duitsland en zijn vrouw kwamen naar de kerk.

De Semse en het Erfgoedhuis Kortenberg bezochten Brussel en Vorst op donderdag 4 augustus 2005

Dr. Henri Vannoppen

Met 26 deelnemers bezochten we de expo "*Uitgebeeld. Vlaamse beenhouwers in Brussel na W.O.II*" in het Archief en Museum van het Vlaamse Leven te Brussel (Arduinkaai, nr. 28). Deze expo ontstond uit een project van orale geschiedenis. Carlo Jegember interviewde een aantal Brusselse beenhouwers van na 1945, meestal Vlamingen, dikwijls uit West-Vlaanderen. Ook beenhouwer Diricx uit Zemst deed mee aan het interview. Brussel was immers de stad van de fijne charcuterie. De beenhouwersfiets of de bakfiets was het vervoersmiddel bij uitstek voor de leerjongen tot in de jaren '60. Vroeger hadden de beenhouwers ijskasten. Het ijs kwam van de ijsfabriek Soens uit Strombeek. Vanaf 1960 verschenen de koelkamers en de koeltogen in de beenhouwerijen. Oorspronkelijk hing het vlees zelf buiten. Echte vitrines waren er niet. Typisch voor de beenhouwerijen waren de blauw en witte tegels. Brussel heeft twee slachthuizen: dat van Anderlecht en dat van Viangros. Jaarlijks was er vroeger de wedstrijd van de Vetten Os in Anderlecht. De beenhouwers, die het prijsbeest kochten, hingen met grote fierheid de foto van de Vetten Os in hun beenhouwerij. Op 10 jaar tijd is in Brussel het aantal beenhouwers sterk gedaald van 1200 naar 160. Voor de expo kon men ook beroep doen op voorwerpen uit het stedelijk museum van Lokeren. In dit museum is ook het nationale slagersmuseum gevestigd. De Cultuur-Historische Vereniging van Erps-Kwerps deed hierop ook een beroep voor de expo "*2000 jaar Eten en drinken*" in 1991. De neusklem en de klets dienden om het dier naar het slachthuis te leiden. Er zijn ook heel wat Marokkaanse beenhouwerijen in Brussel en dan komen we bij het islamitisch slachten met de Halal-slachter. De Halal-slachter moet met één beweging de keel van het dier oversnijden. Vroeger maakte men "*filet Americai*" door het vlees met twee bijlen stuk te hakken, echt een kunstgreep. Het kleuren van het vlees en het gebruik van sulfiden behoort tot het verleden, denk maar aan de helrode "*servolats*", die nu verboden zijn. Ook de opleiding van de beenhouwers kwam aan bod. Er was de

beenhouwersschool van Elishout. Ook INFOBO zorgde voor de beenhouwers-opleiding. De meeste leerjongen waren er echter op leercontract. Ze gingen 1 dag naar school en de rest van de week werkten ze bij een beenhouwer. Langzamerhand zijn de beenhouwers eerder geëvolueerd naar traiteurs. De beenhouwers hadden voor 1960 geen enkele vrije dag. Alleen met Goede vrijdag was de beenhouwer vrij. In 1961 kwam er één rustdag in de week voor de slager dankzij Pol Van den Boeynants "*Polle Pens*", minister van middenstand, Brusselaar en voorzitter van de Belgische Beroepsbond van de Slagers. Sint-Antonius de Eremit was de patroon van de beenhouwers. Ook de "*triperies*" waar men ingewanden kon kopen zijn volledig verdwenen, evenals de paardenbeenhouwers. In Leuven zijn de "*triperies*" en de "*schapenbeenhouwerije*" volledig verdwenen. Sjoezels in madeirasaus waren een Brusselse specialiteit. Het waren alveesklieren of pancreassen. De beenhouwerij was een typisch mannelijk bedrijf, maar de "*beenhouwerin*" speelde een belangrijke rol in de verkoop aan de "*comptoir*". In de middeleeuwen waren de beenhouwers georganiseerd in de Ambachten, in de 20ste eeuw in de Brusselse Beenhouwersbond. De beenhouwersstiel is een beroep dat sterk achteruitgaat door de concurrentie van de grootwarenhuizen, die hun eigen beenhouwerijen hebben.

Het klooster van de Arme Klaren.

Carlo Jegember leidde ons rond op de opgravingen van het klooster van de Arme Klaren te Brussel. De Arme Klaren waren de zusters die voor het goede weer moesten zorgen bij huwelijken en feesten. Men bracht dan ook eieren naar deze zusters voor een goed resultaat. In Erps-Kwerps ging men hiervoor naar de Arme Klaren in Leuven. Bij een huwelijk met prachtig weer zegt men dan ook "*Get zeker aren naar d'erm kleren gedaan*" (Je hebt zeker eieren naar de Arme Klaren gedaan). Het klooster van de Arme Klaren in Brussel lag in een meander van de Zenne.

Het klooster dateert uit de 16de eeuw en een aantal middeleeuwse huizen sloten erbij aan, zodat men nu zowel de middeleeuwse woningen als het klooster opgraaft. Men vond de kerk van het klooster met de sacristie en een reeks graven. Ook het dagelijkse leven komt aan bod met een waterput en een beerput, met een kalkoven, met lederen zolen van schoenen. Louis De Coster uit Sterrebeek merkte op dat hier ook de waterput en de beerput dicht bij elkaar liggen. Op de grote pachthoven zoals zijn ouders -pachthof Het Bourgondische Kruis (Sterrebeek) en het pachthof de Coudertaverne (bij Miseur te Nossegem) op de kruising van de Oude Baan met de Mechelsesteenweg was dat hetzelfde. Epidemieën waren hier dikwijls het gevolg van. We zitten met de opgravingen van het klooster van de Arme Klaren in Brussel in de omgeving van de Lakensestraat, de Vander Elststraat en de Bloemenstraat. In de Lakensestraat zagen we ook de woning van de bekende 18de eeuwse architect L.B. Dewez, die o.a. de architect was van de kerk van Kortenberg en die de leiding had van werken aan de kerk van Erps. En ook het kasteel 't Steen herbouwde.

Vorst in al zijn toonaarden. Met de tram reden we langs industrieel Vorst naar het centrum van Vorst. Maria Rütten, lid van de Raad van bestuur van het Erfgoedhuis Kortenberg trad op als onze gids voor Vorst. Vorst is een gemeente met enorme hoogteverschillen: van 20 m tot 100 m. Het 1ste dorp ontstond bij het water op 20 m hoogte. De abdij legde drie vijvers aan om het dorp droog te houden. De vijvers verdwenen en Volkswagen kwam in de plaats. Op 100 m vinden we de kerk van St-Augustinus. Ook wat betreft de bevolking kende Vorst een enorme groei van 1300 inwoners in 1850 -toen nog een volledig Nederlandstalige gemeente- tot 50.000 inwoners, nu gedaald tot 47.000 inwoners. Vorstbos of Foresta Silva is het bos van de vorst, de hertog van Brabant. Vorst is een deel van het hertogelijk domein van Ukkel. In het wapenschild van Vorst vinden we twee delen: de kroon van het bos van de vorst rond drie bomen en het wapenschild van de abdij met de rechterarm van de abdis met de staf.. Toen er heel wat straatjes in de Marollen verdwenen voor de bouw van het Brusselse justitiepaleis verhuisden heel wat mensen naar Vorst. De industrialisatie van Vorst is te verklaren door de belangrijke verbindingswegen: het kanaal van Charleroi en de spoorwegen met de twee stations: west en oost. Er waren heel wat fabrieken in Vorst: schoenmakerijen, brouwerijen o.a. Wielemans-

Ceuppens, gesticht in 1881 en op het einde van de jaren 1970 door de groep Stella-Artois later Interbrew overgenomen, en metaalbedrijven waar ijzeren hekken, typisch voor de Art Déco gemaakt werden.

We dineerden in de Brasserie-restaurant Le Bénédictin' in het abdijcomplex van Vorst. De keuze was zalm of Prins Orlofsgebraad.

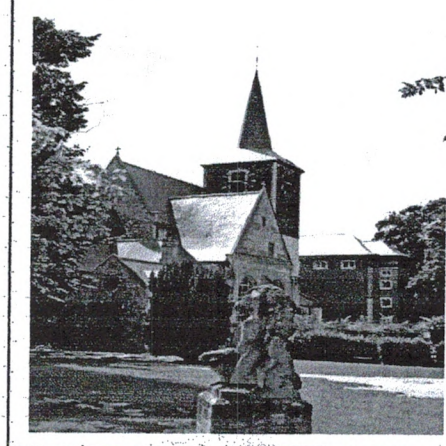
's Namiddags bezochten we het Art Déco-stadhuis van Vorst van 1938, gebouwd volgens de plannen van architect J.B. De Win. Het 1ste plan van het nieuwe gemeentehuis dateerde van 1925. Het gemeentehuis werd in 1992 geklasseerd en zal tegen 2009 volledig gerestaureerd zijn. De twee beelden langs de voorgevel van Victor Rousseau stellen Sint-Alena en een middeleeuwse stadsmagistraat voor. We werden rondgeleid door Mevrouw K. Windey, de waarnemende gemeentesecretaris. We bezochten de trouwzaal, de gemeenteraadszaal, de schepencollegezaal, de schepenkabinetten en de lokettenzaal. Daar vonden we de reuzen Tijn en Nele. Architect J.B. De Win maakte gebruik van exotisch hout. Hij onderging de invloed van Vandevelde met de Boekentoren van Gent en van de Stocletvilla. Hij werkte met gele baksteen, beton, marmer en arduin. Hij was ook de architect van het Sint-Pietersziekenhuis in Brussel. De W van de brouwerij Wielemans vinden we overal in het gemeentehuis terug. Brouwer Leon Wielemans was liberaal burgemeester van Vorst van 1940 tot 1946 en van 1959 tot 1971. Stamvader Wielemans huwde de dochter van burgemeester Lambert Goossens uit Nossegem..

Vervolgens leidde Maria Rütten ons naar de parochiekerk St.-Dionysius van Vorst. Verschillende stijlen komen in deze kerk aan bod gaande van de vroege Brabantse gotiek in de 12de eeuw tot het classicisme van de 18de eeuw. In de kerk vinden we de Sint-Alenakapel, met het 12de eeuw graf of de sarcofaag van Sint-Alena en met de reliekhouders van Sint-Alena. Men bewaart hier haar arm en haar onderkaaksbeen. Ze wordt daarom hier ook vereerd tegen tandpijn. Sint Alena was ofwel de dochter van een Merovingische edelman of de dochter van de Heer van Dilbeek, waar nog de St.-Alenatoren staat naast het gemeentehuis (het vroegere kasteel van de baronnen de Viron, die uit Sterrebeek afkomstig waren). De kerk werd zowel gebruikt door de zusters van de abdij en als door de parochianen van Vorst. Uitzonderlijk bevindt zich de hoofdtoegang tot de kerk niet in de toren, die men in Brabant bijna altijd aan de

gemeentehuis Vorst

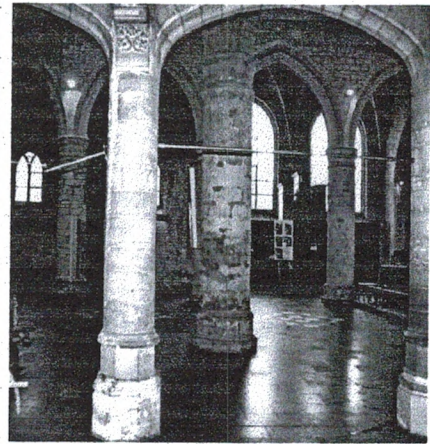
St Dionysiuskerk

Trappen inkom hal

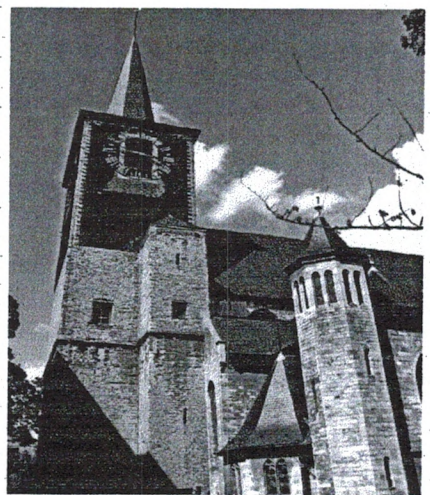
Door het hevig onweer was de Kerk onder water gelopen.

Art-deco beglazing

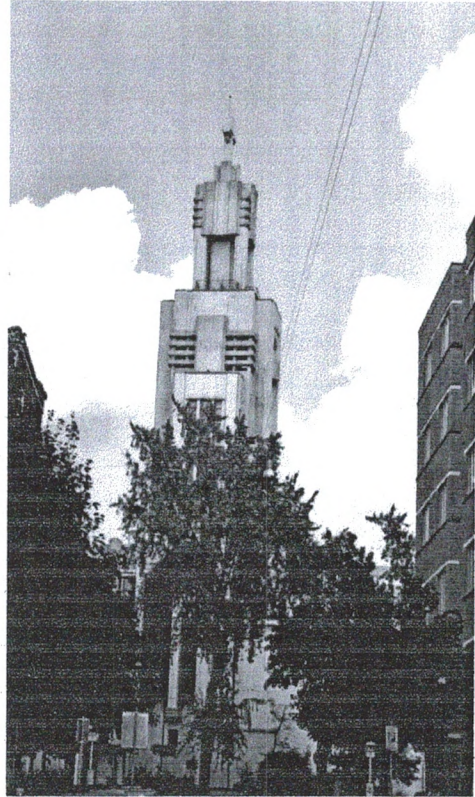

Torens St-Dionysiuskerk

achterkant van de Sint-Dionysiuskerk.

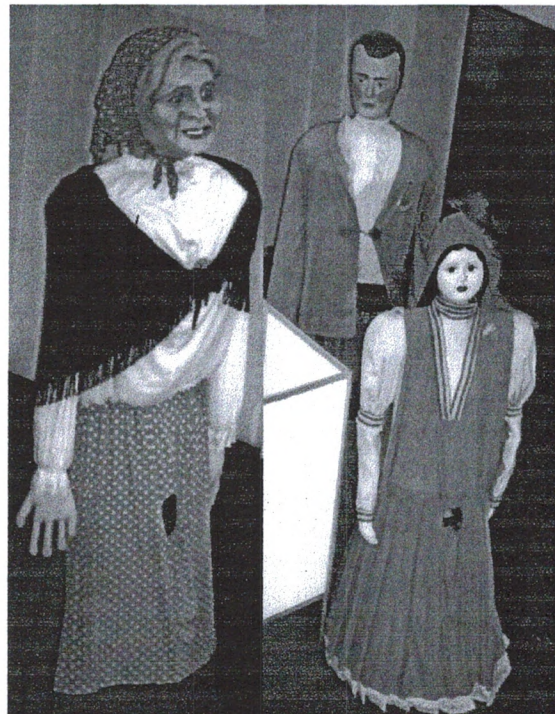
Sint Augustinuskerk in Art-deco uit 1927/1935

Benedictinessenabdij van Vorst

Duden-park met kasteel

reuzen van Vorst

westzijde van de kerk vindt. De bedoeling daarbij is dat de gelovige vanuit de duisternis(westen) naar het licht (oosten) gaat wanneer hij de kerk binnen komt. In de St.-Dionysiuskerk kon men daarmee echter geen rekening houden omdat de toren binnen de omheining van het klooster gebouwd werd. De parochianen konden alleen vanuit de hoofdstraat via de zuidelijke zij-ingang de kerk binnengaan. Omwille van deze toegang die niet binnen de omheining van het klooster lag, werd de kerk ook "buitenkerke" genoemd alhoewel het grootste deel van, de kerk binnen de omheining lag. De eerste kerk was een houten kerkje. Dit werd vervangen door een kleine Romaanse kerk. Waarschijnlijk werd ze gebouwd rond 1175. Waar de Romaanse kerk stond, bevindt zich nu de St.-Alenakapel. Bij de uitbreiding van de kerk in de 13de eeuw bouwde men een nieuw vroeg-gotisch koor en een schip links van het reeds bestaande gebouw. Er volgden nog enkele uitbreidingen in de loop der eeuwen. De laatste gebeurde in de 20ste eeuw. De veel grotere binnenkerk van de abdij uit de 14de eeuw, die alleen toegankelijk was voor de zusters werd afgebroken in de Franse tijd. Bij de buitenkerk of de parochiekerk was ook nog het Geesthuis waar arme mensen een maaltijd kregen. De H.-Geest was de armentafel van de parochie.

Naast de kerk ligt het abdijpark van Vorst. De Benedictinessenabdij van Vorst werd gesticht door de abdij van Affligem in 1105 als priorij. Het was een zelfstandige abdij van 1238 tot 1796. Het begon met een edelman uit het Land van Aalst. Gilbertus, de zoon van Boudewijn van Aalst, ging op kruistocht. Hij sprak met abt Fulgentius van Affligem over de veiligheid van zijn vrouw en zijn dochter. Deze gaf hem de raad voor hen een abdij op te richten. Dit gebeurde te Vorst. De abdij van Vorst ontstond in een moerasgebied. De abdij liet 3 vijvers aanleggen om het water op te vangen. De drooglegging van het gebied had de graanteelt tot gevolg. Vorst was lange tijd de graanschuur van Brabant. De abdij was ook actief in de veeteelt en dan vooral in de schapenteelt. De abdij had drie watermolens en een steenbakkerij. Er waren ook wijngaarden zoals dat ook in de middeleeuwen in Kortenberg en Erps-Kwerps het geval was denk maar aan de Wijngaardsberg in Schoonaarde onder Erps. De abdij lag dicht bij de weg van Brussel naar Parijs en heel wat bekende bezoekers hielden hier halte: Karel de Stoute, Maximiliaan van Oostenrijk, Karel V. De nog resterende gebouwen dateren echter van 1764-1765 toen de abdij na een brand heropgebouwd werd door architect L.B.Dewez,

die ook in onze dorpen werkzaam was. De stijl is classicisme. De binnenkerk, die geen toren had, alleen een dakruiter, want het was een vrouwenkerk is zoals gezegd afgebroken. De ingangspoort, het hoofdgebouw en het huis van de kapelaan rond een ovaal plein zijn goed bewaard. Er is heel wat geplunderd in de Franse periode, want de arme lieden waren helemaal niet gesteld op de abdij van Vorst die de tienden opeiste in de streek. De abdij werd verkocht met de Franse Revolutie en er kwamen textielbedrijven, die gebruik maakten van de beek. De gemeente Vorst kocht in 1964 de abdijgebouwen. De abdij is nu het gemeentelijk culturele centrum. Er is ook een restaurant, een zaal voor recepties en feesten en men wil er ook de bibliotheek onderbrengen.

Met de bus reden we van Vorst-centrum dan naar het hoge Vorst langs Vorst-Nationaal cultuurcentrum met wereldfaam (gebouwd in 1969-1970). We hielden halte aan het Dudenpark, het voormalige Cruysbos van de abdij en het eclectische Dudenkasteel, geschonken door Duitse zakenman Wilhelm Duden (+ 1895) aan koning Leopold II. Wilhelm Duden had een kantfabriek. Zijn villa was een kopie van de Villa Krupp in Essen. Nu is NARAFI, de hogeschool voor film, hier gevestigd.

Dan gingen we te voet naar St.-Augustinuskerk in Art-Déco uit 1927-1935. Deze kerk, ook de betonnen kerk genoemd, ligt op een heuvel. Het grondplan is een Grieks kruis met een aureool rond de armen van het kruis. De architecten waren de betonspecialisten Leon Guanotte en André Watteyne. De Art-Déco-kerk, die binnen zeer sober is, is eveneens geklasseerd. Opvallend zijn de glasramen, de kruisweg en de toren van waarop men een prachtig beeld van Brussel heeft. Met de tram reden we naar Brussel-Zuid, vandaar met de trein naar onze thuishaven. Een geslaagde dag.

Nostalgie naar de molen, de graanvelden, de bloem en het brood.

Colette Vanderbeken.

Nostalgie naar de molen, de graanvelden, de bloem en het brood bracht ons op dinsdagavond 9 augustus met aan 25 personen (Erfgoedhuis Kortenberg en heemkring "de Semse") samen te Boutersem. De bakkersgilde van Kwabeek gaf een demonstratie broodbakken en de nodige uitleg.

De bakkersgilde van Kwabeek is opgericht in 1990 in het kader van de vereniging "Velpeleven". Velpeleven is een heemkundige kring, die zich bezig houdt met alles wat er reilt en zeilt in "Groot-Boutersem". Dit impliceert o.m.: heemkunde, oud en nieuwe geschiedenis, van de gemeente, archeologie, volkskunde, folklore, natuurgeschiedenis. De reuzen en wereldreizigers, Balder, Nana en Robke, luisteren tal van festiviteiten op in en buiten Boutersem. Dikwijls zijn ze vergezeld van dansgroep "Velpegalm".

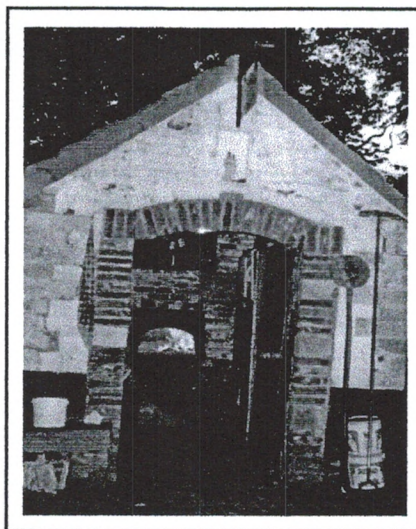

Vroeger was het zo dat ieder kasteel zijn tuinen bezat, landerijen, een hoeve, molens -water of -wind en een bakhuisje. Dit laatste moest het dagelijks brood leveren voor de kasteelheer en zijn personeel. Maar dikwijls stond de oven ook ter beschikking van de omwonende. Deze brachten hun voor gerezen deeg, warmpjes ingeduffeld, naar het bakhuisje om het daar te laten bakken. Dit was zo in het domein van Kwabeek.

Oorlogen en andere omstandigheden maakten dat sommigen hun eigen "bakhuisje" bouwden en de wekelijkse trek naar het domein werd overbodig, de kasteelheer werd elders bevoorrad en bakhuisje werd door de tand des tijds en vandalenstreken een ruïne, de

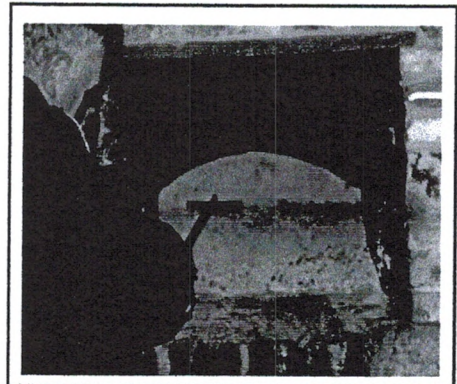
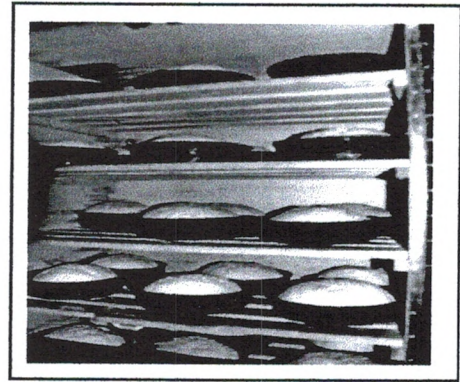
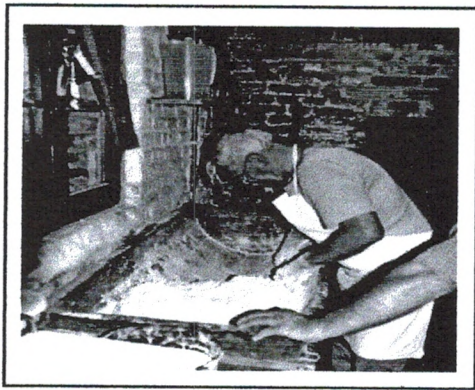
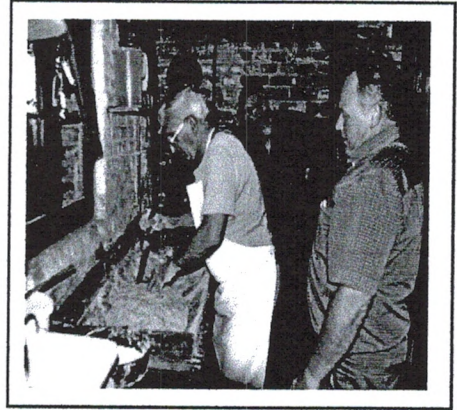
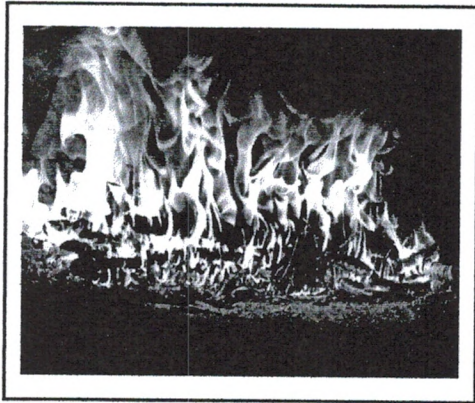
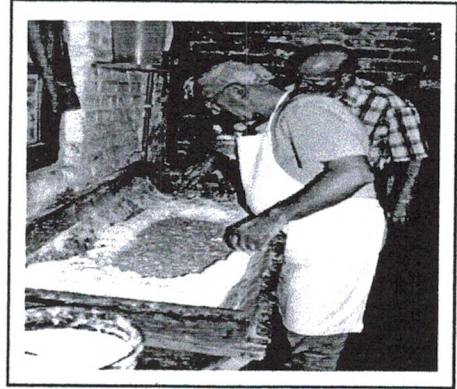
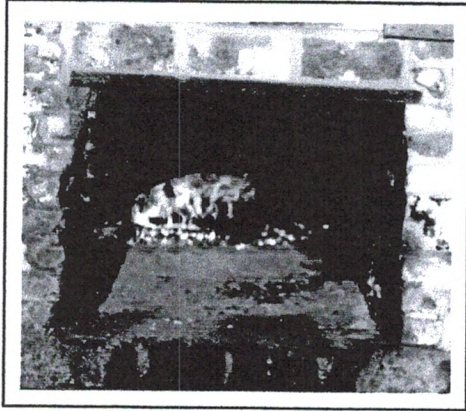
bouwvallige muren werden door kreupelhout verstopt.

Vrijwilligers namen aanstoot aan... het gapend ovengat en binnen de kortste keren had Boutersem een "monumentje" meer.

Er wordt gebakken op grootmoeders wijze! Dus met brandhout -schaarhout, rijshout, hutsel, mutsaard, schavei- die zelf gemaakt worden, daar de keuze van het hout van zeer groot belang is.

Er wordt gebakken op grootmoeders wijze!
Met hetzels.

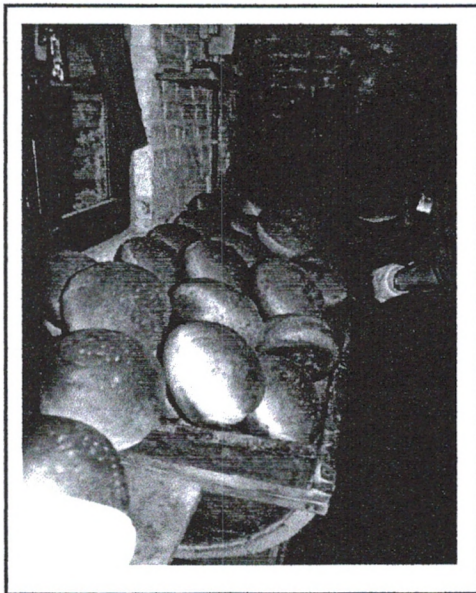
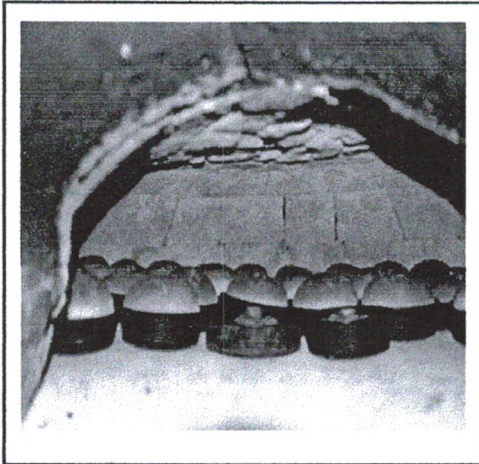
Het maken van de deegmassa gebeurt volledig met de hand, evenals het kneden en het "bollen".

Elke tweede maandag van elke maand vanaf 19 uur wordt er gebakken. Als dan later, zowat rond 22 uur, de circa 40 bruine en geurige broden -witte of grijze- uit de oven komen, dan voelt de Bakkersgilde van Kwabeek zich eens te meer gelukkig, vooral wanneer het baksel gelukt is!

Want: Goed gebakken en niet verbrand,
Is een baksel met verstand.

Mislukt het toch eens, dan zegt het spreekwoord:

Ge moet het brood eten zoals het gebakken is!

Bakken op grootmoeders wijze, door de Bakkersgilde van Kwabeek.

	Tijd:	Handeling:
1.	0'	Mengsel klaar kneden in de bak of deegtrog. Samenstelling van het mengsel: Tarwebloem: 0,5 l. per kg bloem Melk: 0,5 l. per kg bloem Zout: 30 gram Gist: 375 gram per kg bloem Vetstof: liezevet, 0,5 kg of 250 gr. solo en 250 gr liezevet.
2.	30'	Deeg maken en men dekt de massa af en laat de deeg rijzen in de baktrog.
3.	45'	De bakoven wordt aangestoken en warm gestookt met hetzels of schaveien, in totaal vijf. Met behulp van een ratelijzer of reutelaar worden de hetzels regelmatig over de oven verspreid.
4.	1,30'	De deeg wordt verdeeld in porties van 1 kg, deze porties worden Dan gevormd of gebold. De bollen worden in voorgesmeerde broodpannen gelegd. Men laat deze opnieuw rijzen.
5.	1,40'	Het bollen is gedaan en het rijzen herbegint.
6.	2,25'	De oven wordt gereinigd: de gloeiende kolen worden verwijderd met een ovenkrabber of astrekker.
7.	2,40'	De broodpannen met de bollen worden de oven ingebracht met behulp van een broodschieter of ovenpan. Het brood kan ook in de oven gebracht worden zonder gebruik te maken van broodpannen. Dat noemt men dan bakken op steen. De broodjes worden op platen in de oven gebracht.
8.	2,45'	Oven dicht.
9.	3,00'	Broodjes klaar.
10.	3,30'	Broden klaar.

SMAKELIJK.

Voorzitter-dokter Jo Vandesande neemt afscheid van HAGOK "Archeologie is goed voor de rug"

Op het zomerzonnendeefeest is Jo Vandesande gehuldigd voor twintig jaar voorzitterschap van de Haachtse geschiedkundige en oudheidkundige kring (HAGOK). Roger Casteels volgt hem op. Vandesande wil nu een wereldreis met een tweemastschoener maken.

Haacht

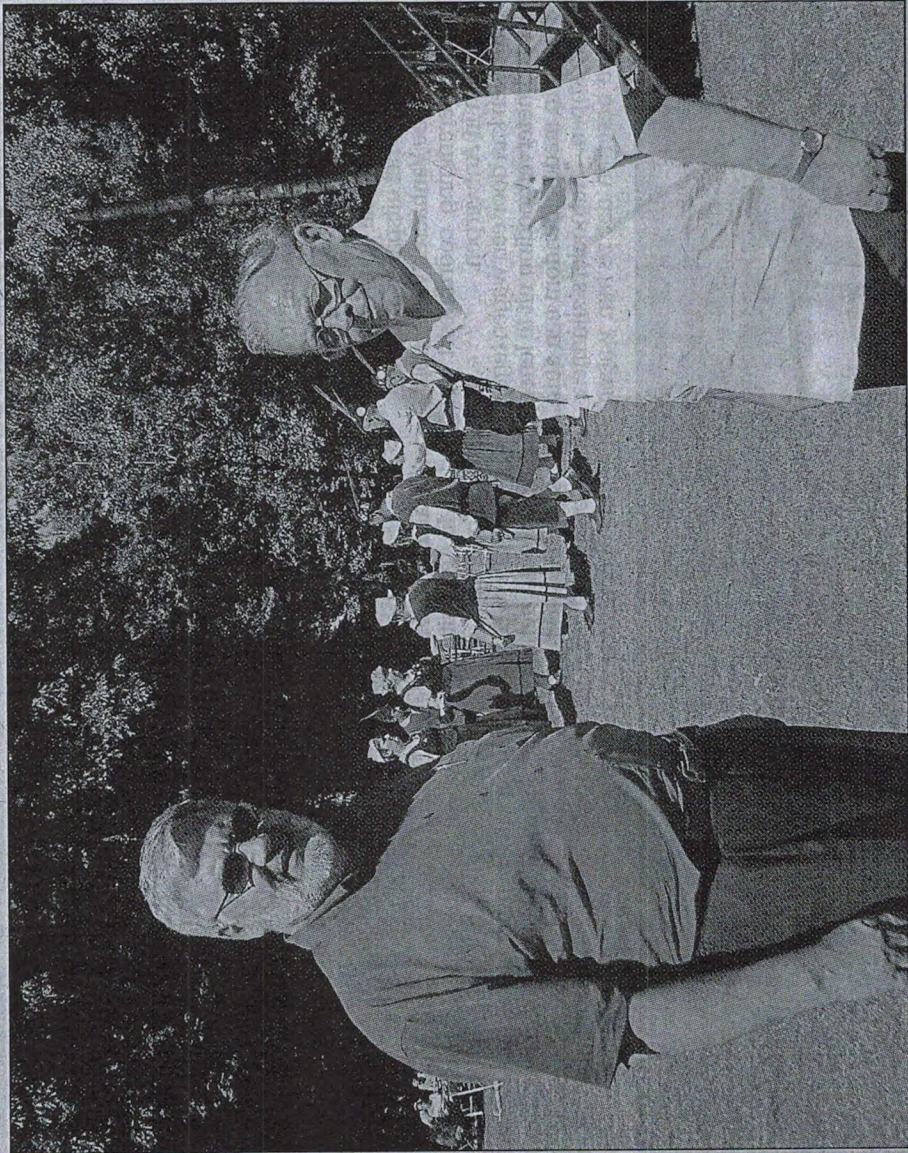
"Ze hadden ons op school verteld dat er in de ondergrond van Haacht fundamenten van een kasteel zaten", vertelt Jo Vandesande (57). "Dat heeft mij jaren bezighouden en uiteindelijk hebben we die muren ook blootgelegd. Zo ben ik in de archeologie verzeild geraakt. Na het kasteel Roost hebben we nog belangrijke opgravingen gedaan naar een middeleeuwse hoeve, een watermolen en een abdijkerk. Om helmers aan te trekken zei ik tegen mijn patiënten, die last hadden met hun rug, dat opgravingswerk een prima training is voor de rugspieren", grapt Vandesande.

Na 20 jaar stapt Vandesande uit het voorzitterschap van HAGOK. "Ik blijf wel actief, maar heb mijn interesse verlegd. Samen met een Engelsman ben ik eigenaar van een tweemastschoener, een boot die we verhuren in de Middellandse Zee. Het is mijn droom om

daarmee een wereldreis te maken."

Roger Casteels (72), een veteraan van HAGOK, neemt de voorzittersrol over. "Een 72-jarige die een 57-jarige opvolgt. Ik weet het, dat is niet bepaald een verjonging", grapt Roger. "Maar goed, gepensioneerden vinden ze voor alles. Ik zal de uitgezette lijnen natuurlijk voortzetten, samen met de vele andere verdientstelijke werkers, die al voor het officiële bestaan van de kring actief waren. Ons tijdschrift Hogt, dat op 750 exemplaren verscheijnt, blijft de ruggegraat van de kring. Met 650 leden zijn we de grootste kring van Vlaams-Brabant en bij de succesrijksten van Vlaanderen. We spreken een ruim gebied aan tussen Leuven, Aarschot en Mechelen. Het kringleven gaat voort. Zondag presenteren we al een boek: 'Wakkerzeel, het stille dorp' van Andre Aerts", besluit de kersverse HAGOK-voorzitter.

Juliaan DELLEBEECK

Het zomerzonnendeefeest van HAGOK, was voor Jo Vandesande (links) het moment om na 20 jaar voorzitterschap de functie door te geven aan Roger Casteels (rechts).
Foto Juliaan DELLEBEECK

Zuiderse kolibrivlinder in Vlaanderen

BRUSSEL — Net als vorig jaar in Rumst is er ook dit jaar een kolibrivlinder gesignaleerd in Zemst. Dit behoorlijk groot exemplaar komt normaal in Zuid-Europa voor. De kolibrivlinder (ook meerkrap- of onrustvlinder genoemd) behoort tot de pijlstaatvlinders en is in feite de enige 'nachtvlinder' die overdag actief is. Het zijn bijzonder snelle vliegers die grote afstanden kunnen afleggen. Tijdens zeer warme periodes gebeurt het wel eens dat zij in West- en Midden-Europa verschijnen. De jongste jaren gebeurt dit zelfs vrij regelmatig want ook in de zeer warme zomer van 2003 zakten er enkele exemplaren naar onze streken af. (PC)

Kina

22/6/05 DNS

SPORTIMONIUM

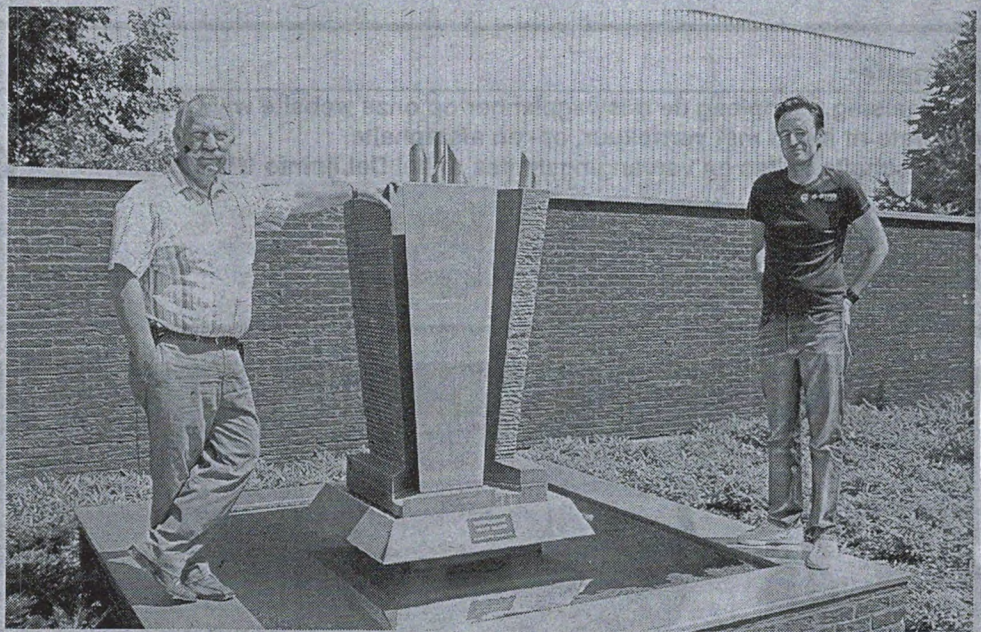
Bij de hoofdingang van Sportimonium, dat in het beschermde en gerenoveerde strandgebouw van het Bloso-domein in de Zemstse deelgemeente Hofstade ons sporterfgoed bewaart, hingen de gedeputeerden Toine De Coninck (sport) en Jean-Pol Olbrechts (cultuur) het gevelplaatje met het internationale logo voor erkende en geregistreerde musea op. Deze erkenning geldt als meer dan een administratieve handeling of een rechtsgrond voor subsidiëring maar kent Sportimonium tevens een kwali-

teitsstandaard toe. Sedert 1985 werkt de vzw Sportmuseum Vlaanderen aan de samenstelling van een merkwaardige collectie die in het voorjaar van 2004 een bijzonder geschikt onderkomen vond in Hofstade. Het museumgedeelte omvat een permanente tentoonstelling, de museumwinkel, een auditorium en bezoekerscentrum. In januari gaat de nieuwe vleugel open waarin de actieve sportbeleving van de bezoeker centraal staat met het Sportimoniumlabo en de volkssporttuin. Info op www.sportimonium.be

Ruimtelijke planning bekroond met kunstwerk

ZEMST - In de tuin van de bibliotheek aan de Schoolstraat in Zemst werd ter gelegenheid van het feest van de Vlaamse Gemeenschap, het kunstwerk 'Herbronning' ingehuldigd. Dat werk komt er naar aanleiding van de Vlaamse Ruimtelijke Planningsprijs, die de gemeente in 1998 had gewonnen.

Zemst kreeg die prijs voor de inspanningen die het geleverd had voor de opmaak van het gemeentelijk structuurplan. Het was trouwens de eerste in ons land die een erkend structuurplan had. Aan de prijs was een geldbedrag verbonden, maar wel met de verplichting de som te besteden aan een kunstwerk. Het beeld is van de hand van Werner Bossuyt, titularis van de afdeling beeldhouwkunst in de Portaelsschool in Vilvoorde. Het werk is gebaseerd op zes krachlijnen die ook in het structuurplan van de gemeente zijn terug te vinden: de fijnmazige corridor

Het kunstwerk "Herbronning" kreeg zijn plaats in de tuin van de bibliotheek aan de schoolstraat.

tussen open ruimte en stedelijke gebieden; de dragende valleien van Zenne en Barebeek; het open westelijke landbouwgebied; de oostelijke boscomplexen; de zes kernen van de deelgemeenten en de spoorweg met twee op te waar-

deren stationsomgevingen.

"Het concept is een symbiose van verschillende materialen, waarbij elk element onmisbaar is als schakel in het geheel. De contrasterende materialen van natuursteen en roestvrij staal benadruk-

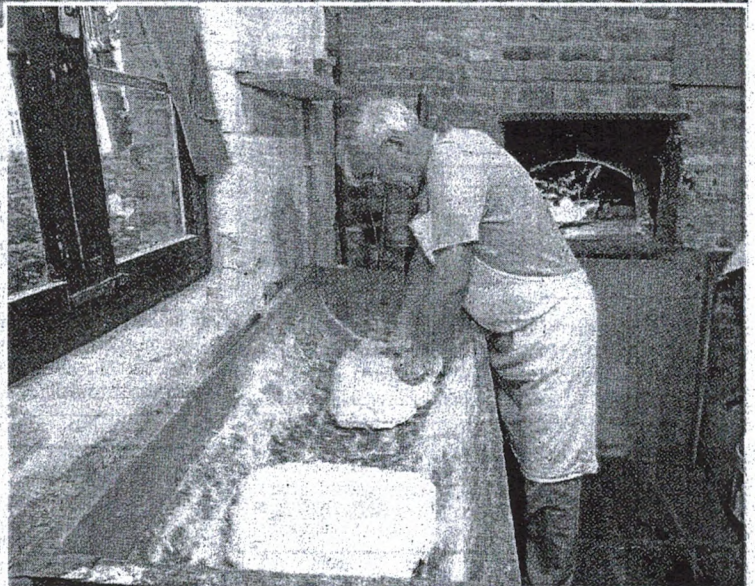
ken de tegenstelling tussen stad en landbouwgebied. Het continue proces van het lopende water is een metafoor voor herbronning. Vandaar ook de naam van het werk", legt Werner Bossuyt uit. R.B.

Ergoedhuis Kortenberg bezoekt bakhuis van Vertrijk

KORTENBERG/BOUTERSEM –

Dinsdagavond brachten de leden van Ergoedhuis Kortenberg, een heemkundige en archeologische vereniging, een bezoek aan het bakhuis op het kasteeldomein van Vertrijk (Boutersem). Ze kregen een demonstratie van de bakkersgilde van Kwabeek. «Wij bakken elke maand in de oven die gerestaureerd werd door de heemkundige kring Velpenleven», zegt Louis Swevers van de Gilde. «Dat gebeurt zoals vroeger. Om 18.30 uur beginnen we. Om 22 uur is het brood klaar. Ondertussen zijn we bezig met kneden en het stoken van de oven. Als die helemaal vol zit, bakken we zo'n 45 broden in één keer. Het brood is echt lekker, zeker als het pas uit de oven komt met een stukje hesp.» Het bezoek aan het bakhuis bracht Ergoedhuis Kortenberg heel wat bij. «We hebben heel het proces van het broodbakken kunnen volgen», zegt Henri Vannoppen. Bij het bakken hoort ook een vakjargon. Dat kan van streek tot streek verschillen. «Zo hebben we een discussie gehad over het houtafval waarmee de ovens aangestoken wer-

den. In Kortenberg sprak men van 'mutsaard', in Winksele en Bierbeek van 'scheva' en aan de kanten van Zemst zei men hetsel», vervolgt Vannoppen. «Er zijn ook heel wat interessante gemeentereglementen over bakhuizen. Die mochten bijvoorbeeld niet te dicht bij de huizen staan zodat de strooien daken geen vuur zouden vatten.»

(JWW. Foto Bollen)

LN 11-8-2005

Nieuwe inventaris bouwkundig erfgoed

VILVOORDE - Zopas verscheen 'Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen', een inventaris van het bouwkundig erfgoed van Vilvoorde. Het is een aanpassing van wat in 1975 al werd opge maakt onder impuls van toenmalig minister Rika De Backer. Zij gaf enkele historici de opdracht een inventaris op te stellen van het bouwkundig erfgoed in Vlaanderen. Vilvoorde was toen een van de eerste steden die aan bod kwamen.

De nieuwe inventaris is veel omvangrijker en actueler. Bij de eerste editie werden 119 zaken opgenomen, nu zijn het er 410. Maar in de voorbije 30 jaar is er in Vilvoorde ook al een en ander verloren gegaan. Vijftien gebouwen werden niet meer opgenomen omdat er te veel verbouwingen aan gebeurden. Er verdwenen er ook 24 door sloop. De

Hilde Kennes stakt wat tijd in het opmaken van de inventaris.

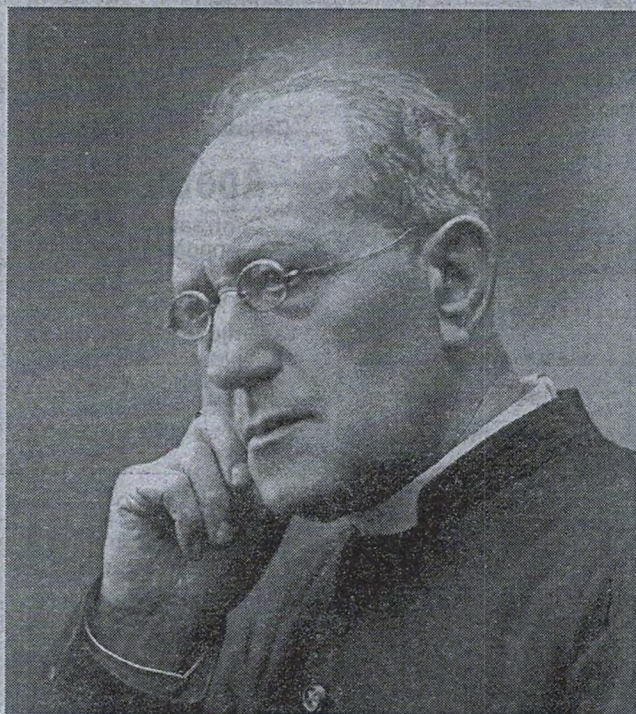
nieuwe inventaris heeft een viervoudig doel. Hij moet een uitgangspunt zijn voor de op te stellen lijst van te beschermen monumenten en stadsgezichten. Daarnaast is het een gids voor architecten en een bijzonder hulpmiddel voor het gemeentebestuur op vlak van architecturaal patrimonium. Tot slot vormt hij een uitgangspunt voor verder wetenschappelijk onderzoek.

De opvattingen over bouwkundig erfgoed zijn de jongste dertig jaar sterk gewijzigd. Vroeger was er slechts beperkte aandacht aan gebouwen van de 19de en 20ste eeuw. Nu is het ondenkbaar die voorbeelden van art deco of modernisme niet tot bouwkundig erfgoed te rekenen. Aan dit titanenwerk besteedden Hilde Kennes en Rita Steyaert heel wat tijd. De inventaris is een instrument geworden voor de stad Vilvoorde. Er komt overleg met de provincie om hem te gebruiken als basis voor toekennen van toelagen bij eventuele restauratie. Wie zich een inventaris wil aanschaffen, kan terecht bij de Dienst Cultuur, aan de Bergstraat in Vilvoorde. RB

Kanunnik Muyltermans herdacht

KAPELLE-OP-DEN-BOS - Donderdag 8 september is het 150 jaar geleden dat in Kapelle-op-den-Bos kanunnik Jaak Muyltermans werd geboren. Hij werd priester, bezielde poët, gewaardeerd taal- en opvoedkundige en zelfs geestdriftig legeraalmoezenier. Men wil in Kapelle-op-den-Bos nu hulde brengen aan deze man. Tussen 8 en 25 september zijn allerlei evenementen op touw gezet om hem te eren.

Zo loopt er in het administratief centrum aan het Marktplein een tentoonstelling die een overzicht biedt van zijn leven als priester, legeraalmoezenier, poët en pedagoog. Naar aanleiding van deze verjaardag werd ook een Kanunnik Muyltermans-wandeling uitgestippeld. Die voert de deelnemers langs de pittoreske wegen van de wijk Oxdonk. Wie ze afstapt mag onderweg literaire verrassingen verwachten, want de wandeling stelt Jaak Muyltermans als poët in de kijker. Op 25 september wordt de her-

denking afgesloten met een grootse hulde. Om 15u wordt er hulde gebracht bij het graf van de kanunnik en een uur later brengen meer dan honderd muzikanten van alle Kapelse fanfares een concert. Als slot spelen zij het speciaal voor deze gelegenheid gecomponeerd stuk 'Haexdonk'. Het werk bestaat uit drie delen: de

poëtische kant van Jaak Muyltermans, zijn verdiensten al legeraalmoezenier en tot slot een hymne om zijn priesterschap te evoceren. Het werk wordt ook opgenomen in het kunstpatrimonium van Kapelle-op-den-Bos. Meer info: 015-71 02 53 of cultuurdienst@gcoudepastorie.be.

P.P. Aug - 2005

RB

VERKOOP
NIEUWE WAGENS

MECHANISCHE
HERSTELLINGEN

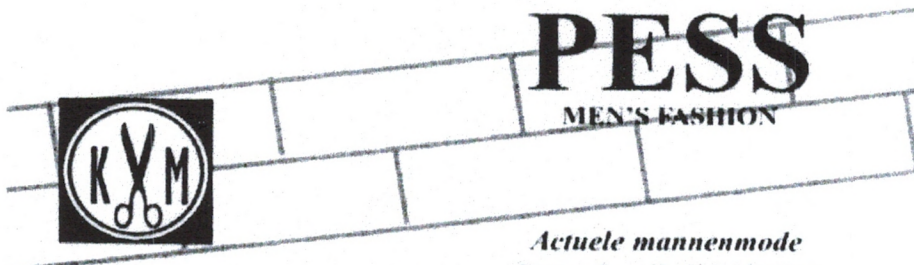
EN CARROSSERIE

Garage Maurice n.v. Brusselsesteenweg 395 1980 Eppegem-Zemst 015- 61. 14.42

Uit sympathie voor de "de Semse" heemkring.

*Voor hun inzet om de plaatselijke historie te bewaren
De familiekunde te behartigen over de inwoners*

Louis Nijs Graaf Cornetstraat 24 1981 Hofstade - Zemst

*Actuele mannenmode
Jeans & vrijetijdskleding*

Kleding Marcel Brusselsesteenweg 418 1980 Eppegem - Zemst Tel: 015- 61.15.91

**Coiffure
Pascale**

Brusselsesteenweg 233 Eppegem - Zemst

Tel-Fax: 015 - 61.07.02 @-mail: RP1@pandora.be

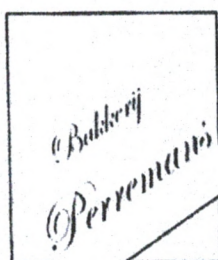
FABRIKANT VAN:

- # VERANDA'S EN PERGOLA'S
- # RAMEN EN DEUREN
- # ZONWERINGEN
- # ALLE KARWEI- EN METSELWERK
- # ROTAN- EN TEAKMEUBELEN

Gratis bestek en voorontwerp

Elewijtsesteenweg 114 1980 Epegem- Zemst tel: 015 - 61.72.72

Brusselsesteenweg 301

1980 Epegem - Zemst

Tel: 015/ 61.15.32 Fax: 015/ 61.79.59

Donderdag Gesloten

Café 't Steen

Bij Chris en Alain

De beste pint van de streek!

Specialiteit: echte Trappist.

Alle dagen open vanaf 10 u - donderdag Gesloten

GROOT ZONNETERRAS-IJSCOUPES

(in juli en augustus)

Elke zondagavond : VOETBALUITSLAGEN.

Rubenslaan 2 - Elewijt

Schranshoeve

Stijn Streuvelsstraat 92 Epegem 015-62.34.71

▶▶ Verder durven gaan.

Het leven is één lange vlucht. Wie z'n dromen wil realiseren, moet telkens verder durven gaan.

Gelukkig kunt u op elk moment vertrouwen op ING, een partner die u de weg wijst, advies geeft en aangepaste oplossingen aanreikt.

Voel u dus vrij om uw vleugels uit te slaan.

BANK en VERZEKERINGEN

Tervuursesteenweg 740 Elewijt

't Zonneke

BLOEMEN - PLANTEN -
GESCHENKEN

Brusselsesteenweg 450 1980 Eppegem
Tel: 015- 61.79.52 - fax: 015- 62.12.52

Open: di - vrij.: 9 h. - 19 h.
Zat: 9 h. - 18 h.
Zon: 9 h. - 13 h.

'S middags gesloten van 12,30 h. Tot 13.30 h.
Maandag gesloten.

REDANT Zemst NV

Hoge Buizen 11 Zemst
- Eppegem

24 uur pech service

overal in Europa

bel centraal nummer

Tel: 02/ 255.09.99 tussen 8 h. - 18 h.

Fax: 02/255.09.90

@-mail: info@redant-banden.be

Café "Schoonzicht"

Bij J. VAN HUMBEECK

Recht over de kerk in Weerde.

Dinsdag gesloten.

Cultuur Centrum "D'oude School"

Voor verenigingen, bedrijven, privé-personen

Polycelente zaal

Receptie + kleedkamer

Industriële keuken

Toegankelijk

Verpakkingszaal

Verpakkingsruimte

Receptie met voorziening van klank- en lichtinstallatie

Info: Marc Mertens

Ketelveld 5 1982 Weerde

Tel / Fax : 015-61.59.44

IVECO

Garage Verstraeten

Brusselsesteenweg 185

1980 Epegem Zemst

Tel: 015/61.28.61 of 015/61.11.04

Fax: 015/61.60.16

Shell

Tankstation SHELL

Brusselsestwg 197

Tanken 24/24

SMEERMIDDELEN

BETON VAN DIJCK

AFSLUITINGEN
SIEBSTRATING
BOUWMATERIALEN
GRONDWERKEN
CONTAINERS
KLINKERS &
TEGELS

Tel: 015 - 61.13.49

Tervuursesteenweg 63 1820 Perk (Steenokkerzeel)

Fax : 015 - 62.09.43 Reg. Nr. 04.10 11

Sierschouwen

Stijlschouwen

Inbouwhaarden

Inbouw-cassetten

"Nieuw adres vanaf

September 2004"

Tel: 02/75.15.014

Fax: 02/75.15.015

Industrieterrein 57 Hogebuizen

1980 Epegem - Zemst

GARAGE ROEKENS

Concessiehouder **NISSAN**

Carrosserie - Epegemsesteenweg 28
1982 Elewijt - Zemst Tel: 015 - 61.13.88

Tuinaanleg

Parmentier BVBA

Ontwerp - Aanleg - Onderhoud

Vekestraat 3 - 1982 Elewijt

Telefoon: (015) 61 25 17 - (015) 62 17 65 - Fax: (015) 61 52 27

TUINEN & INDUSTRIETERREINEN

de broeck | van laere

van camp | coopman

advocaten balie brussel

Uit sympathie
Bart Coopman

PRISMA

WASSERIJ
DROOGKUIS

Hoge Buizen 45
1980 Epegem-Zemst

02 252 41 51

Fax 02 252 53 00

Brood- en banketbakkerij

Merckx & co

b.v.b.a.
Molenveld 19 - 1982 Elewijt
Tel & fax: (015) 61 17 01

BROODAUTOMAAT

Kwaliteit is onze reclame!

Wij zijn reeds 75 jaar tot uw dienst

1929

2004

- KOLEN
- MAZOUT
- VERVOER

B.V.B.A.

VAN CALSTER en ZONEN

Driesstraat 144 - 1982 Elewijt
Tel. 015 / 61 12 51
Fax 015 / 61 22 31

Meubelen en Algemeen schrijnwerkers

Guns

- ▼ Ramen en deuren in PVC
- ▼ Rolluiken
- ▼ Muurkasten op maat
- ▼ Plafond in hout
- ▼ .....

Elewijfsteenseweg 10 - 1980 Epegem

Tel en Fax 015 61 22 12

GSM 0475 93 67 41

TOYOTA

Garage St. Martinus b.v.b.a.

Roger VAN DEN EYNDEN

Damstraat 121 - 123 * 1982 Weerde - Zemst

Tel : 015 - 61.15.11

VASTGOEDBURO

Norbert VAN EYKEN

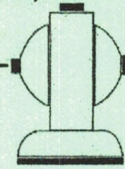
VERKOOP - VERHUUR - BEHEER

Brusselsesteenweg 176 - 1980 ZEMST - tel. 015 62 11 42 - website:www.vaneyken.be

STUDIE- EXPERTISE- en LANDMEETBURO

Norbert VAN EYKEN

landmeten - schattingen - expertises
studies wegenwerken en stedenbouw

Brusselsesteenweg 180 - 1980 ZEMST - tel. 015 61 09 69 - website:www.vaneyken.be

SPAR

ALLES WAT JE VAN EEN KRUIDENIER VERWACHT

RUBENSLAAN 1 • 1982 ELEWIJT • TEL. 015 61 30 00

Maakt winkelen extra aantrekkelijk!

Plezierig winkelen, dat doe je bij SPAR. Want daar vind je alles wat je nodig hebt : verse groenten en fruit, lekker vlees, heerlijke charcuterie, fijne kaas .. en een prima service. Tot binnenkort!

Garage Janssens

Specialist op Opel

*Aan en verkoop van Opel
occasie wagens*

Victor Servranckx 11 Elewijt

Tel: 015 - 61.17.22

Boekhandel Roger

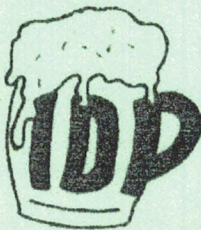
Dag - en weekbladen

Lotto

Foto's

Vekestraat 7 1982 Elewijt (Zemst)

Tel : 015/ 61.45.40

Café - Feestzaal

IN DEN PRINS

BIJ: Els & Marc

Ciney blond

Maes

Palm

Van 't vat.

Victor Servranckxstraat 5 1982 ELEWIJT TEL: 015 - 61.17.38

